STRIPGIDS

CISO

Hfl. 7

15

Bfrs. 100

STRIPGIDS

inhoudsopgave

p.1 :
LEO DE BUDT : EEN SPEL VAN PIPS EN MUIS. Door J. Smet.
De auteur van Thomas Pips en de verzinner van de populaire Buth-muis wordt hier op de vraagrooster gelegd. Wij brengen tevens een uitgebreide bibliografie van zijn werk.

p.13 :
STRIP : LEVENSVERHAAL : HELEN KELLER. Door Buth.

p.23 :
STRIP : THOMAS PIPS IN :" HET GEHEIM VAN DE " VLIEGENDE SCHOTELS "
door John Flanders & Buth.
Het allereerste Thomas Pips-vervolgverhaal.

p.41 :
KUIFJE-INDEX. Door Har Brok.
Dit reuzenwerk, gestart in Stripgids nr.10 nadert zijn ontknoping.

p.43 :
HET BEELDVERHAAL IN VLAANDEREN. Door J. Smet.

p.45 :
HOE KAN DAT NOU ! FOUTEN IN STRIPS. Door Har Brok & J. Smet.
Een nieuwe aflevering van een populaire rubriek.

p.49 :
STRIP-SNIPPERS. Door J. Smet.
Nieuwsberichtjes en allerhande.

p.50 :
STRIP : DOTTY WERVELWIND. Door B.Karlström.
Vervolg en slot van deze Zweedse strip begonnen in Stripgids 12.

STRIPGIDS nr. 15.
4e jaargang. nr. 4, oktober 1977.
Driemaandelijks tijdschrift.

UITGEVER :
Brabantia Nostra, Vogelenzanglaan 3,
Breda, Nederland.

HOOFDREDACTIE :
J. Smet, Veldekensstraat 2, 2300 Turnhout
België.

EINDREDACTIE : K. Coenders.

OPMAAK : W. Jansen, Breda.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor hun bijdragen.

Manuscripten, artikelen enz. te zenden aan het redactie-adres.

Copyright van dit nummer :
Strip Thomas Pips : Leo de Budt.
Strip Dotty Wervelwind : B. Karlström.
Illustraties Kuifje - index : Casterman, Doornik.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd zonder toestemming van de uitgever.

LEO DE BUDT
een spel van pips en muis !

Het hoedje, de sigaar, het gestreepte hemd en het jasje zijn vaste attributen van zijn persoonlijkheid.

Het schelms lachje ook. Vrienden herkennen in hem Thomas Pips.

Leo de Budt werd geboren in Den Haag op 19 februari 1919. Zijn vader, die door de oorlogsomstandigheden in Nederland was verzeild geraakt, was de kunstschilder Victor, leraar aan de Academie voor Beeldende Kunsten te Gent en vriend van Fritz van den Berghe. In 1922 keert de familie De Budt terug naar Gent. Buth geniet zijn tekenopleiding aan dezelfde Academie en wordt er primus perpetuus. In de Academie volgde hij o.m. de schetsklas van de bekende kunstenaar Jos Verdegem. Hij behaalt er in 1938 de Koninklijke Medaille voor tekenen levend model en in 1939 de grote 5-jaarlijkse nationale prijs voor tekenkunst. Gedurende de jaren eind 1936-1939 is hij ook privéleerling van Fritz van den Berghe. Na de dood van de belangrijke expressionistische kunstenaar zet hij de strip het " Album van Pierken " verder in het dagblad " Vooruit " vanaf oktober 1939. Deze strip verhaalt de belevenissen van een Gentse familie verteld door de vlegel van het huisgezin, Pierken, op tekst in het Gents dialect van Richard Minne. Eveneens in navolging van Van den Berghe illustreert hij in hetzelfde blad de rubriek " Vandaag " op tekst van Gaston Cromme. Nog in " Vooruit " tekent Buth onder het pseudoniem Leo kartoens i.v.m. het leger bij de rubriek " Radiobode ".
Voor de oorlog levert hij voorts nog tekeningen voor " Pinnekensdraad " een blad voor de soldaten. Tijdens de oorlog in 1941 start Buth " Mijnheer Dinges " in " Vooruit " en in 1943 komt het album " Baron von Münchhausen " tot stand. Met de papierschaarste begint hij politieke tekeningen en karikaturen te maken, hetgeen hem na de oorlog nog moeilijkheden heeft bezorgd. Ook levert hij dan illustraties voor de Nationaal Socialist , een uitgave van N.V. De Schelde, een blad dat tijdens de oorlog bij de " Vooruit " werd gedrukt. In het V.N.V.-dagblad " Volk en Staat " publiceert hij, naast diverse illustraties en pagina's met spelletjes voor " Het Jonge Volk ", de kinderpagina, een stopcomic met 4 tekeningetjes van " Flip en Flop ". Vanaf 21 april 1941 begint dan " De wereldreis van Flip en Flop " op tekst onder de plaatjes van Blanka Gijselen. Deze " twee jongetjes - strip " had " Zig et Puce " van Alain St. Ogan als voorbeeld maar inspireerde mogelijk o.a. " Stropke & Flopke " van Marc Sleen. Voor " Balming " tekent hij in 1943-44 de strip " Gawain, de dappere " geïnspireerd op Flash Gordon van Alex Raymond. Kort na de oorlog houdt Buth zich voornamelijk bezig met publiciteit o.a. voor Fotogravure Devolder te Gent. Van 1947 tot 1951 komen ook tientallen humoristische tekeningen over allerhande Gentse toestanden " De Malcontenten " tot stand voor het dagblad " Het Volk ". Op 7 februari 1946 start hij in dat blad zijn eerste gag met Thomas Pips in de hoofdrol. Het eerste vervolgverhaal " Het geheim van de vliegende schotels " op tekst van John Flanders (dat verhaal wordt hier herdrukt) begint op 1 aug. 1947. In datzelfde jaar rijdt Pips ook zijn eerste

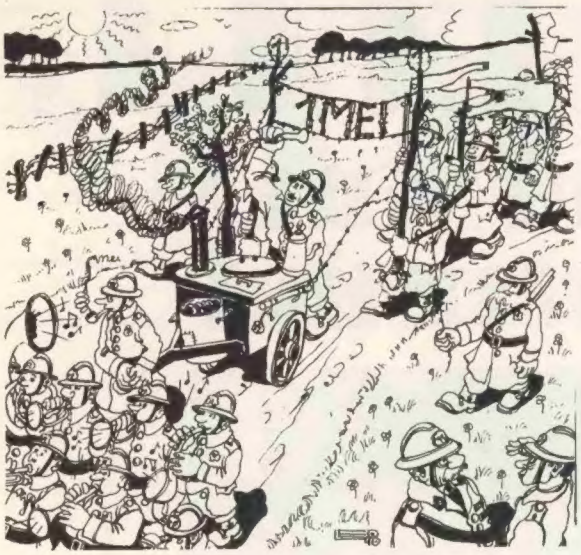

Kartoens i.v.m. het leger verschenen in "Vooruit "

Ronde van Frankrijk in de speciale editie met nieuws over de Ronde, die veel van het succes te danken heeft aan de luimige kartoens van Buth. 1977 is Buth's 31e Ronde hetgeen 857 kartoens met de populaire Buth-muis in de hoofdrol vertegenwoordigt. Tot 28 juni 1949 lopen de verhalen van Pips in " Het Volk ". Na John Flanders schrijft L. Lavki hiervoor de scenario's. Vanaf 21 juni 1951 echter verschijnen de verdere verhalen van Pips in 't Kapoentje (reeds 32 titels in juni 1977).
Thomas Pips is voorts nog de protagonist in " De tribulaties van Thomas Pips & Co. " in " Ons Zondagsblad " vanaf 24 sept. 1949 alsook in " Thomas Pips in sport en spel " in 't Kapoentje vanaf nov. 1958. In dit laatst genoemde jeugdblad verschijnen, naast de honderden illustraties bij kinderverhalen en de bladzijden met diverse spelletjes ook nog " De leugenbaron " (Münchhausen) (1950) ; " Tijl Uilenspiegel " (vanaf 2 nov. 1950) en de serie " Vader Kapoen vertelt over..." waarin vanaf 25 juni 1969 reeds meer dan 100 biografieën van belangrijke personen werden opgenomen.
In " Taptoe ",weekblad uitgegeven door Het Volk, ziet in april 1946 nog een S.F.-verhaal " De blauwe wolk " het licht gevolgd door " De fantastische avonturen van Marco Polo " geïnspireerd op Prince Valiant van H. Foster.
Blijkbaar kan Buth zijn talent niet alleen aan Het Volk kwijt want naast herdrukken van " Tijl Uilenspiegel " en nogmaals " De lotgevallen van Baron von Münchhausen " verschijnt in De Post van 28 okt. 1953 de eerste aflevering van " Reinaert de Vos en zijn euvele daden in Nobels rijk " gevolgd door " De Leeuw van Vlaanderen " (vanaf 20 maart 1955), " De Drie Musketiers " (vanaf 15 jan. 1956) en enkele levensverhalen (vanaf 21 okt. 1956 tot 25 aug. 1957). In " Zonneland " het bekende weekblad van Averbode verschijnen achtereenvolgens " Op zoek naar de Zonne-eilanden. De wondere avonturen van de Zeester " op tekst van J. Flanders (vanaf 17 april 1949 tot 26 maart 1950) ; " Het leven van Jezus " (vanaf 14 aug. 1960) ; de serie " De Moeraskerels " op tekst van Rik Puttemans (waardoor Buth een gelijknamige bijnaam door zijn vrienden toebedeeld kreeg) ; " De jongens van Black-House " ; " De schat van het goudschip " ; " Het geheim van Marc Trenters " ; " De kinderen van het gezin Trente " ; allen scenario's van Rik Puttemans, en op tekst van H. Dufait. " De zwijgende parelvisser " en tenslotte op tekst van L. Houthooft " Vacantie aan de grens ".
Op 1 augustus 1959 staakt Buth zijn medewerking aan het blad.
Eenieder zal het met mij eens zijn wanneer ik beweer dat Buth een bijzonder actief striptekenaar is geweest. Bij dit alles moeten echter nog diverse kleinigheden worden vermeld zoals de + 6000 illustraties + omslagen voor Vooruit, Volk & Staat, Ons Zondagsblad, Samedi, 't Kapoentje, Het Volk, Zonneland, Taptoe, Humo-radio (1956-58), Piccolo ; 14 affiches voor de Ronde van Frankrijk ; posters enz. We verwijzen de lezer naar de navolgende bibliografie van het oeuvre van Buth.
Wij vermelden hier nog wel tentoonstellingen te Heist (Buth nam deel in 1952,-54,-59,-61,-63,-65, -67 en -69 aan de Salons van de Vlaamse Humor), Tongeren (Gallo Romeins Museum), Bachte-Maria-Leerne, Kuurne en Mere (met tekeningen van de Ronde van Frankrijk) en met schilderijen te Bachte-Maria-Leerne (1967) Galerij Vyncke - Van Eyck te Gent (1968) en St. Amandsberg (1976).
Buth's vrouw is van Japanse afkomst. Zij heeft veel invloed op zijn Westers denken gehad. Hij huwde in

Zijn schilderwerk wordt als post-expressionistisch gekenmerkt. Buth is vrij laat beginnen schilderen.

1942 en kreeg 2 kinderen ,Johan = advokaat en Henk. Hobbies : fotografie - film (Buth heeft proeven met tekenfilm gemaakt) - vissen (vanaf zijn 12e aan de Leie ; en hij woont nu nog vlak bij de Leie in Gent) - biljart (voornamelijk driebandenspel op de grote tafel ; hij heeft deelgenomen aan wedstrijden en is secretaris geweest van de Koninklijke Gentse Biljartclub) - timmeren, metsen, knutselen (aan een oude hoeve) - muziek (piano, gitaar, accordeon ; hij heeft Gentse liederen gezon gen en verzamelt nog oude liederen) en hij heeft deelgenomen met de onderzoeksrechter aan de opzoekingen naar het verloren paneel van " Het Lam Gods " - " De Rechtvaardige Rechters ". Dat Buth voortdurend behept is geweest met de Gentse folklore moge niet alleen blijken uit de muziek maar ook uit de map " Gentse Volkstypen " die hij samenstelde voor een plaatselijke geschiedkundige kring. Buth is een sociaal-geëngageerd kunstenaar en de sporen daarvan zijn ook gemakkelijk terug te vinden in zijn beeldverhalen die, naar mijn gevoel, daardoor bijzonder aan kunstzinnige waarde winnen.

INTERVIEW MET LEO DE BUDT.

Buth = Leo = Tijl = Leo de Budt = striptekenaar. Of beter : " kunsttekenaar " want dat is de titel die Buth aan zijn beroep heeft gegeven. Een beroep, dat ondanks vele vooruitstrevende berichten door velen nog steeds niet au sérieux wordt genomen. " Het is

maar een tekenaar " wordt nogal eens smalend gezegd. Het is echter niemand minder dan Fritz Van den Berghe die Buth heeft aangespoord om strips te gaan maken.

- Van den Berghe, een van onze grootste expressionistische kunstenaars, een intelligent man op vele niveau's, maakte een soort stripverhaal voor het dagblad " Vooruit " : " Album van Pierken " op tekst in 't Gents dialect van dichter en journalist Richard Minne. Het waren gags waarin een Gents boefje de belevenissen van zijn familie vertelde. Het was een voorloper van het Vlaams beeldverhaal. Fritz Van den Berghe, die mijn vader als leraar van de Gentse Academie goed kende, vroeg of hij niemand wist die zou kunnen helpen in het tekenen van strips. Die man zag toen al in dat het beeldverhaal zich in Vlaanderen zou gaan ontwikkelen en een zekere toekomst tegemoet zou gaan. Ik studeerde nog en wilde geneesheer worden, maar ben toen op hun aanraden lessen gaan volgen op de Academie. Tot bij de dood van Fritz Van den Berghe in 1939 ben ik diens privé-leerling geweest en vooral wat het schilderen betreft heb ik veel aan die man te danken ".

Leo is vooral de laatste 15 jaren actief bezig geweest met verf en er zijn diverse tentoonstellingen om het te bewijzen. Zijn werk wordt als post-expressionistisch gekenmerkt.

- Van den Berghe was een heel verstandig man. Hij had een techniek van het onverwachte. Hij vertrok van een vlek ... ja, die techniek is later veel misbruikt geworden... want de vlek als zodanig was niet belangrijk, maar wel het onderwerp dat hierin gezocht kon worden en de verdere uitwerking daarvan. Een beetje zoals de speelse fantasie van een kind dat allerhande dieren en vormen gaat herkennen in een wolk. Die techniek heb ik overgenomen, ook al zal men nu op het eerste zicht niet zo veel meer van die invloed herkennen ".

Het lijkt me verstandig om nog meer aandacht te schenken aan Buth, de kunstschilder. Wij gebruiken hier echter de teksten van Rik Clément (een andere striptekenaar, vriend van Buth, eveneens verbonden aan Het Volk) verschenen in het dagblad Het Volk van 15 juni 1967 n. a. v. de tentoonstelling te Bachte-Maria-Leerne :

Buth vertrekt van een zeer eenvoudig kleurenakkoord ; twee, drie kleurvlekken die een gevoelsklimaat scheppen en door hun toevallige vorm mogelijkheid tot interpretatie bieden. Zoals kinderen in het wolkenspel dieren, fantastische wezens en berglandschappen zien, haalt Buth een eigen wereldje naar voren uit de aanleiding die kleur was. De enige zichtbare invloed welke de schilder Buth ondergaat is die van de tekenaar Buth ; want het is grotendeels grafisch - met zwarte penseeltrekken - dat hij de definitieve vorm aan de inhoud geeft. Er is een duidelijke wisselwerking tussen de schilder, die eerder karig met kleur omspringt, en de tekenaar die veel minder kort van stof is en zich klaarblijkelijk amuseert met een spinneweb van lijnen die het evenwicht der kleur aanvullen, ondersteunen en toch hun eigen leven buiten en naast de kleur blijven leiden.

- Ik wordt over het algemeen nogal als een " grafieker " gekenmerkt. En ik weet niet of dat dan met positieve bedoelingen gezegd wordt, maar het

Werk van Fritz Van den Berghe in " Vooruit " nl. het " Uit mijnen Album " van Pierken en een illustratie voor de rubriek " Vandaag ".

komt soms wel negatief over. Ik weet ook niet precies wat ze dan bedoelen ... misschien zo iemand die in de verf gaat metsen en daar lijnen in gaat zoeken ? Ik ben natuurlijk wel voor lijnen en het detail. Ik hou van mensen als Dürer en o. a. ook de Vlaamse Primitieven die per slot van rekening ook zeer " grafisch " werkten ...

Buth neemt zijn beroep wel au sérieux ! Hij vindt strips helemaal niet minderwaardig en verwerpt het genre niet om zich aan louter grafisch of schilderwerk te wijden. Hij kan de twee combineren.

- Het stripverhaal heeft of kan een hoge artistieke waarde voor mij hebben. Ik geloof zelfs dat het stripverhaal tot een van de moeilijkste kunstvormen moet worden gerekend. Er lopen er genoeg rond die Academie hebben gelopen en die fantastische naakten tekenen, maar heel moeilijk een man op een paard in de plaatjes van een strip kunnen brengen.

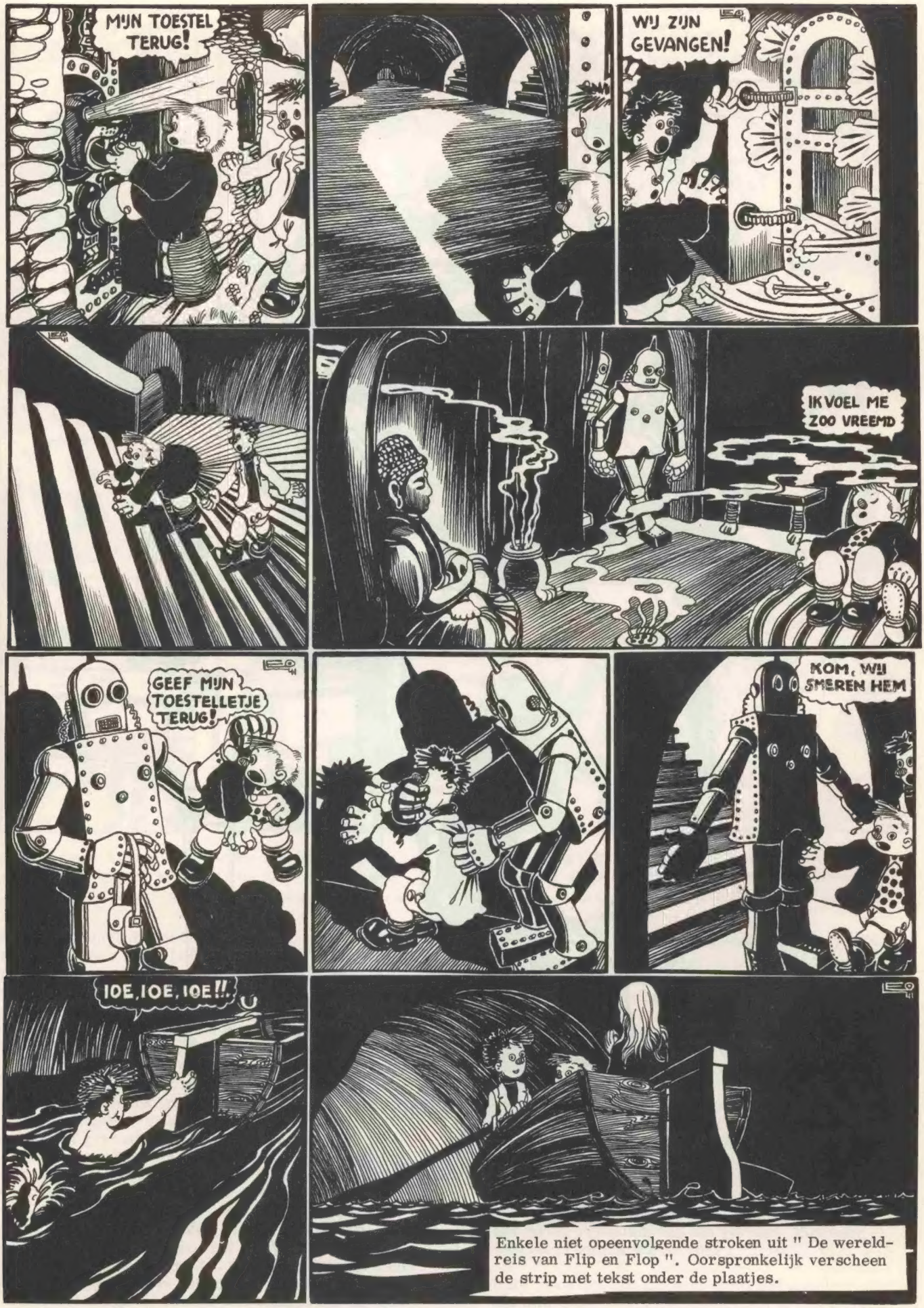

Enkele niet opeenvolgende stroken uit " De wereldreis van Flip en Flop ". Oorspronkelijk verscheen de strip met tekst onder de plaatjes.

KÔARELKE
WAERI
Butch

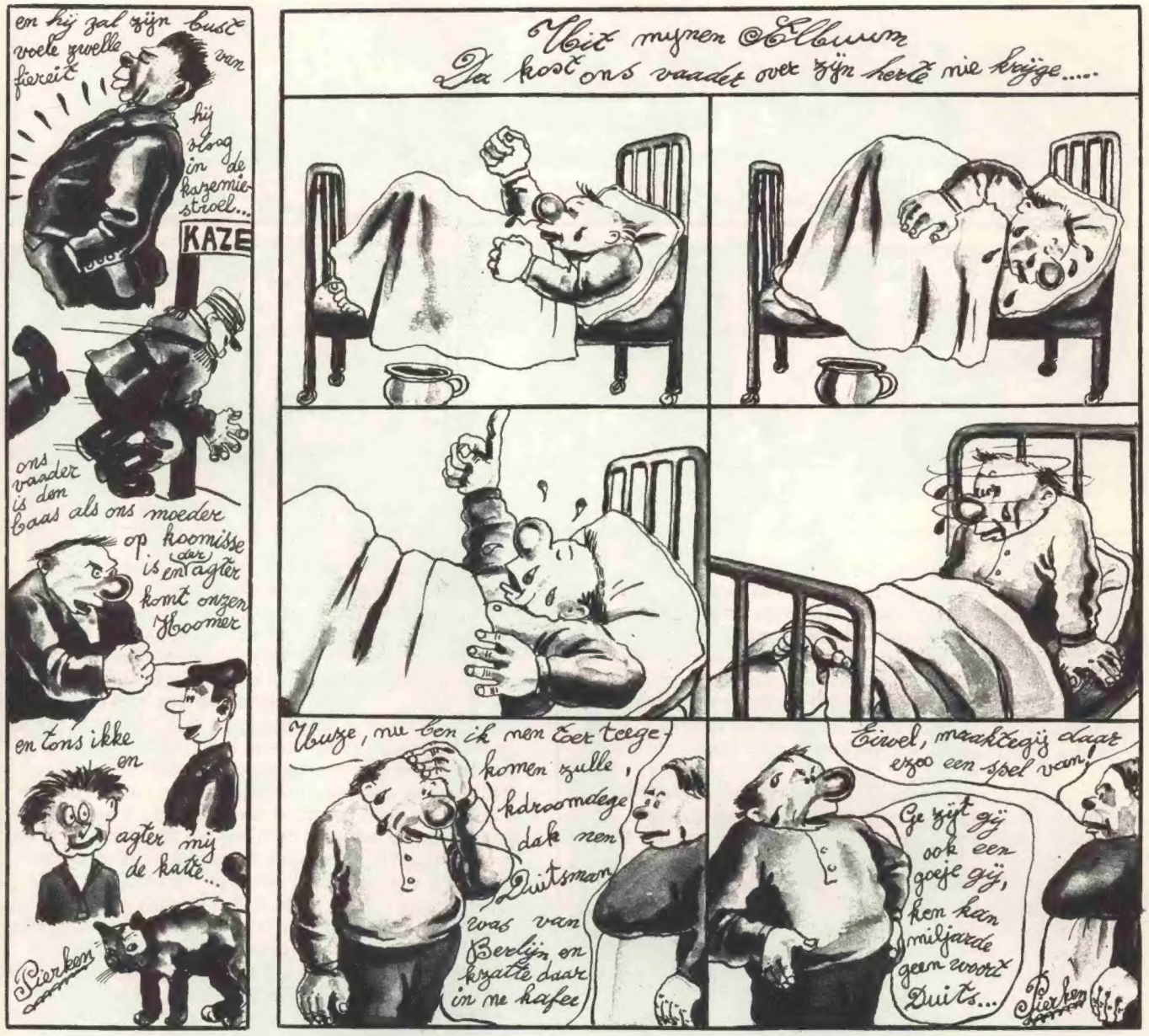
en hij zal zijn buik voele zwelle van
hij vloog in de kazemie-stroel...
KAZE
ons vaader is den baas als ons moeder op koomisse is (der) en agter komt onzen Hoomer
en tons ikke en agter mij de katte...
Pierken
Uit mijnen Album
Da kost ons vaadet over zijn herte nie krijge.....
Ubuze, nu ben ik men Eet teege komen zulle, kdroomdege dak nen Duitsman was van Berlijn en kzatte daar in ne kafee
Eiwel, maakteg ij daar ezoo een spel van!
Ge zijt gij ook een goeje gij, ken kan miljarde geen woort Duits...
Pierken

" Uit mijnen Album " verscheen met links een smalle tekenstrook en rechts de gag. Daartussen stond nog tekst van Richard Minne. Hier voorbeelden nog voor de oorlog door Buth getekend.

Strip is natuurlijk wel commercieel, maar schilderen is het ook. Daar is het ook de bedoeling om te verkopen, tenzij men een verstokte idealist zou zijn. Wat mijzelf betreft is het allemaal een beetje omgekeerd gelopen. Ik kon leraar worden aan de Gentse Academie... dat heeft men mij op een zilveren blaadje gepresenteerd. Maar ik wilde mij vrij voelen ... en omdat ik zo de moeilijkheden van mijn vader had meebeleefd kon ik mij niet binden. Zo heb ik steeds als zelfstandige thuis gewerkt, met alle gevolgen van dien overigens. Ik ben niet steeds behandeld geworden zoals het hoorde... men heeft mijn belangen niet steeds naar best vermogen behartigd en een van de zaken die ik in de stripwereld verwezenlijkt zou willen zien is een soort Syndicaat van de " grafische kunst " waarvan ik als zelfstandige lid zou kunnen worden. Aldus zouden mijn belangen o. a. in verband met het honorarium fatsoenlijk kunnen behartigd worden. Nu is men een beetje een speelbal in handen van de uitgeverij. Zo is mij wel het geval bekend van iemand die om een verhoging van zijn honorarium vroeg en die werd afgewimpeld met de bewering, dat ie zijn tekenplaten maar wat eenvoudiger moest maken. Thans worden de albumuitgaven van Thomas Pips stopgezet door Het Volk. Ik geloof wel dat, wanneer men de verkoop ervan een beetje stimuleert, men er wat voor wil doen, dat deze albums commercieel haalbaar zijn. Nu kan ik zelf naar een andere uitgever gaan zoeken.

Een tweede zaak in dit verband die zou moeten verwezenlijkt worden is een cursus striptekenen, b. v. lopend over 3 jaar in een tekenacademie gecombineerd met andere cursussen o. a. schetsklas levend model, om de bewegingen van het menselijk lichaam vast te kunnen leggen ; literatuur ; tekentechniek enz. Een striptekenaar moet van alles kunnen : scenario, verdeling van het verhaal, kleuren, letteren, rasters, inkten enz.

Buth vindt dus het medium strip wel geschikt voor het uitdrukken van zijn ideeën. Hij is een sociaal

" Mijnheer Dinges " in " Vooruit ", een navolger van " Monsieur Subito " van R.Velter.

geëngageerd kunstenaar. De basis hiervoor moet gezocht worden in de Gentse buurt van het Patershol en het Varkensstraatje waar Buth zijn jeugd doorbracht. Wij kennen hem reeds als zanger en verzamelaar van oude liederen. In de serie " De Malcontenten " verschenen in Het Volk van 1945 tot 1947 volgde hij de Gentse gebeurtenissen op de voet. De laatste tijd gaat hij meer en meer de Gentse folklore uitdiepen en verwerken in zijn kunst.

- Het oude volksleven heeft mij altijd gefascineerd. Zo heb ik pas een map met tekeningen van Gentse folkloristische volkstypen afgewerkt voor een plaatselijke geschiedkundige kring. De nauwkeurige geschiedkundige opzoekingen die daar aan vooraf zijn gegaan heb ik zelf verricht. Mijn nieuw Thomas Pips-verhaal " De Zoemende Makronkast " is er trouwens ook op gebaseerd. Nu is de " goeie oude tijd " met zijn kontrasten t.o.v. de huidige gejaagde moderne tijd erg in. De mensen kennen elkaar niet meer. Men loopt gefsoleerd. Men rijdt op een spoor door twee witte lijnen gevormd, omgeven door allerhande plakkaten en men ziet de mensen niet meer. De steden zijn doods. Vroeger waren er venters,marktkramers ... iedere buurt was een gezin en een stad was min of meer een grote familie. Dat eenvoudige menselijk kontakt heeft mij altijd bezig gehouden en dat vindt men dan ook veel terug in mijn werk.

Wanneer ik Buth een vraag stel i.v.m. Science Fiction haakt hij weer in op het " menselijk kontakt ".

- S.F. is thans weer geweldig in. In mijn jongere tijd was Jules Verne nog een groot voorbeeld. Tegenwoordig zitten we al met veel S.F. uit die tijd opgescheept en we zien een zekere dorheid, een automatisme ... Ik vraag mij af hoever we nog kunnen gaan ... want des te verder we gaan, des te meer groeien we naar het automatisme toe. En daar willen we eigenlijk van terugkeren. Natuurlijk zal de technische ontwikkeling in onze maatschappij niet blijven stilstaan, maar persoonlijk voel ik meer voor een teruggrijpen naar het verleden. Zo o.m. in mijn Thomas Pips-verhalen " De ketel van Gundestrup " of " De Zoemende Macronkast ". In dit laatste verhaal ga ik terug naar de " Belle Epoque " en doorspek het met de paardentram, Gentse folkloristische straatfiguren enz. In het utopisch beeld van de S.F. met het idee van die fantastische steden betekent de mens niks meer. Ik wil teruggrijpen en de mens, ook de eenvoudige mens, de mens van de straat, centraal stellen. De S.F. die ik graag gebruik is dus niet de voorstelling van onze maatschappij met moderne steden in de toekomst,maar meer het zoeken naar een derde dimensie, het terugkeren naar een andere periode,het zoeken naar verdwenen culturen. Dat vind ik belangrijk omdat men daar de weg terug kan doen. Ik heb niet zo'n enorm vertrouwen in de toekomst. Waarom moet die technische ontwikkeling zo'n vaart lopen ? Waarom moet alles altijd vlugger gaan ? Zo is de S.F. eigenlijk tegen mijn principes. Ik heb natuurlijk wel de verovering van de maan kunnen waarderen. Het heeft getoond waartoe de mens met berekeningen enz. in staat is. Dat is fantastisch. Maar niet in de optiek van de toekomst voor onze samenleving. En ik geloof niet dat we zo verder zullen evolueren. De reacties worden talrijker en talrijker.

Buth voelt er verder weinig voor om die problematiek in zijn S.F.-verhalen te verwerken. Hij richt zich immers in de eerste plaats tot de kinderen en hij ziet niet in hoe hij dat geestelijk aspect voor het kind zou moeten verbeelden.
Buth is een van de weinige tekenaars die tegelijkertijd het humoristische en het realistische genre beoefent. Op vragen i.v.m. techniek antwoordt hij het volgende .

- Ik heb een sterk ontwikkeld visueel geheugen. Soms ben ik als het ware een camera. Wanneer ik een blik werp op een voorwerp,dan kan ik dat natekenen tot in de details. Zo had ik eens een nieuw figuur ontworpen in een verhaal voor Zonneland en ik had er verder geen schetsen meer van gemaakt en de tekeningen opgestuurd. Zo was ik verplicht die figuur uit memorie verder te tekenen. Achteraf had ik dan gemerkt dat er vrijwel geen verschillen waren ontstaan. Ik hou er ook aan alles zo nauwkeurig mogelijk te tekenen : zo moeten in een jas b.v. de knoopsgaten duidelijk getekend zijn. Ik zou die niet kunnen weglaten. Een kartoen b.v.

DE BLAUWE WOLK

DE WERELDRAMP VAN 6491

18

LIFTEN STORTEN NAAR BENEDEN

AËROBUSSEN ZIJN STUURLOOS EN BOTSEN OP MEKAAR OF STORTEN NAAR BENEDEN.

HULP! IEDEREEN MEEHELPEN!

ONMIDDELLIJK ALLE HELMEN AF: DE LUCHTVERVERSCHING WERKT NIET MEER!

IK GA STIKKEN!

IN HET ZIEKENHUIS MOET DE PROFESSOR SEFFENS MAATREGELEN TREFFEN.

ALLE LEVEN IN KENTROPOL IS STILGELEGD. GEEN ENKEL TOESTEL WERKT NOG, EN DE STAD IS IN VOLLEDIGE DUISTERNIS GEDOMPELD.

EEN WEEK LATER!

HET VERSLAG DER AKADEMICI LUIDT DAT DE ELECTRICITEIT TOTAAL ONTBREEKT

HOE GAAN WIJ KUNNEN LEVEN ALS WIJ IN HET VERVOLG ZONDER MOETEN STELLEN!

DAAR DE VOEDSELFABRIEKEN NIET MEER WERKEN, WORDEN DE WINKELS DOOR DE HONGERIGE MENIGTE BESTORMD.

BUTH46

HEBT GIJ NOG VOEDINGSPASTA?

ONZE VOORRAAD IS TEN EINDE!

VOLGENDE WEEK: OP HET NIPPERTJE GERED!

BEHOEDZAAM SLUIPT HET MONSTER OVER DE ROTSEN...
7
GAWAIN KAN NOG BUTUDS ZIJN KNOTS GRIJPEN....
8
9
NA EEN KORT GEVECHT ZIJGT HET MONSTER BLOEDIG NEER.

Gawain de dappere.

moet eenvoudig en expressief zijn en men laat dan veel weg om tot een duidelijke expressie te komen. Sommigen kunnen dat op een kinderachtige, naieve manier. Wel, ik heb daar altijd last mee gehad. Ik heb ongeveer 10 jaar geëxperimenteerd met mechano en er van alles mee uitgevonden. Ik heb er zelfs een prijs mee gewonnen. Zo weet ik van een heleboel dingen, kranen enz. precies hoe ze in elkaar zitten en werken. En als ik iets teken, dan moet men ook kunnen zien hoe 't allemaal in elkaar zit. Het moet juist zijn, het moet functionneren. Bij mijn realistische tekeningen, zoals de levensverhalen komt die nauwgezetheid wel van pas, maar in mijn humoristische verhalen heb ik dus ook behoefte om alles zo nauwkeurig mogelijk te tekenen. Aanvankelijk heb ik daarvoor wel wat aanpassing nodig gehad omdat ik voortdurend de twee genres beoefen. In het humoristische genre kan men zich zekere vrijheden veroorloven en ik heb de indruk dat men meestal bepaalde dingen vereenvoudigt om vlugger te kunnen werken. In een realistische tekening kan men ook tijd besparen ; men kan b.v. het decor zo veel mogelijk vermijden. Maar ik probeer wel binnen de tijdsmogelijkheden alles juist te tekenen en b.v. ook weerkerende decors zo precies mogelijk af te werken.
De biografieën beantwoorden dus aan een tekentechnische behoefte. Ik wil de twee genres tegelijkertijd beoefenen. Anderzijds heb ik gekozen voor historisch verantwoorde levensverhalen omdat ik een grote bewondering heb voor de mensen die wat gepresteerd hebben. Ik ga daarbij zeer enthousiast en contentieus te werk en maak gebruik van een zorgvuldig samengestelde documentatie. Mensen die misschien wel belangrijk zijn, maar mij niet zo kunnen boeien, neem ik gewoon niet.
Voor wat het scenario betreft begin ik meestal reeds te tekenen met enkel een synopsis van een verhaal, dat ik dan week na week uitwerk. De grote lijnen ken ik dan wel, maar de details werk ik a.h.w. empirisch uit. Zo worden mijn verhalen doorspekt met ideeën die mij dus niet op enkele dagen te binnen schieten maar wel over een periode van ongeveer drie maanden.

Een stripkenner zal in het oudere werk van Buth gemakkelijk de invloeden van andere tekenaars herkennen. Vooral zijn " Leeuw van Vlaanderen " geïnspireerd op DE " Leeuw van Vlaanderen " door Bob de Moor kreeg een slechte kritiek. Naar onze mening gedeeltelijk terecht, maar ook gedeeltelijk onrechtvaardig omdat, wanneer men het woord " plagiaat " in de mond neemt men meteen een beschuldigingsproces op gang brengt waarbij een veroordeling onvermijdelijk volgt, welke ook de verzachtende omstandigheden zouden kunnen geweest zijn.
De invloed van een tekenaar op een ander is echter een courant verschijnsel. Sommige grootmeesters zoals Hal Foster, Alex Raymond en bij ons Hergé en Willy Vandersteen hebben een schare van navolgers gekend, mensen die gewoon hebben leren tekenen door gebruik te maken van de voorbeelden van deze grootmeesters. Meestal ontwikkelt zich daarbij een overeenkomst in stijl. En diegene die niets van een ander overneemt moet al een hele grote zijn wil hij iets groots presteren. Een andere vaststelling die wij maken, en die men wel eens over het hoofd ziet, is dat niet alleen beginnelingen tot het zogenaamde plagiaat overgaan, maar dat ook heel bekwame tekenaars, soms reeds met een eigen ontwikkelde tekenstijl, zich door voorgangers laten inspireren. Wij noemen Karel Verschuere, een van de bekwaamste Vlaamse realistische tekenaars (Zie Stripgids 8) ; de Spanjaard Esteban Maroto, die in Amerika enorm geroemd wordt om zijn

De allereerste Thomas.

IK BEN THOMAS BIJ GELEGENHEID WORD IK OOK SOMS MET TOMMEKE AANGESPROKEN
...EN HIER IS MIJN VROUW TINEKE, OOK WEL EENS KORTAF VALENTINE GENOEMD.
...EN DAAR ZIJN DE TWEE BELHAMELS... MIJN MIEKE EN...
DAARNAAST MIJN ZOON FLIPKE.
STILJNIETS AAN PAPS ZEGGEN. IK BEN UIT MIJN VAKJE GELOOPEN.
OH! VERSCHOONING, IK VERGAT U BIJNA BOBBY EN FELIX VOOR TE STELLEN
BUTH

WEL KILO, WAT GELUK VAN U TE ZIEN! IK KWAM U JUIST VRAGEN OM EVEN UW FIETS TE LENEN
MET PLEZIER THOMAS! GA UW GANG!
VERLEDEN WEEK HAD IK SUCCES MET MIJN SCHILDERIJ! IK WIL DEZE KEER NU EEN MODERN BEELDHOUWWERK MAKEN!
VANAVOND VERWACHT IK U! MIJN KUNSTWERK ZAL AF ZIJN!
JA, IK KOM ZIEN!
KWARTJE KILO! MAG IK EVEN UW FIETS LENEN! KOMT GE DEZE AVOND BIJ MIJ? IK HEB EEN VERRASSING VOOR U!
FIJN, IK KOM!
HALLO! MIJN BESTE LANGE LO! IK KWAM U EEN GUNST VRAGEN! KAN IK UW FIETS EVEN GEBRUIKEN? KOM DEZE AVOND HEM HALEN WANT IK HEB EEN VERRASSING VOOR U!
IK KOM BESLIST!
WAT DENKT GE VAN MIJN BEELDHOUWWERK?
#!!
ONZE FIETSEN!
!
?
'S AVONDS
ZIEZO! EINDELIJK KLAAR! LAAT DE VRIENDEN NU MAAR KOMEN!
WIJ KOMEN ONZE FIETSEN HALEN!
UW FIETSEN? KOMT EERST ZIEN!
BEDWELMING / TH. PIPS
Buth
143

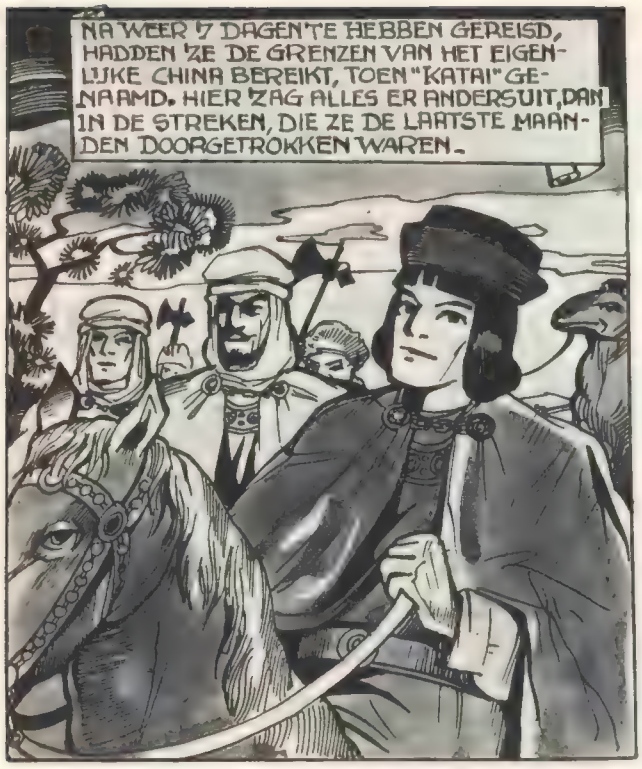
NA WEER 7 DAGEN TE HEBBEN GEREISD, HADDEN ZE DE GRENZEN VAN HET EIGENLIJKE CHINA BEREIKT, TOEN "KATAI" GENAAMD. HIER ZAG ALLES ER ANDERSUIT, DAN IN DE STREKEN, DIE ZE DE LAATSTE MAANDEN DOORGETROKKEN WAREN.

Marco Polo.

bekwaamheid, " persoonlijke " stijl en vernieuwing ; Carlo Gimenez ; (Zie in dit verband ook : P. Pascal & F. Pierre, Nous avons déjà vu ca. In : Ran Tan Plan, nr. 25, automne 1972, p. 21-35). En de vraag die wij ons daarbij stellen is : " Waarom zou een bekwaam talentvol tekenaar tot die praktijken overgaan wanneer hij er iets negatiefs in ziet ?". Plagiaat is toch in de eerste plaats iets overnemen waartoe men zelf niet in staat is. Verder is er een zekere routine mee gemoeid. Een tekenaar die b. v. 3 platen per week moet maken kan zich niet voortdurend bekommeren om a. h. w. een verantwoord kunstwerk te maken.

- Ik ben sterk beinvloed geweest door de Amerikaanse strip " Blondie " van Chic Young. In het begin leek Thomas Pips ook sterk op Dagwood. Iedere tekenaar maakt iets, wat ie graag ziet vind ik, maar men evolueert. Men blijft er niet aan vasthaken ! Verder heb ik, zoals zovele tekenaars, ook de invloed ondergaan van Prince Valiant van Foster en Flash Gordon van Alex Raymond. Het blijft echter gevaarlijk om te veel bewondering te hebben voor andere tekenaars. Men kan beter niet te veel zien, want men is automatisch geneigd om ondanks de keuze, hetzelfde te doen. De fantasie wordt gehandicapeerd en andere ideeën afgesneden. Mijn " Leeuw van Vlaanderen " met tekst onder de plaatjes, heb ik natuurlijk niet gemaakt uit onkunde of wat dan ook, maar veelal uit sympathie en uit bewondering voor het werk van De Moor. Het tijdselement heeft er bovendien een belangrijke rol bij gespeeld.

Niemand zal betwijfelen dat Buth een zeer persoonlijke tekenstijl heeft ontwikkeld. Naast striptekenaar is Buth ook kartoenist.

- Ik heb diverse malen meegedaan aan de " Salons van de Vlaamse Humor ". Maar de 6e of 7e maal dat ik meedeed ging ik de tentoonstelling eens bekijken en merkte dat mijn tekeningen niet aan de wand waren aangebracht. Ik had zogezegd te laat ingestuurd. Dat was geleuter natuurlijk, want ik deed al jaren mee. Het jaar daarop zorgde ik ervoor dat mijn tekeningen ruim op voorhand klaar waren, maar ze werden toch weer niet tentoon gesteld. Men heeft me gewoon geweerd. En waarom weet ik nu nog niet. Misschien moet men een reden zoeken in het feit dat de Salons nogal rood getint waren... o. l. v. Achiel Van Acker in de tijd ?
Het ergste dat me overkomen is, is wel het feit dat ik op een gegeven ogenblik in Heist bij Marc Sleen terecht kwam en dat die mij vroeg wie ik was. En dan werkten we allebei voor Het Volk !
Op het laatst tekende ik toch wel redelijk goeie kartoens. Niet dat ik er een prijs voor moest krijgen maar wanneer ik zag wie dan wel de prijzen kreeg. In een bepaald jaar kreeg Maurice Henry de prijs met een kartoen van een mannetje dat zichzelf opvreet. Op de tentoonstelling waren er werkelijk schitterende kartoens, ook van Vlamingen. Wel, dan vind ik het idioot om zo iemand een prijs te geven. Wie gaat dan toch immers bepalen wat humor is.

Hoe ziet Buth dan wel de humor ?

- Humor is een kwestie van kontrast in al zijn variaties. Hoe groter het kontrast, hoe groter de humor. Wanneer men b. v. een koffiemolen op zijn gewone plaats in de keuken zal zetten, dan zal niemand er om lachen. Maar wanneer men diezelfde koffiemolen midden op een baan zet waar honderden mensen staan te wachten op de renners van de Ronde van Frankrijk, dan wordt het lachwekkend. Nochtans is die koffiemolen dezelfde gebleven. Zo bereikt men reeds humoristische effekten enkel en alleen door het uit het verband rukken van een voorwerp. In mijn tekeningen heb ik sporadisch hier en daar een pollepel, een col of halsboord (een allusie op de fameuze cols of bergpassen in de Ronde van Frankrijk) en vooral de fameuze muis gestopt.

Tijl ging er op in. Elke dag ging hij naar de stal om de ezel les te geven. Hij strooide haverkorrels tussen de bladen van een oud boek. De ezel begreep dat hij de bladen moest omslaan.

Tijl Uilenspiegel

De Speciale Editie van de Ronde van Frankrijk maakt het mogelijk om het nieuws van de rit nog dezelfde dag in het Vlaamse land te verspreiden. Ze werd in 1947 door De Jaegher gestart. Hoofdredacteur was B. Lottegiers, thans regisseur van de Gentse opera.

- Na een paar jaar krijg ik een brief van een lezer

HET JAAR VAN DE VROUW LOOPT NAAR ZIJN EINDE! DAAROM WIL IK JE NOG VERTELLEN OVER EEN WONDERLIJKE VROUW, HELEN KELLER, DIE ONDANKS HAAR BLIND- EN DOOFHEID, TOT EEN VAN DE GROOTSTE FIGUREN VAN DE VERENIGDE STATEN IS UITGEGROEID!
HELEN KELLER WERD GEBOREN OP 27 JUNI 1880 IN DE STAD TUSCUMBIA IN DE AMERIKAANSE STAAT ALABAMA. ZIJ WAS EEN NORMALE, GEZONDE BABY...
PROFICIAT, VROUW! HET IS 'N FLINKE MOOIE MEID!
MAAR TOEN HELEN NEGENTIEN MAANDEN OUD WAS, WERD ZE PLOTS ERNSTIG ZIEK...
MAN, ZE HEEFT ZEER VEEL KOORTS! JE MOET DE DOKTER HALEN!
IK ZAL VRAGEN AAN DE DOKTER ONMIDDELLIJK MET MIJ MEE TE KOMEN!
NA DRIE WEKEN...
HET GEVAAR IS GEWEKEN! HET KIND IS AAN DE BETERHAND, MAAR ER ZIJN KLEINE LETSELS DIE GROTE GEVOLGEN ZULLEN HEBBEN, MIJNHEER EN MEVROUW KELLER:
WAT IS ER, DOKTER? ZAL HET KIND NIET MEER KUNNEN LOPEN?
IK HEB ZOJUIST DE PROEF GEDAAN EN IK STEL TOT MIJN SPIJT VAST DAT HET MEISJE VOLLEDIG BLIND EN DOOF IS EN DAT ZAL VOOR HAAR HELE LEVEN ZIJN!
KOM VROUW, MOED! IK WEET HET, HET IS DROEVIG, MAAR WE HEBBEN TOCH ONS KIND MOGEN BEHOUDEN!
VANAF DIE TIJD LEEFDE HELEN JARENLANG HAAR EIGEN AFGESLOTEN LEVENTJE IN EEN DIEPE DUISTERNIS EN ZONDER ENIG CONTACT MET DE MENSEN OM HAAR HEEN...
HET IS VERSCHRIKKELIJK, MAN! HET KIND ZIT DAAR SPRAKELOOS, DOOF EN BLIND! ZE ZIET EN HOORT MIJ NIET!
WEES GEDULDIG! HET ZAL BETEREN ALS ZE OUDER WORDT!
HET BETERDE NIET. INTEGENDEEL, IEDEREEN HAD MEDELIJDEN MET HAAR EN DAAROM KREEG HELEN IN ALLES HAAR ZIN. ZE GROEIDE OP TOT EEN WILD, ONTEMBAAR WEZEN, DAT HET GEZIN KELLER TIRANNISEERDE...
IK BEN HOPELOOS, MAN! IK KAN HET KIND ONMOGELIJK OPVOEDEN! HET IS WILD EN ONTEMBAAR!
JA! WE MOETEN DADELIJK INGRIJPEN! HET IS DE HOOGSTE TIJD!
HELEN IS NU ZEVEN JAAR GEWORDEN... MOEDER KELLER LEEST DE KRANT.
LUISTER 'NS MAN! IN BOSTON IS ER 'N SCHOOL WAAR MEN DOOF- STOMME KINDEREN LEERT SPREKEN!
DAAR ZOUDEN WE MET ONS HELEN MOETEN HEEN GAAN!
DEZE SCHOOL WERD GESTICHT DOOR DE SCHOTSE UITVINDER ALEX. GRAHAM BELL, DIE IN 1875 DE TELEFOON UITVOND
MEVROUW KELLER REIST NAAR BOSTON EN VERTELT AAN MIJNHEER BELL WAT HAAR DOCHTERTJE WAS OVERKOMEN...
WIJ KUNNEN HIER VOORLOPIG NIETS MET JE DOCHTERTJE DOEN, MAAR IK KEN 'N JONGE VROUW DIE HAAR ZOU KUNNEN HELPEN!
WIE IS DIE VROUW, MIJNHEER BELL!?
HET IS ANN MANSFIELD SULLIVAN! ZE IS ZELF HALF-BLIND! ZE HEEFT ZICH GESPECIALISEERD IN HET ONDERWIJZEN VAN BLINDE EN DOVE KINDEREN! GAAT U EENS NAAR HAAR TOE, MEVROUW KELLER!
HARTELIJK DANK, MIJNHEER BELL, DAT DOE IK BESLIST!
86
1

EN MEVROUW KELLER GING NAAR JUFFROUW SULLIVAN TOE EN ENIGE TIJD LATER WERD ZE DE PRIVÉ-ONDERWIJZERES VAN DE KLEINE HELEN.
DIT IS ONS DOCHTER HELEN! IK HOOP DAT U HAAR ZULT KUNNEN HELPEN!
IK ZAL ALLES DOEN WAT IN MIJN MACHT LIGT, MEVROUW KELLER! GELOOF ME VRIJ!
MAAR ANN SULLIVAN MAAKTE KENNIS MET ÉN DRIFTIG EN É MOEILIJK KIND, DAT VAAK IN WOEDE UITBARSTTE ALS IETS NIET GING ZOALS ZE WILDE
IK MOET HET VERTROUWEN VAN HET KIND KUNNEN WINNEN!
MET EINDELOOS GEDULD WON ANN HET VERTROUWEN VAN HELEN EN DEZE BEGON LANGZAAM TE BEGRIJPEN, DAT ER IEMAND IN HAAR LEVEN WAS GEKOMEN DIE HAAR WILDE HELPEN EN HET BESTE MET HAAR VOOR HAD...
MEVROUW KELLER, HET KIND KRIJGT VERTROUWEN IN MIJ! IK GELOOF DAT IK MET HET VINGERALFABET MAG BEGINNEN!
JUFFROUW ANN, DANK U! U BENT MOEDIG!
NA DRIE WEKEN HAD HELEN BEGREPEN DAT É LICHTE DRUK OP DE BAL VAN HAAR HAND, VIERMAAL HERHAALD, PAPA BETEKENDE...
PA PA!
OP DEZELFDE MANIER LEERDE HET KIND WAT WATER, REGEN, HOUT, STEEN EN PAPIER WAREN...
HELEN HEEFT É SCHERP VERSTAND EN IS ZEER LEERGIERIG! ALS HET ZO DOORGAAT KAN ZE OVER TWEE JAAR ALLES BEGRIJPEN EN ZEGGEN!
PA PA! PA PA!
NA DRIE JAAR HAD HELEN, DIE REEDS TIEN JAAR GEWORDEN WAS, ZICH DE TAAL EIGEN GEMAAKT. ZE SPRAK MET JUFFROUW SULLIVAN DOORDAT ZE BIJ ELKAAR OP OF LANGS DE VINGERS TIKTEN EN STREKEN...
DE VOGELS VLIEGEN IN DE LUCHT! DE ZON SCHIJNT EN GEEFT ONS LICHT EN WARMTE!
TOEN DACHT MEN ERAAN HELEN TE LEREN SPREKEN WANT STOM WAS ZE NIET. ER WERD BEROEP GEDAAN OP SARAH FULLER, EEN SPRAAKLERARES UIT BOSTON...
MA...MA!
ER VOLGDEN WEKEN VAN GROTE SPANNING, DIE EINDELIJK VERBROKEN WERD DOOR HET EERSTE UITGESPROKEN WOORD
WIE KOMT ER NU BIJ JOU?
MA! MA!
DANK JE ANN! JE MAAKT MIJ GELUKKIG!
MISS SULLIVAN NAM NA É POOSJE DE TAAK VAN SARAH FULLER ALS SPRAAKLERARES OVER EN HEEL LANGZAAM EN HEEL MOEIZAAM LEERDE HELEN SPREKEN. OP TIENJARIGE LEEFTIJD KON ZIJ VRIJ NORMAAL SPREKEN EN VLOT LEZEN...
MEVROUW KELLER, HET IS NIET ALLEMAAL DOOR MIJ GEKOMEN! DE INTELLIGENTIE EN DE BUITENGEWONE MOED VAN UW DOCHTERTJE HEBBEN HET GOEDE RESULTAAT GEGEVEN!
TOEN HELEN IN 1897 ZEVENTIEN JAAR WAS, WILDE ZE ZICH AAN DE UNIVERSITEIT LATEN INSCHRIJVEN. ANN SULLIVAN AARZELDE AANVANKELIJK MAAR HELEN BLEEF NET ZOLANG AANDRINGEN TOT MISS SULLIVAN TOESTEMDE...
IK BEN BANG DAT DE STUDIE TE ZWAAR VOOR JOU ZAL ZIJN, JUFFROUW HELEN!
IK ZAL HET AAN KUNNEN, JUFFROUW ANN! IK HEB MET JOU GROTERE INSPANNINGEN ACHTER DE BOEG!
86
2

NA ZEVEN JAAR VAN STUDIE EN ZWARE INSPANNINGEN WERD HELEN RIJKELIJK BELOOND, WANT IN 1904 SLAAGDE ZE GLANSRIJK AAN HET RADCLIFF COLLEGE, EEN AFDELING VOOR MEISJESSTUDENTEN AAN DE BEROEMDE HARVARDUNIVERSITEIT...

DANK JE ANN! IK BEN DE GELUKKIGSTE VROUW VAN DE WERELD!

TUSSEN HAAR STUDIE DOOR HAD ZE OOK NOG DE KANS GEZIEN VERSCHILLENDE TAKKEN VAN DE SPORT TE BEOEFENEN, ZOALS PAARDRIJDEN, ZWEMMEN EN ROEIEN...

NA HAAR STUDIE BESTEEDDE HELEN ONGEVEER TIEN JAAR OM BETER TE LEREN SPREKEN. HAAR STEM VERTOONDE DE NEIGING TOT FLUISTEREN.

"IK WANDEL IN MIJN TUIN. JE MOET DIE ZIN ZINGEN EN ZO LUID MOGELIJK UITSPREKEN!

ZIJ KREEG LESSEN VAN 'N MUZIEKLERARES OM MELODIE IN HAAR SPRAAK TE BRENGEN.

ER KWAM MELODIE IN HAAR STEM EN IN 1912 SPRAK ZE VOOR HET EERST IN HET OPENBAAR. ZE VERTELDE IN KORTE ZINNEN OVER HAAR LEVEN EN HOE ZE HAAR TWEE ZWARE GEBREKEN HAD LEREN OVERWINNEN...

DE MENSELIJKE GEEST IS STERK EN KAN, NIETTEGENSTAANDE MEN GEEN BEELD KAN ONTWAREN, NOCH EEN GELUID HOREN, ZICH VOLLEDIG ONTPLOOIEN, NATUURLIJK MET VEEL GEDULD EN INSPANNINGEN!

MAAR HAAR OPDRACHT WAS NU HAAR ERVARINGEN IN DIENST TE STELLEN VAN HAAR LOTGENOTEN, DE DOVE EN BLINDE MENSEN OVER DE HELE WERELD...

WAT IK HEB BEREIKT, MOET U OOK KUNNEN BEREIKEN! IK WIL U HIEROVER ALLES VERTELLEN OP EEN VOORWAARDE, DAT U DE ONVERZETTELIJKE WIL BEZITHET OOK TE WILLEN BEREIKEN!

EEN SCHOTS MEISJE, POLLY THOMPSON VOEGDE ZICH BIJ HELEN EN MISS SULLIVAN EN SAMEN MAAKTEN ZE IN HOLLYWOOD DE FILM "BEVRIJDING" DE EERSTE FILM VOOR DOOFSTOMMEN.

DE DOOFSTOMMEN MOETEN LEREN DAT HUN TOESTAND NIET ZO HOPELOOS IS ALS HET LIJKT!

HELEN KELLER SCHREEF VERSCHEIDENE BOEKEN, DIE IN VELE TALEN VERTAALD WERDEN EN NATUURLIJK OOK IN BLINDENSCHRIFT (BRAILLE).

IN HET JAAR 1930 REISDE ZE VOOR DE EERSTE MAAL NAAR EUROPA EN HET MIDDEN OOSTEN...

ANN, JE MOET MIJ ALLES VERTELLEN WAT JE ZIET! HET ANDERE, WAT IN MIJN BEREIK LIGT, ZAL IK MET MIJN HANDEN BETASTEN!

IN 1936 OVERLEED HAAR EERSTE LERARES EN VRIENDIN, ANN SULLIVAN. POLLY THOMPSON NAM HAAR PLAATS NAAST HELEN KELLER IN...

ZE IS MIJN OOG EN MIJN OOR GEWEEST! HET WAS EEN GROTE VROUW! HET SPIJT MIJ DAT IK NOOIT HAAR AANGEZICHT HEB KUNNEN AANSCHOUWEN!

VELE JAREN HEBBEN POLLY EN HELEN SAMENGEWOOND IN EEN HUIS IN DE BOSSEN VAN CONNECTICUT. HELLEN KELLER BRACHT VELE UREN PER DAG DOOR ACHTER HAAR SCHRIJFMACHINE. ZIJ VOERDE EEN ENORME CORRESPONDENTIE MET BLINDEN EN DOOFSTOMMEN OVER DE HELE WERELD...

86 3

HELEN KELLER BEZAT EEN ENORME BIBLIOTHEEK MET DUIZENDEN BOEKEN IN BLINDENSCHRIFT. ELKE MORGEN LAS HELEN HAAR BIJBEL IN GEZELSCHAP VAN HAAR TROUWE HOND "ETU"...

ALS ZE NIET THUIS WAS REISDE Z'IJ DOOR DE WERELD, TERWIJL ZE OVERAL LEZINGEN GAF EN HAARLOTGENOTEN AANSPOORDE HUN WILSKRACHT TE TONEN EN TE BLIJVEN VOLHOUDEN TOT HET UITERSTE...

TOEN POLLY THOMPSON OVERLEED WERD ZE OPGEVOLGD DOOR MEVROUW EVELYN SEIDE, DIE HAAR HELPSTER EN PARTICULIER SECRETARESSE WERD...

EVELYN, WIJ MOETEN VANDAAG NOG MEER DAN HONDERD BRIEVEN BEANTWOORDEN!

SAMEN MET EVELYN SEIDE VOLTOOIDE ZE HAAR BOEK "TEACHER", DAT GEWIJD WAS AAN DE NAGEDACHTENIS VAN HAAR EERSTE LERARES EN VRIENDIN ANN SULLIVAN...

VOOR HET EERST BESEFTE IK DAT ER IEMAND ME MET BEPAALDE VINGERTIKKEN WOU BENADEREN!

NAAR DIT BOEK WERD LATER EEN TONEELSTUK EN EEN FILM GEMAAKT OVER HET LEVEN VAN HELEN KELLER

HELEN KELLER HAD VELE VRIENDEN, WIER NAMEN OVER DE HELE WERELD BEKEND ZIJN: HENRY FORD, EISENHOWER, DE OVERLEDEN SCHRIJVERS BERNARD SHAW EN MARK TWAIN EN CHARLIE CHAPLIN.

1956 HELEN KELLER LUISTERT MET HAAR HANDEN NAAR MRS ELEANOR ROOSEVELT.

Z'IJ ONTMOETTE TIJDENS HAAR LEVEN NEGEN PRESIDENTEN VAN DE VERENIGDE STATEN EN ONTVING VAN HEN EN TALRIJKE ANDERE VOORAANSTAANDE MENSEN BELANGRIJKE BEDRAGEN. VAN ANDREW CARNEGIE ONTVING ZE EEN JAARGELD VAN 10.000 DOLLAR...

IK DANK U VAN HARTE IN NAAM VAN DE GEHANDICAPTEN VAN DE HELE WERELD!

HET GELUKKIGSTE WAS ZE TOEN HENRY FORD EEN GROEP BLINDEN WERK GAF IN ZIJN FABRIEK, NIET UIT MEDELIJDEN, MAAR OMDAT HET UITSTEKENDE WERKKRACHTEN WAREN.

IN 1955 ONTVING HELEN KELLER HET EREDOCTORAAT VAN DE HARVARD UNIVERSITEIT, DOCTOR HONORIS CAUSA...

HETZELFDE JAAR MAAKTE ZE HAAR LAATSTE WERELDREIS. VAN 40.000 MIJLEN. ZE WAS TOEN EEN KRANIGE BEJAARDE VROUW VAN 75 JAAR. DAARNA TROK ZE ZICH TERUG OP DE VILLA "ARCAN RIDGE" IN EASTON...

MUST KEEP ALL CARS UP

HELEN KELLER STIERF IN HAAR HUIS OP 1 JUNI 1968. Z'IJ WAS BIJNA 87 JAAR. DE GOUVERNEURS VAN VRIJWEL ALLE AMERIKAANSE STATEN HEBBEN HAAR GEBOORTEDAG, 27 JUNI, UITGEROEPEN TOT DE "HELEN-KELLER-DAG"...

DR. HELEN KELLER IS EEN LICHTEND VOORBEELD GEWEEST VOOR AL DEGENEN DIE MET EEN LICHAAMSGEBREK TER WERELD ZIJN GEKOMEN! ZE HEEFT ZICH ZELF, DANK ZIJ GROTE INSPANNINGEN, UIT HAAR ISOLEMENT VERLOST EN ZE HEEFT DOOR HAAR BOEKEN EN HAAR FANTASTISCH WERK TALLOZE LOTGENOTEN OVER DE HELE WERELD EEN BETER EN GELUKKIGER LEVEN BEZORGD!

4

Reinaert de Vos

Baron van Münchhausen

De Leeuw van Vlaanderen

die informeert naar de muis, die ik hier en daar in mijn Ronde-tekeningen had gestopt. Dank zij die enthousiaste reactie van die lezer heb ik de muis op iedere tekening aangebracht en ben ze later gaan verstoppen in de tekening zodat het een zoekplaatje werd. Zo is dan een kleine mythe ontstaan. Het publiek heeft de Buth-muis eigenlijk gemaakt.

Buth heeft een aantal scenario's van John Flanders geïllustreerd. Wij vroegen hem om zijn ervaringen met deze zonderlinge man.

- Hij heeft hier in deze straat geleefd. (Ham, te Gent). Van den Berghe trouwens ook, het huis hier rechtover. Het is hier een fameuze straat en ik ben teruggekeerd naar de twee mensen waar ik zo dichtbij ben geweest. Flanders was een zeer eigenaardig figuur. Niemand, zelfs zijn eigen dochter niet, heeft hem kunnen doorgronden. Hubert Lampo heeft eens getracht zijn leven te verhalen, maar dat is zeer moeilijk gegaan. Niemand kent de werkelijk vaste gegevens en niemand heeft hem ooit geloofd. Hij was een fantast. Zo kwam hij altijd vertellen dat zijn grootmoeder een indiaanse was, en dat hij 5 à 6 jaar op zee gevaren had. Dat was allemaal in zijn fantasie. Hij was joviaal, tapte moppen, en sprak graag Gents dialect. En wanneer hij iets vertelde dan was er altijd iets wreeds, iets lugubers, iets ergs, iets magisch mee gemoeid. Het was werkelijk een zeer curieus iemand. Ik ben een keer bij hem in huis geweest en tot mijn grote verwondering stelde ik vast dat hij geen enkel gedrukt voorbeeld van al wat hij geschreven had bewaarde. Hij bezat dat niet. Zo is hij na de oorlog nog Bravo's komen vragen die ik bewaarde en waarin hij verhaaltjes had geschreven die hij opnieuw ging gebruiken. In Bravo heeft hij nog scenario's voor Van den Berghe gemaakt (Edmund Bell). Flanders werkte freelance voor een aantal bladen. In de oorlogsperiode is hij vast aan De Dag verbonden geweest.
Hij heeft ook veel gewerkt voor Averbode, en hij zat goed beschut onder de kap van de pater van Averbode (De Kesel) waarmee hij als twee goeie vrienden door 't leven ging. Iets wat ik nooit goed begrepen heb, want ik zag Flanders min of meer als een geus, een ketter, een goddeloze zelfs. Men moest hem soms eens horen ...!

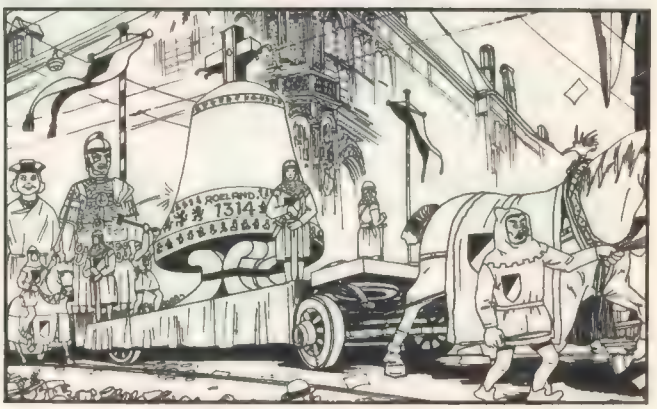

Uit de serie " De Malcontenten ". Gentse actualiteiten in beeld.

DE TRIBULATIES VAN THOMAS PIPS EN Co
TEKST EN TEKENINGEN v. BUTH
Die vrouw schijnt naar iemand uit te zien!
Die snul komt daar juist van pas!
SNIF
Meneer, zoudt u even op mijn pukkie willen passen?
Wel zeker, mevrouw! Het is mijn taak mensen te helpen!
Dank u wel! Ik ga hier even binnen en ben zo terug!
HI! HI! mijn lekker ijsroompje!
Hier ventje, vijf frank, en koop u een ander!
PATS!
SNIF
SOK
KA-IT
Hoe durft hij het aan! Mijn Alexanderke zo pijn doen!
Pak hem Alexander!
GRRR!..
BUTH
Wel zeker, mevrouw! Het is mijn taak mensen te helpen!
Kom Alexanderke, de volgende keer mooge ge met het vrouwke mee binnengaan!
WAF!

Thomas Pips in zijn 1e Ronde in 1947.

Flanders liep altijd eenvoudig gekleed en met zijn tas zo in zijn hand als een boodschapperke, gelijk een droge bureau-knul. Hij was heel gewoon, maar altijd verstrooid en voortdurend in gedachten bezig. Hij praatte ook steeds in zichzelf.
Hij had echter een zeer curieuze visie op de strip waar ik het helemaal niet mee eens was. Hij was een van de eerste die zeer bewust met strips bezig was en hij praatte er ook voortdurend over, maar met zijn manier van werken kon ik moeilijk overweg. Zijn principe was : " Ik maak het verhaal, ik wijs alles aan, en jullie tekenaars zijn maar mechaniekers, robots. Jullie voeren maar uit en moeten alles zetten, waar ik het zeg ".
Die woorden heb ik vrijwel letterlijk onthouden.
En dan kreeg ik een blad waarop reeds de indeling in vakken was gemaakt, met de plaatsing van de figuren en met de tekst. Flanders maakte de lay-out, de " mise-en-page ", iets wat in feite niet kon, omdat ik niet vertrok van de tekst, maar wel van het beeld en daar dan pas achteraf de gesproken tekst aan toevoegde. Een synopsis kwam er niet bij te pas. Ik kende de essentie van het verhaal niet en ik moest het lezen zoals het zou getekend zijn, zonder de tekeningen. Flanders had zo een voorstelling en drong die dan op aan de tekenaar. Maar dat was vrijwel onmogelijk omdat ik mijn visuele inbreng moet kunnen doen. Dat is nl. mijn beroep, mijn vak. De indeling enz. beschouw ik als mijn taak omdat ik mij beter de tekentechnische mogelijkheden kan voorstellen. Men kan een geschetste tekenplaat overdragen aan een inkter, wiens rol dan tot een zeker mechanisch tekenen beperkt wordt, maar wat Flanders wou, was onmogelijk. Ik beschouwde mij als een acteur die iets moest vertellen zonder de inhoud van het stuk te kennen.
Misschien maakte Flanders zijn scenario's wel zoals hij 't in Amerika had gezien, want hij is wel een keer in Amerika geweest. Misschien ook heeft hij het feit dat ie niet kon tekenen steeds als een grote leemte aangevoeld en liet hij daarom zijn medewerkers geen enkele vrijheid. Maar ik heb toch nooit rekening gehouden met zijn onmogelijke eisen : het gedrukte eindresultaat kwam bij hem toch niet in huis.

Wat te besluiten ? Lezen die strips !

J. Smet.

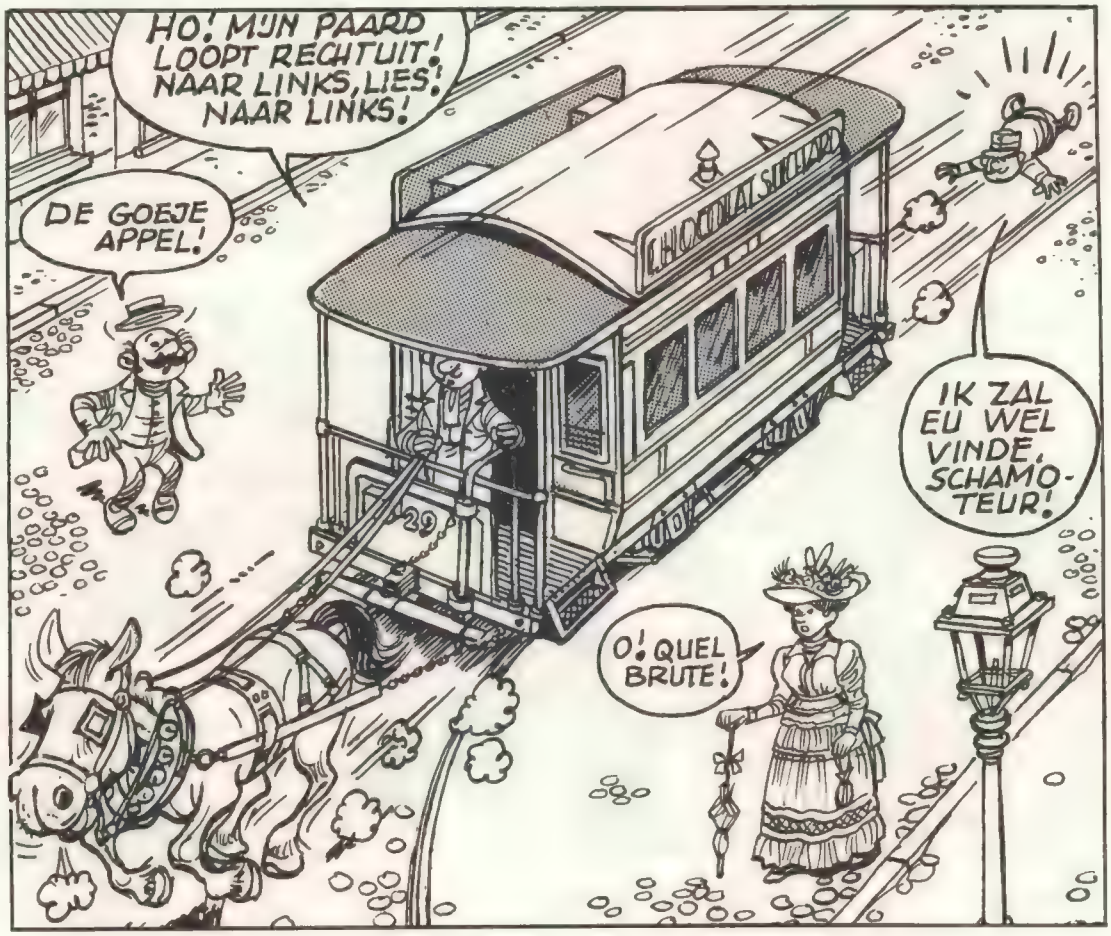

Gentse folklore (een stokpaardje van Buth) en de paardentram in Thomas Pips-verhalen verwerkt.

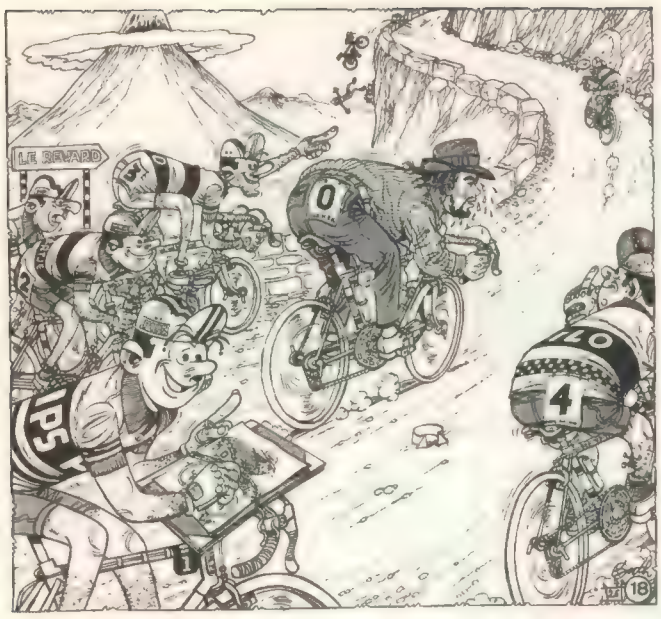
LE BEVADO
PIPS
0
4
18

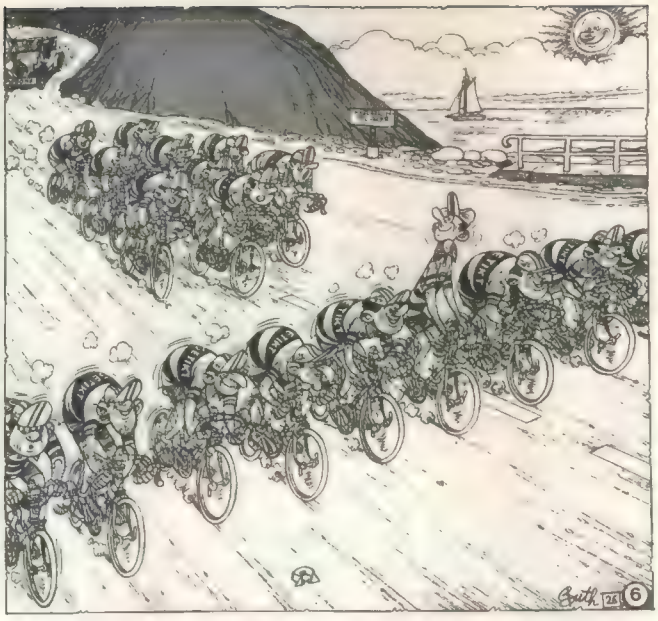
Smith
26
6

MONTPELLIER

TOUR
L'ÉQUIPE
ARRIVÉE
CONTRÔLE
VOTE
GISCARD D'ESTAING
7

VERSAILLES
PIPS
26

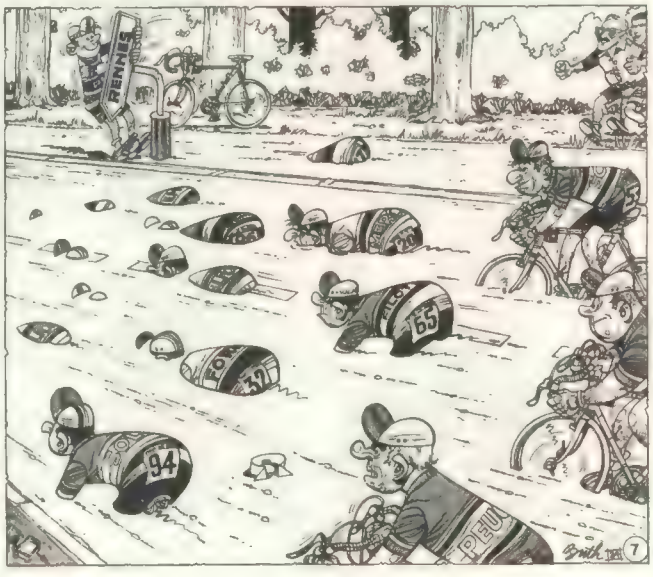
PERNOD
65
94
PEU
Smith
7

BUTH BIBLIOGRAFIE

Opm.: De Romeinse cijfers geven ook de jaargang aan !

VOORUIT :

- Voortzetting strips van Fritz Van den Berghe :
  a) " Uit mijnen Album ". Tekst : Richard Minne. Vanaf okt.1939 tot mei 1940.

  b) Illustraties bij teksten van Gaston Cromme. Rubriek " Vandaag ". Vanaf okt.1939 -
  Opm. : Buth heeft de strips van Van den Berghe in " Bravo " niet verdergezet. Hij tekende er slechts enkele illustraties wanneer Van den Berghe ziek was of wegens andere omstandigheden verstek liet gaan.

- Cartoons bij rubriek " Radiobode ". i.v.m. leger, onder pseudoniem : Leo. 1939 - mei 1940.

- " Mijnheer Dinges ". 1941 - ?

- Illustraties.

VOLK & STAAT:

- Illustraties, kinderbladzijde, spelletjes enz.

- " De wereldreis van Flip en Flop ". Tekst : Blanka Gijselen. (tekst onder de plaatjes 21 april 1941 -

BALMING :

- " Gawain, de dappere " (1943-1944).

TAPTOE :

- " De blauwe wolk. De wereldramp van 6491 ". II,nr.14,7 april 1946 - nr.46,14 nov.1946.

- " De fantastische avonturen van Marco Polo ". II,nr.47,21 nov.1946 - III,nr.28,10 juli 1947.

- Omslagen, illustraties enz.

DE POST :

- " De ware geschiedenis van Tijl Uilenspiegel ". 5e jg.18 maart 1953 - 5e jg. 21 okt.1953.

- " Reinaert de Vos en zijn euvele daden in Nobels rijk ". 5e jg.29 okt.1953 - 6e jg.19 aug.1954.

- " De lotgevallen van : Baron von Münchhausen ". 6e jg.26 aug.1954 - 7e jg.13 maart 1955.

- " De Leeuw van Vlaanderen ". 7e jg.20 maart 1955 - 8e jg.8 jan.1956.

- " De 3 Musketiers ". 8e jg. 15 jan.1956 - 8e jg.nr.41.14 okt.1956.

LEVENSVERHALEN :

- Wolfgang Amadeus Mozart. 8e jg.nr.42,21 okt.1956 - nr.46,18 nov.1956.

- Henry Stanley. 8e jg.nr.47,25 nov.1956 - nr.50,16 dec.1956.

- Godfried van Bouillon. 8e jg.nr.52,30 dec.1956 - 9e jg.nr.3,20 jan.1957.

- Robert Stephenson Smyth Baden-Powell. 9e jg.nr.6,27 jan.1957- nr.11,17 mrt.1957.

- Louis Pasteur. 9e jg.nr.12,24 mrt.1957 - nr.19,12 mei 1957.

- Pieter Bruegel. 9e jg.nr.20,19 mei 1957 - nr.27,7 juli 1957.

- Adrien De Gerlache. 9e jg.nr.29,21 juli 1957 - nr.34,25 aug.1957.

KAPOENTJE.

- De leugenbaron (Münchhausen) (kleur) ? - IV,nr.43,26 okt.1950.
- Tijl Uilenspiegel (kleur). IV,nr.44,2 nov.1950 - V,nr.22,31 mei 1951.
- Thomas Pips in sport en spel. nov.1958 - XIX,nr.14,7 april 1965 (= afl.224).

THOMAS PIPS :

- Het geheim van de groene sleutel. (kleur). V,nr.25,21 juni 1951 - V,nr.47,22 nov.1951.
- De list van Bullakos. (Ohee nr.149) V,nr.48,29 nov.1951 - ?
- " E 506 " doet het. (uitvinding). (A1 + Ohee nr.494). XIX,nr.15,14 april 1965 - XIX,nr.42,20 okt.1965.
- Microfilms en raketten.(spionage). (A2 + Ohee nr.333). XIX,nr.43,27 okt.1965 - XX,nr.11,16 maart 1966.
- Zigzag de blauwe mol (opsporen). (A3 + Ohee nr. 377). XX,nr.12,23 mrt.1966 - XX,nr.33,17 aug.1966.
- De 5 jaguars.(diefstal) (A5 + Ohee nr.355). XX,nr.34,24 aug.1966 - XXI,nr.2,11 jan.1967.
- De diepvriesmaniak.(ontvoering). (A6). XXI,nr.3,18 jan.1967 - XXI,nr.24,14 juni 1967
- Zoppa, de kikvorspiraat. (piraat-dief). (A 7 + Ohee nr.335). XXI,nr.25,21 juni 1967 - XXI,nr.46,15 nov.1967.
- Kisten voor hippies. (smokkel). (A 8 + Ohee nr. 342). XXI,nr.47,22 nov.1967 - XXII, nr.16,17 april 1968.
- Hommeles bij de Pipsen. (ontdekking) (A 9 + Ohee nr.316). XXII,nr.17,24 april 1968 - XXII,nr.37,11 sept.'68.
- De Pimpelpaarse pot. (erfenis). (A 10 + Ohee nr.321) . XXII,nr.38,18 sept.19 68 - XXIII,nr.7,12 feb.'69.
- De gouden schoen (sport voetbal) (A 11 + Ohee nr.329). XXIII,nr.8,19 feb.1969 - XXIII,nr.27,2 juli 1969.
- De geluksvogel. (avontuur maan). (A 12 + Ohee nr.351). XXIII,nr.28,9 juli 1969 - XXIII,nr.47,19 nov.'69
- De zielepoot. (kidnapping).(Ohee nr.369)(A 15 ? XXIII,nr.48,26 nov.1969 - XXIV,nr.14,8 april '70.
- De 13 stoelen.(erfenis). (A 13 + Ohee nr.388). XXIV,nr.15,15 april 1970 - XXIV,nr.34,26 aug.'70.
- De glazen sleutel. (opdracht).(A 14 + Ohee nr. 409). XXIV,nr.35,2 sept.1970 - XXV,nr.2.13 jan.1971.
- De zwartgevlekte meteoorsteen. (ontdekking) (Ohee nr.430). (A 16 ?) XXV,nr.3,20 jan.1971 - XXV,nr.22,2 juni 1971.
- De Rinkelrooier.(avontuur). (A 17 + Ohee nr. 449). XXV,nr.23,9 juni 1971 - XXV,nr.43,27 okt.1971.
- De witte stopstraal. (uitvinding). (A 18 + Ohee nr.469. XXV,nr.44,3 nov.1971 - XXVI,nr.11,15 mrt.1972.
- De knalrode hoeve. (science-fiction). (A 19 + Ohee nr.487. XXVI,nr.12,22 mrt.1972 - XXVI,nr.31,2 aug.'72.
- De duivels van 't stadion. (sport.bende). (A 20 + Ohee nr.509). XXVI,nr.32,9 aug.1972 - XXVI,nr.51,20 dec.'72.
- De 7 smaragden. (onbekende opdracht). (A 21 + Ohee nr.527) XXVI,nr.52,27 dec.1972 - XXVII,nr.19,9 mei '73.
- De papegaai van Montezuma. (science fiction). (A 22 + Ohee nr.548). XXVII,nr.20,16 mei 1973 - XXVII,nr.39,26 sept.'73.
- De dubbelgangers. (detective). (A 23 + Ohee nr. 569). XXVII,nr.40,3 okt.1973 - XXVIII,nr.7.13 feb.'74.
- De 3 witte blaadjes. (ontdekking). (A 24 + Ohee nr.588). XXVIII,nr.8,20 feb.1974 - XXVIII,nr.27,3 juli '74.
- De lolspoken. (avontuur.kasteel). (Ohee nr.609). XXVIII,nr.28,10 juli '74 - XXVIII,nr.48,27 nov.'74.
- De mini-gijzelaar. (gijzeling - uitvinding). XXVIII,nr.49,4 dec.'74 - XXIX,nr.16,16 april'75.
- De operatie in " O ". (uitvinding + achtervolging). XXIX,nr.17,23 april '75 - XXIX,nr.36,3 sept.'75.
- De knettergekke prof. (oude uitvindingen). XXIX,nr.37,10 sept.'75 - XXX,nr.3,21 jan.1976.
- De ketel van Gundestrup. (science fiction - verleden , Kelten). XXX,nr.4,28 jan.1976 - XXX,nr.23,9 juni 1976.
- De dobberende dobber. (uitvinding. Oerlemans). XXX,nr.24,16 juni 1976 - XXX, nr.43,27 okt.'76.
- De micro-machine. (verkleinen. Pips). XXX,nr.44,3 nov.1976 - XXXI,nr.11,16 mrt.'77.
- De zoemende makronkast. (science fiction. verleden. Belle Epoque. Gentse folklore).

XXXI, nr. 12, 23 maart 1977 -

- Vader Kapoen vertelt over ... (biografieën van belangrijke personen).
  XXIII, nr. 26, 25 juni 1969 - heden.

- Honderden illustraties.
- Omslagen : o. a.
  1950, nr. 17, 20, 24, 27, 30, 36, 41, 51.
  1951, nr. 7, 10, 13, 16, 19, 21, 25, 28, 31, 34, 37, 40.

OHEE.

Herdrukken Thomas Pips verhalen :
80. Het listige krijgsplan.
82. De vliegende ketel.
Zie verder de aanduidingen bij 't Kapoentje.
Voorts verschijnen regelmatig vanaf Ohee nr. 499 herdrukken van de levensschetsen uit 't Kapoentje.
(Eveneens voortgezet in Ohee-Club).

HET VOLK.

- Thomas Pips (gags).
  Vanaf 7 feb. 1946 - donderdag 9 jan. 1947 (181 afl.
- Ronde van Frankrijk.
  Vanaf 1947. 1977 = 31e jaar. ruim 850 kartoens.
  THOMAS PIPS (vervolgverhalen) :
- Het geheim van de " vliegende schotels ".
  (Scen. : John Flanders). vrijdag 1 aug. 1947 - maandag 29 sept. 1947. (52 stroken).
- De infra-rode bende. (Scen. : John Flanders).
  dinsdag 30 sept. 1947 - donderdag/vrijdag 1/2 januari 1948.
- Het kasteel der schaduwen. (Scen. : John Flanders
  zaterdag 3 jan. 1948 - vrijdag 12 maart 1948.
- In de greep van Mysteras. (Scen. : John Flanders
  zaterdag 13 maart 1948 - zaterdag 26 juni 1948.
- Terwijl Pips naar de Ronde is. (Geen Thomas Pips).
  dinsdag 29 juni 1948 - 27 juli 1948.
- De Fratsen van Thomas Pips.
  28 juli 1948 - 15 november 1948.
- Het wondere wapen van Thomas Pips. (tekst : L. Lavki).
  16 november 1948 - woensdag 30 maart 1949.
- De nieuwe ontdekking van Thomas Pips. (tekst : L. Lavki).
  vrijdag 1 april 1949 - dinsdag 28 juni 1949.

- De Malcontenten. (humoristische tekeningen over Gents stadsnieuws).
  augustus 1947 - juli 1951.

ONS ZONDAGSBLAD.

Naast talrijke illustraties
- De tribulaties van Thomas-Pips & Co.
  vanaf 24 sept. 1949 - nr, 188, 5 okt. 1952.

ZONNELAND.

- Op zoek naar de Zonne-eilanden. (tekst : John Flanders). Ondertitel : De wondere avonturen van de Zeester.
  30e jg., nr. 16, 17 april 1949 - 31e jg. nr. 13, 26 maart 1950.

- Het leven van Jezus.
  41e jg. nr. 33, 14 aug. 1960 - 43e jg. nr. 20, 20 mei '62

DE MOERASKERELS. Tekst : R. Puttemans.
- De Moeraskerels.
  43e jg. nr. 21, 27 mei '62 - nr. 39, 30 sept. 1962.
- Hilde.
  43e jg. nr. 40, 7 okt. 1962 - nr. 50, 16 dec. 1962.
- De wraak van de Rijnlanders.
  43e jg. nr. 51, 23 dec. '62 - 44e jg. nr. 18, 5 mei '63.
- De opslagplaats.
  44e jg. nr. 19, 12 mei '63 - nr. 31, 4 aug. 1963.
- De buitenaar.
  44e jg. nr. 32, 11 aug. 1963 - nr. 43, 25 okt. 1963.
- Gerechtigheid.
  44e jg. nr. 44, 1 nov. 1963 - 45e jg. nr. 7, 14 feb. '64.
- De kwade ziekte.
  45e jg. nr. 8, 21 feb. 1964 - nr. 26, 26 juni 1964.
- Planten van overzee.
  45e. jg. nr. 27, 3 juli 1964 - nr. 43, 23 okt. 1964.
- Strijd tegen de paardendieven.
  45e jg. nr. 44, 30 okt. 1964 - 46e jg. nr. 12, 19 mrt. '65
- Vianden kijkt naar Diesdelle.
  46e jg. nr. 13, 26 mrt. 1965 - nr. 44, 29 okt. 1965.
  Totaal : 179 afl. van De Moeraskerels.

- De jongens van Black House. Tekst : R. Puttemans.
  46e jg. nr. 45, 5 nov. '65 - 47e jg. nr. 29, 22 juli '66.
- De zwijgende parelvisser. Tekst : H. Dufait.
  47e jg. nr. 30, 29 juli 1966 - nr. 49, 9 dec. 1966.
- Vacantie aan de grens. Tekst : L. Houthooft.
  47e jg. nr. 50, 16 dec. '66 - 48e jg. nr. 22, 2 juni '67.
- De schat van het goudschip. Tekst : R. Puttemans.
  48e jg. nr. 42, 20 okt. '67 - 49e jg. nr. 5, 2 feb. 1968.
- Het geheim van Marc Trenters. Tekst : R. Puttemans.
  49e jg. nr. 43, 25 okt. 1968 - 50e jg. nr. 10, 7 mrt. '69.
- De kinderen van het gezin Trente. Tekst : R. Puttemans.
  50e jg. nr. 11, 14 mrt. '69 - nrs. 31-35, 1 aug. 1969.

- Omslagen o. a.
  1962, nr. 40 ; 1963, nr. 6, 23, 39, 40, 44, 46, 48 ;
  1964, nr. 20, 22, 29, 32, 40 ; 1965, nr. 5, 43 ;
  1966, nr. 24 ; 1968, nr. 6, 11.

TAM-TAM

- De avonturen van Joke en Maaike : Het geheim van de brousse. Tekst en tekeningen van Buth. september 1948 - juni 1950 (20 afl. van 2 blz.).

ALBUMUITGAVEN.

- De wonderbare avonturen van Baron van Münchhausen. Naverteld door J. L. de Belder en Karel Brandes. Omslag en tekeningen van Buth. Gent, De Vlam, 1943. 2e ed. : 1944.
- Tijl Uilenspiegel. Vertelsel en kleurboek. Antwerpen, N. V. Sparta, s. d. (tekst onder de plaatjes).
- Reinaert de Vos. Vertelsel en kleurboek. Onder pseud. Tijl. Antwerpen, N. V. Sparta, s. d.
  (tekst onder de plaatjes).
- Thomas Pips.
  Zie lijst Thomas Pips in Het Volk en in 't Kapoentje. Een A met nummer betekent dat het desbetreffende verhaal in album verscheen bij Het Volk. Verder wordt een publicatie met nummer in Ohee aangegeven.
- Herrie in de Ronde. (A 4 + Ohee nr. 373).
- Thomas Pips in de Ronde van Frankrijk. (2 albums
- Gentse Volkstypen uit het verleden in beeld.
  Dl. 1. Gent, s. d.

Opm. :
De albumuitgaven van Thomas Pips werden door Het Volk stopgezet. Buth zoekt op dit ogenblik een andere uitgever-drukker. Belangstellenden kunnen terecht op zijn adres : Ham 28, 9000 Gent.

BOEKILLUSTRATIES.

- K. Brandes. De dolle avonturen van Baron von Münchhausen. Tekeningen van Buth. Gent, Het Licht (1944 ?). Franse ed. : Les folles aventures du baron von Münchhausen.
- E. Zetternam. Mijnheer Luchterveld. Bewerkt en ingeleid door Karel Brandes. Tekeningen van Leo De Budt. Gent, Het Licht, 1943.
- Leo de Budt. Kunstenaars uit Gent. 1e reeks. Portretten door... Gent, Koninklijke Academie voor Schone Kunsten, 1944.
- Leo de Budt. Koninklijke Academie van Schoone Kunsten. Gent. De bestuurders 1751 - 1935. Portretten door... Gent, Kon. Ac. voor Schone Kunsten, 1944.

POSTERS.

- 14 affiches voor de Ronde van Frankrijk.
- Bezetting van 't Gravensteen.
- Gentse Volkstypen. Karel Waeri.
- 30e Pipsronde. 1976.
- (Gentse) Metro ? Neen !

- Gentse Fieste op Sin Tsôakops.

Deze poster wordt herdrukt in een beperkte oplage, persoonlijk genummerd en gesigneerd en geschonken aan de abonnees van de Stripgids en de nieuwe abonnees voor 1978. Naast de 20 Buth-muisjes die op diverse plaatsen verscholen zitten, bemerkt men op deze olijke poster een zelfportret van Buth, Walter de Buck, Karelke Waeri, Vuile Mon en zijn vieze gasten enz. enz. enz. Zie elders in dit blad v. w. b. de abonnementsvoorwaarden.

BIBLIOGRAFIE OVER BUTH.

- Trefwoorden in : K. KOUSEMAKER, Strip voor Strip. Amsterdam, 1970 ; Inleiding tot het Belgisch stripverhaal. Brussel, 1968 ; Introduction à la BD belge. Brux., 1968 ; D. DE LAET, Het Beeldverhaal in Vlaanderen, Breda, 1977.
- Leo De Budt tekent 21 jaar voor " Het Volk ". In : (Spectator, juni 1967 ?) p. 10-12.
- R. C(LEMENT), Buth stelt ten toon in het Molenhuis te Bachte-Maria-Leerne. In : Het Volk, 15 juni 1967.
- R. CLEMENT, Buth, St. Amandsberg (Tentoonstelling in het Groot Begijnhof). In : Het Volk, april 1976.
- R. CLEMENT, Buth in Galerij Vyncke - Van Eyck. In : Het Volk, (okt.-nov.) 1968.
- W. DERAVE, Cartoonist Buth : vrij worden door het palet. In : De Standaard (okt. nov.) 1968.
- Even voorstellen ... tekenaar L. De Budt. In : Gent - Stad, 29 nov. 1965.
- M. V. HERREWEGHE, Bachte-Maria-Leerne. 10 juni 1967. Tentoonstelling Buth. (Voordracht bij de vernissage van de tentoonstelling). (onuitgegeven).
- WISTIK, Buth. In : 't Kapoentje, V, 1951, nr. 33. 16 aug. 1951, p. 6-7.

thomas p

het geheim van de "

pips in

"vliegende schotels„

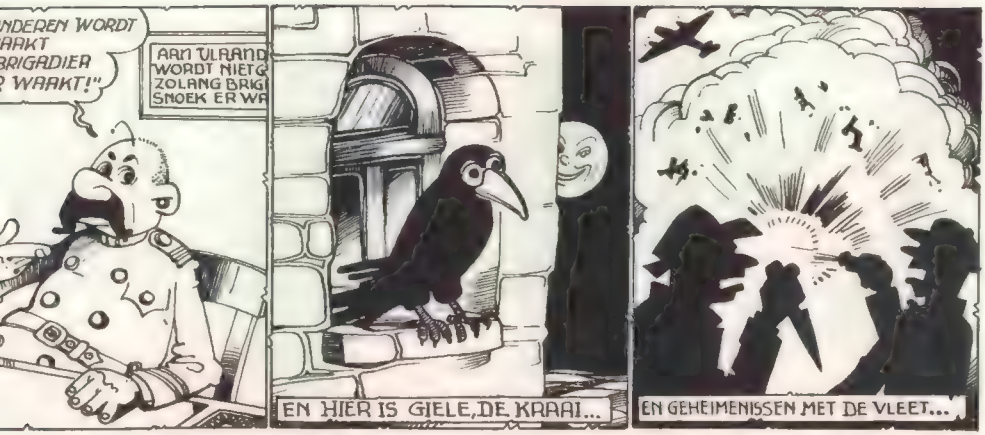

PECH! DE RONDE VAN FRANKRIJK WAS EEN TEGENVALLER. WAT NU BEGINNEN? MAAR HOLA... WAT GEBEURT DAAR?
SLAPPE SIJS, GIJ HEBT EEN BROOD GESTOLEN!
LEUGENS; 'TWAS EEN BROODZEGELTJE!
LAAT HEM GAAN, BRIGADIER SNOEK, IK ZAL HET BROOD BETALEN!
MOEST IK ALS U EEN PIJP EN EEN MOOIE HOED HEBBEN EN ZO FUNTIES MET DE POLITIE OMGAAN, IK WERD DETEKTIEF!
NIET SLECHT!
THOMAS PIPS
MEESTER-DETEKTIEF
LOST ALLE GEHEIMEN OP.
13
THOMAS PIPS
MEESTER DETEKTIEF
LOST ALLE GEHEIMEN OP.
13
DIE SMEERPOES, WIL ME KONKURRENTIE AAN DOEN! MAAR WACHT EENS!
BUTH
HET BAANTJE VAN DETEKTIEF IS NIET ERG WINSTGEVEND!
GE HEBT WEER GESTOLEN SLAPPE SIJS!
NEEN, IK HEB MAAR GENOMEN, UIT VREES DAT HET ZOU GESTOLEN WORDEN
TOK TOK TOK

MOEIT GIJ U WEERAL MET MIJN ZAKEN, PIPS?
DANK U! MERCI! THANK YOU! GRAZIA! DANKE SCHÖN!
U SCHIJNT EEN GELEERD MAN TE ZIJN!
IK KEN NEGEN EN NEGENTIG TALEN EN NOG VEEL MEER!
IK BETAALDE DAT BROOD MET MIJN LAATSTE CENTEN!
U KRIJGT DE HELFT EN NOG GOEDE RAAD OP DE KOOP TOE!
BUTH 27.
MIJN KAT IS WEGGELOPEN! IK HEB EEN HALVE KLUIT IN DE SCHELDE LATEN VALLEN! MIJNHEER BROEK HEEFT ZIJN MUIS VERMOORD!
DAT IS DE STEM VAN BRIGADIER SNOEK!
TOET! TOET! TOET!
BUTH 27.
AÏE! MIJN OOR!
TOET! TOET! TOET!
T IS DAT? ER KLOPT AND AAN HET VENSTER?
OCH, 'TIS GIELE, DE KRAAI, DIE ZIJN DEEL KOMT VRAGEN!
IK STEL U GIELE DE KRAAI VOOR, ONZE "ASSOSIÉ"!
AKKOORD! EEN VIERENDEEL KAAS EN EEN SCHEL HESP PER DAG!
!

MAAR WAT IS DAT? EEN VURIGE SCHIJF SCHIET SNORREND DOOR DE LUCHT.
DE VLIEGENDE SCHOTELS! GOD STA ONS BIJ! HET IS 'T EINDE VAN DE WERELD!
EEN VLIEG
HEEFT DE G

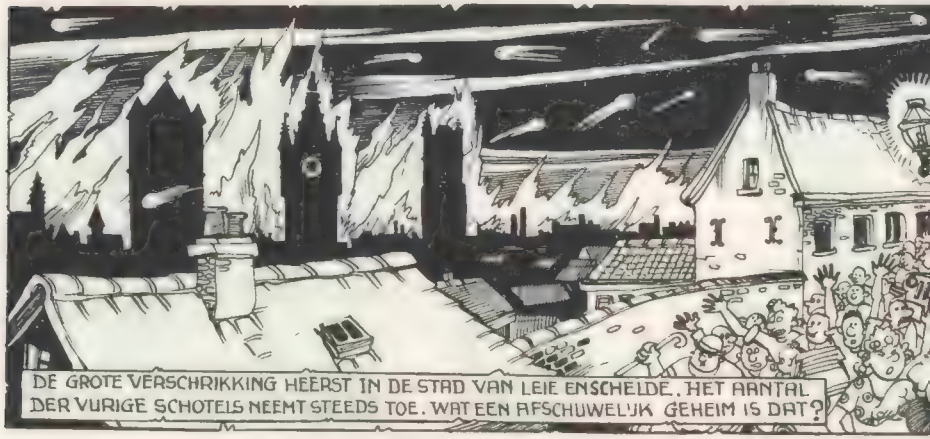
DE GROTE VERSCHRIKKING HEERST IN DE STAD VAN LEIE ENSCHELDE. HET AANTAL DER VURIGE SCHOTELS NEEMT STEEDS TOE. WAT EEN AFSCHUWELIJK GEHEIM IS DAT?

AHA! BRIGADIER SNOEK WAAKT! EN GENT HEEFT NIETS TE VREZEN!
BUTH
IK ZAL MIJN BEST DOEN, HEER HOOFD-KOMMISSARIS!
DEREN
ERRAKT
ADIER
AKT

HEWEL, ONTDEK DAN HET GE-HEIM DER VLIEGENDE SCHOTELS!

BINNE

ENDE SCHOTEL
ENTSE HOOFDKERK GERAAKT
DE BEROEMDE DRAAK VAN
'T BELFORT IS NIET MEER!
HET IS VRESELIJK!
IK ZIE ER IN TEGENDEEL VEEL
GOEDS IN, VOOR ONS!
BUTH
VREDE-
STRAAT
313
BUTH
EN!
HIER IS EEN VLIEGENDE
SCHOTEL
BRIGADIER!
DIE LELIJKE HONDSVOT, HEEFT
ME WEER BIJ DE NEUS! MAAR
WAT KAN OP DAT
PAPIER
STAAN!
ALLEEN DE BEROEMDE DETEK-
TIEF PIPS, KAN HET GEHEIM
DER VLIEGENDE SCHOTELS
OPLOSSEN!

BUTH
Het Volk
Het Volk
EEN BRIEF WERD GESTUURD AAN DE REDACTIE VAN HET VOLK... IK EIS VIJFTIG MILJOEN. ANDERS WORDT GENT VERNIELD. DE MAN DER VLIEGENDE SCHOTELS!
VIJFTIG MILJOEN. DAT ZAL DE BELASTINGEN DOEN OPSLAAN!
Het Volk
BIN
VOETEN AFKUISEN!
TOK TOK TOK

BUTH!
STEEDS MEER VLIEGENDE SCHOTELS!
NU EIST DE DE GEHEIMZINNIGE KEREL, 'ZESTIG MILJOEN!
Het VolK
VLIEGENDE SCHOTELS BOVEN GENT

O.K!
ALLES GOED BEGREPEN, GIELE?
ONDER WEG IN GEEN HERBERGEN GAAN!
DE SCHERPE OGEN VAN DE VOGEL TUREN IN DE DUISTERNIS
DAAR IS ER EEN!

NEN!
Hier
PIPS, U MOET MIJ HELPEN!
MET EEN HALVEKE OUDE KLARE
IK LOS VOOR U HET GEHEIM OP, BRIGADIER SNOEK!
JA, WIJ LOSSEN HET VOOR U OP, BRIGADIER BLIEK!
MIJN NAAM IS TOCH SNOEK!

EUREKAKA!
WAT IS DAT?
DAT ZEI ACHIEL MEEDES TOEN HIJ DE BADKUIP HAD UITGE-VONDEN.
KIJK, DIE GAAT ONS HELPEN!
EERST EEN KLONTJE SUIKER!

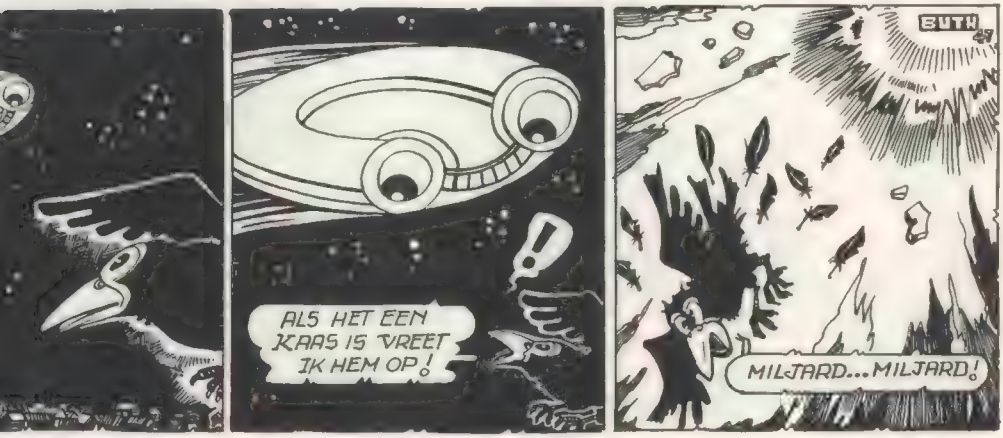
ALS HET EEN KAAS IS VREET IK HEM OP!
BUTH
MILJARD... MILJARD!

BUTH 47.
HO HO! DAT MOET IK GAAN VERTELLEN!
ZOU GIELE HET HUIS VAN DE GEHEIMZINNIGE MAN ONTDEKT HEBBEN?
GELOOF HET MAAR!
ZOU HET HIER ZIJN?
T IS ER LE GENOEG V
HET SPOOKHUIS! OHO, DAT IS SLECHTER!
AAN VLAANDEREN WORDT NIET GERAAKT ZOLANG BRIGADIER SNOEK ER
AAKT
BUTH 47
ALLE DUIVELS! SINDS MEER DAN VIJFTIG JAAR WERD HET HUIS NIET BEWOOND!
ERE
AAKT
DIER
AAKT
MET BENEPE DE MENSEN H
OEI! MIJN BUIK!
EEN KNAPPE VERMAGERINGSKUUR, BRIGADIER SCHELVIS!
ALLES IS STIL IN HUIS!
NIETS BEWEE GEESTIG HU

IK HERKEN HET! VERDUIVELD, HET SPOOKHUIS!
?
DAAR GAAT EEN VAN DIE SCHOTELS ZONDER BIEFSTUK!
HET SPOOKHUIS ... MAAR BELOOFD IS BELOOFD, WE HALEN ER SNOEK BIJ!
BRRRR!
KLOKKE MIDDERNACHT VERSCHENEN ER MEER DAN EENS, AKELIGE SPOOKSELS
WIJ ZULLEN ER BINNENDRINGEN!
IK GELOOF NIET AAN SPOKEN!
KAN MEN ZE ETEN ?
MAAR IK WEL!
WIE LACHT DAAR!
AHA! AHA!
IK NIET!
AHA! AHA!
HET GELACHT KLINKT WAARLIJK AFSCHUWELIJK!

MEN HEEFT OP MIJN KOP GE-SLAGEN!
IK HEB EEN SCHOP GE-KREGEN?
'T IS EEN AARD
IK MAAK PROCES-VERBAAL!
EERST DROGEN!
EERST EN VOORAL HIER UIT!
IK GELOOF DAT WE VERDWAALD ZIJN!
WAAR ZOU GIELE TOCH ZIJN?
PLOTS Z
DER HU
BUTH 47
GIELE DOORLIEP REEDS EEN HEEL STEL STOFFERIGE KAMERS.
AHC
AHC
WIE DOET DAT?
MAAR WAT IS ER MET GIELE DE KRAAI GEBEURD?

OBEVING!
?

AHA!
AHA!

DAT IS GEMEEN!
IK GELOOF DAT WE HIER NAT GAAN WORDEN!

ULP!
HULP!
ZINKT DE GROND ON-DER VOETEN WEG!

ZE VALLEN IN EEN DUISTERE DIEPTE

GEVANGEN!
ALS MUIZEN IN EEN VAL!
OCH, OCH! HAD IK T MIJ MAAR NIET AANGE-TROKKEN!

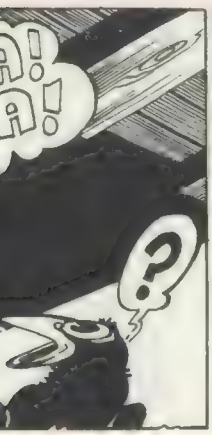
A!
A!
?

ALS HET EEN KAT IS, PIK IK HAAR OGEN UIT!
AHA!
AHA!

DAT IS TENMIN-STE IETS AN-DERS!

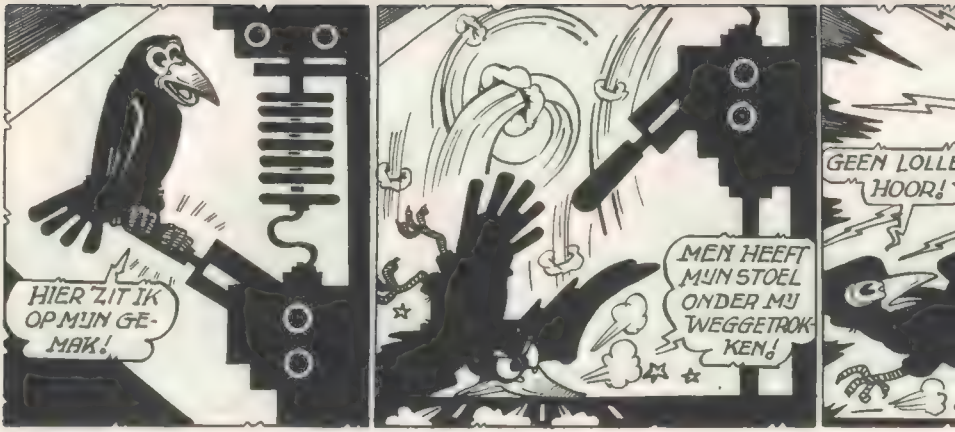
HIER ZIT IK OP MIJN GEMAK!
MEN HEEFT MIJN STOEL ONDER MIJ WEGGETROKKEN!
GEEN LOLLE
HOOR!

WEER OP TOCHT DOOR HET SPOOKHUIS!
BUTH
HET SPOOK!
IK ZAL HET NOOIT MEER DOEN!
DOE ME GEL
KWAAD, MEN
HEER HET
SPOOK!

AHA! AHA!
BUTH
DAT IS HET ECHTE SPOOK!
GIELE WIJST ONS DE WEG!
NU ER OP LOS!
DE STARTBAAN VAN DE VLIEGENDE SCHOTELS

EKENS,
ZONDER HET TE WETEN HEEFT GIELE EEN TOESTEL DOEN WERKEN DAT DE KERKER ONTSLUIT!
VERVLOEKT! ZE ZIJN VERLOST!
BUTH
HA, HA! IK HEB U VAST, LELIJKE SLOEBER!
'TIS GIELE
PROCES-VERBAAL
HET IS HET ECHTE SPOOK NIET!
GE 'ZULT 'ZE NIET LANG MEER 'ZIEN!
BANG!

VALLENDE STENEN... VLAMMEN... ROOK!
HET SPOOKHUIS IS WEG!
DAAR GAAT HET ECHTE SPOOK!
BUTH
JA, GE HEBT ME EEN BEETJE GEHOLPEN!
DIE DEKORATIE MOET GE IN VIER DELEN, BRIGADIER STOKVIS!
SNOEK WORDT GEDEKOREERD EN GANS DE STAD JUICHT HEM TOE!
VLIEGENDE SCHOTELS BOVEN BRUGGE!
BREYDEL EN DE CO VLIEGENDE SCHOTEL
ANTWERPEN KRIJGT ZIJN DEEL!
EN BRUSSEL DAN!
LEUVEN WERD

AHA!
AHA!
MAAR DE STARTBAAN DER VLIEGENDE SCHOTELS IS WEG. DAT IS MIJN EERSTE VICTORIE!
BUTH

ONINCK KRIJGEN EEN OP HUN BRONZEN KOP.
IEPER KRIJGT ZIJN DEEL VAN DE VLIEGENDE SCHOTELS
DE ZEEKUST BLIJFT NIET GESPAARD!

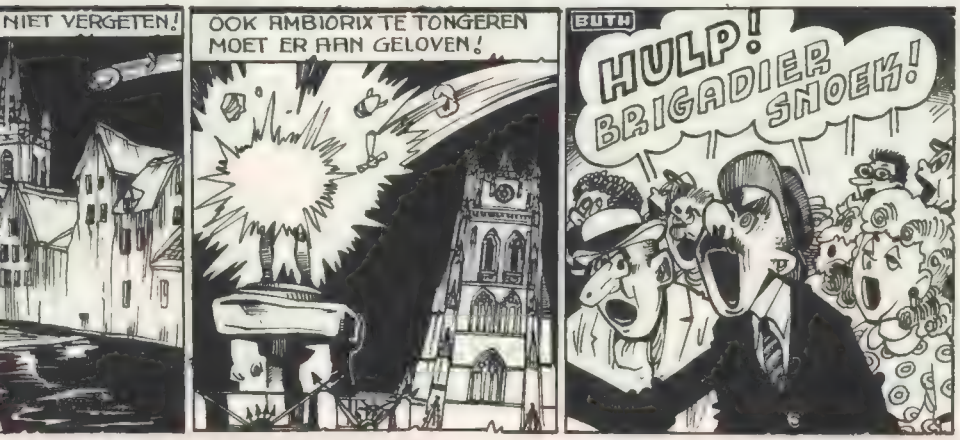
NIET VERGETEN!
OOK AMBIORIX TE TONGEREN MOET ER AAN GELOVEN!
BUTH
HULP! BRIGADIER SNOEK!

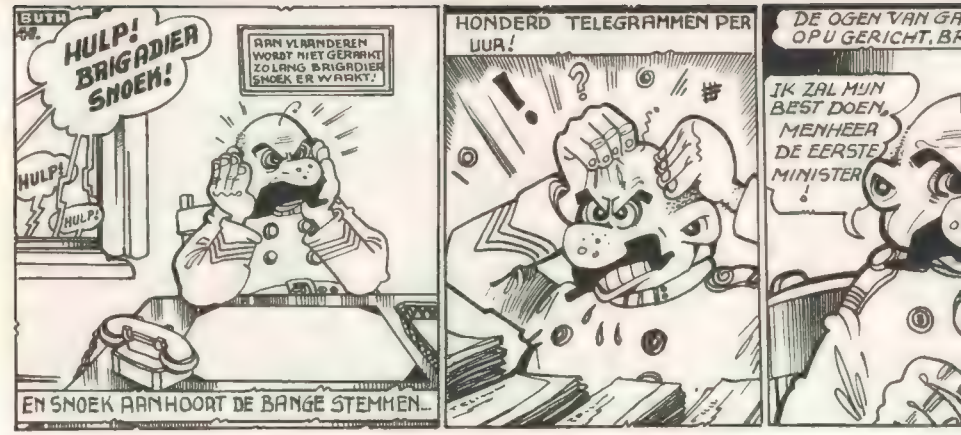
BUTH
HULP! BRIGADIER SNOEK!
AAN VLAANDEREN WORDT NIET GERAKT ZO LANG BRIGADIER SNOEK ER WAKRT!
HULP!
HULP!
EN SNOEK AANHOORT DE BANGE STEMMEN...
HONDERD TELEGRAMMEN PER UUR!
DE OGEN VAN GA
OP U GERICHT, BR
IK ZAL MIJN BEST DOEN, MENHEER DE EERSTE MINISTER!

HET WOORD IS AAN PROFESSOR DE KNEUKEL!
PROFESSOR DE KNEUKEL SPREEKT OVER DE VLIEGENDE SCHOTELS!
EN IK E

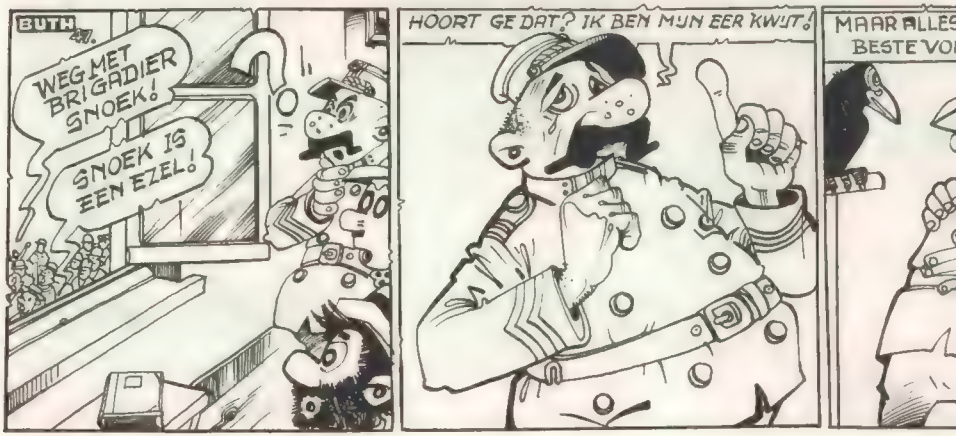
BUTH
WEG MET BRIGADIER SNOEK!
SNOEK IS EEN EZEL!
HOORT GE DAT? IK BEN MIJN EER KWIJT!
MAAR ALLES
BESTE VO

NS HET LAND STAAN
RIGADIER SNOEK!
THOMAS PIPS
MEESTER-DETECTIVE
LOST ALLE GEHEIMEN OP
13
?
ZOU IK DURVEN BELLEN!
WAT EEN PLEZIER U HIER TE ZIEN, SNOEK!
IK ZOU HET BEST KUNNEN RADEN, BRIGADIER PEKELHARING
IK OOK!
NDIG MIJN BETOOG MET TE BEWIJZEN DAT BRIGADIER SNOEK EEN ONBEKWAME KNUL IS!
PROFESSOR DE KNEUKEL HEEFT GELIJK!
JA! JA!
SUTH
WEG MET BRIGADIER SNOEK!
SNOEK IS EEN KNUL!
LEVE PROFESSOR DE KNEUKEL!
S KOMT TOCH IN DE UW.
EERST EEN VIERENDEEL MEELSUIKER!
ZELFS GIELE GEEFT EEN POOTJE
EN IN VOLLE VAART DE WEG OP...

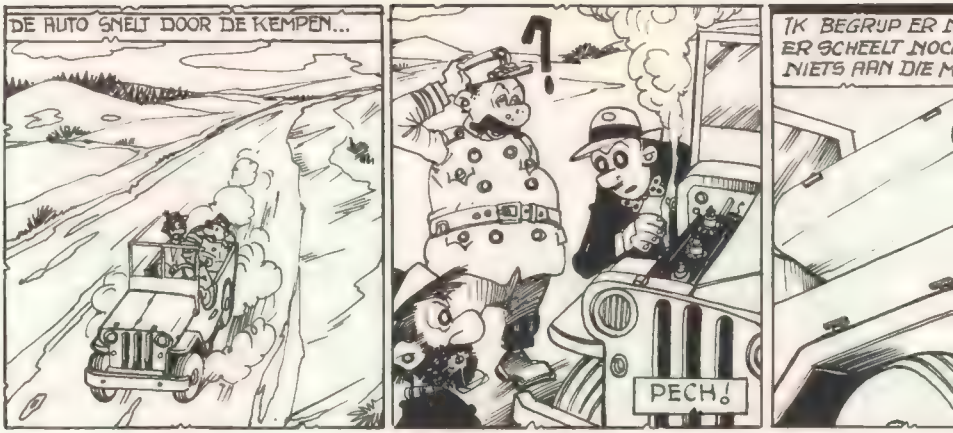
DE AUTO SNELT DOOR DE KEMPEN...
?
PECH!
IK BEGRIJP ER N
ER SCHEELT NOC
NIETS AAN DIE M

HET LANDSCHAP IS NIET BEPAALD AANLOKKELIJK!
ZOUDEN ER WILDE BEESTEN ZIJN!
BOOMLUIZEN! DIE VRETEN EEN MENS OP MET HUID EN HAAR!
ZWIJG TOCH!

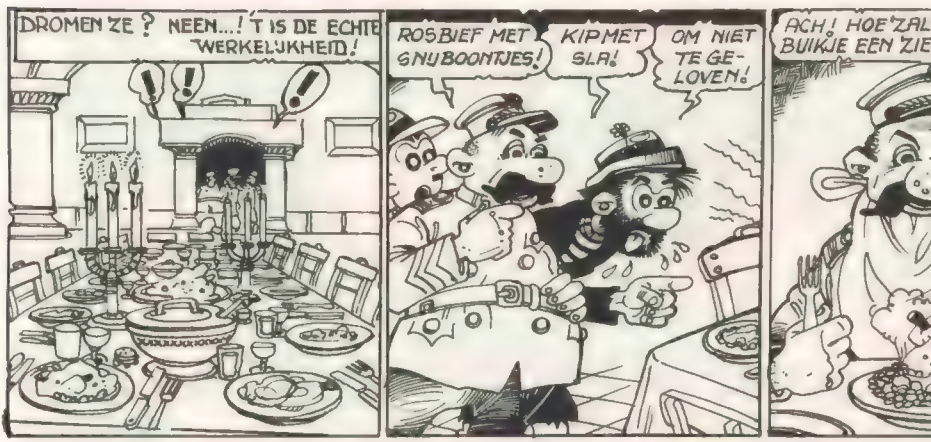
DROMEN ZE ? NEEN...! 'T IS DE ECHTE WERKELIJKHEID!
ROSBIEF MET GRIJ BOONTJES!
KIP MET SLA!
OM NIET TE GE-LOVEN!
ACH! HOE ZAL BUIKJE EEN ZIE

HIETS VAN!
HTHANS
MOTOR!
?
GAAN WE HIER BLIJVEN?
EN MIJN MAAG GAAMT VAN DE Hhonger!
BUTH
IK ZIE EEN TOREN BOVEN DE BOMEN UITSTEKEN!
SPOOKKAS-TEEL NUM-MER 2.
ONS HOTEL!
ZIE, DAAR BRANDT LICHT!
BUTH
MIJN ELMIS DOEN!
HA, HA! DIE IS VOOR MIJ ALLEEN!
EERST GEDRONKEN OP DEZE AANG-NAME VERRASSING!.
KLING
BUTH

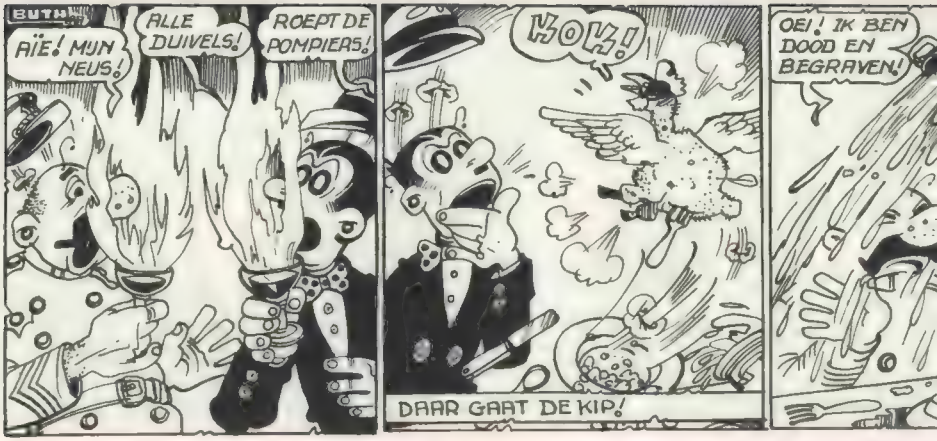
BUTH
AÏE! MIJN NEUS!
ALLE DUIVELS!
ROEPT DE POMPIERS!
VOK!
DAAR GAAT DE KIP!
OEI! IK BEN DOOD EN BEGRAVEN!

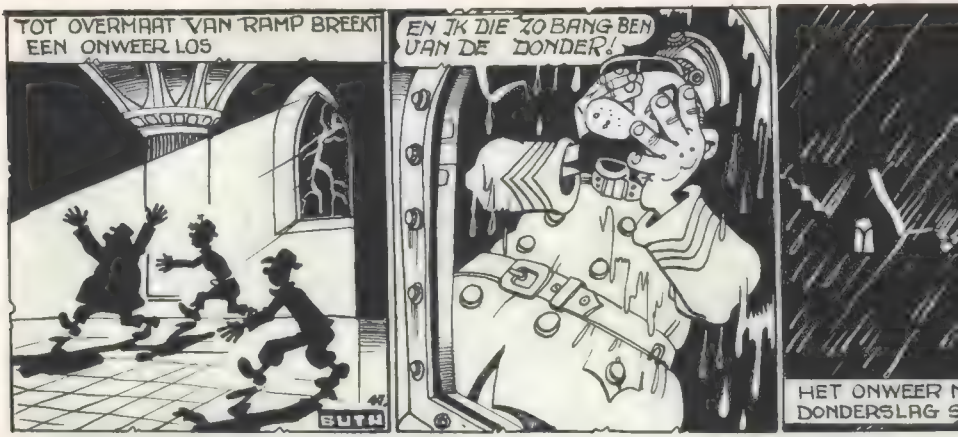
TOT OVERMAAT VAN RAMP BREEKT EEN ONWEER LOS
BUTH
EN IK DIE ZO BANG BEN VAN DE DONDER!
HET ONWEER
DONDERSLAG

BUTH
SLAPPE SIJS! SNOEK!
SLAPPE SIJS! SLAPPE SIJS!
SNOEK! SNOEK!
SLECHTS EEN DRIEDUBBELE ECHO ANTWOORDT...

HIJ LUST GEEN TOMAAT-SOEP!
MILJARD! MILJARD!
BANG!
NEEN, DAT IS TE VEEL!
NEEMT TOE IN HEVIGHEID! GEPAARD MET EEN VRESELIJKEN
SLAAT DE BLIKSEM OP DE ABDIJTOREN IN!
DE WERELD VERGAAT!
FOEI, EEN VLEERMUIS!
RATTEN, 'TIS KOMPLEET!
EINDELIJK, NA LANG DWALEN DOOR DE DUISTERNIS ZIET PIPS, ALS IN EEN SPROOKJE, EEN LICHTJE...

BINNEN!
EVEN AANKLOPPEN!
TOK TOK

MIJN NAAM? CHURCHILL... NEEN, ROOSEVELT, MAAR 'T KAN OOK WEL JONES OF SMITH ZIJN!
BUTH
IK HEB HET!.. IK HEET BIGSTONE EN BEN ENGELSMAN!
DE MAN DER ATOMISCHE KRACHT!
EN NOG
MAAR HOE U HIER

BUTH
IK BEZOCHT GENT DUS, WAT EEN HEERLIJKE OUDE STAD!
IN EEN VERLATEN STRAAT WERD BIGSTONE NEERGESLAGEN!
EN HIER BEN ONTWAAKT! M AL MIJN PA REN WA GESTOLE

WEL! WEL! DAAR IS ZOWAAR PIPS!
HOE HEET U MIJ? EN WIE ZIJT U, ALS IK HET VRAGEN MAG?
IK VOLGDE DE RONDE VAN FRANKRIJK IN DE BLADEN... WAT MIJ AANGAAT...
DE ZONDERLINGE OUDE HEER SCHIJNT NIET HEEL WEL BIJ ZINNEN TE ZIJN!
BUTH
VEEL MEER!
KOMT
IK HERINNER ME NIET ALLES! IK ZAL HET TOCH TRACHTEN TE VERTELLEN
'T WAS TE GENT DAT DE VERSCHRIKKING ME OPWACHTTE!
IK
OP ZIJN BEURT VERTELT PIPS ALLES OVER DE VLIEGENDE SCHOTELS.
DE VLIEGENDE SCHOTELS! EN IS DAT ALLES WAT MEN ER HEEFT VAN KUNNEN MAKEN? GEWONE BRANDBOMMEN? WAT EEN MISERIE! HI! HI! HI!

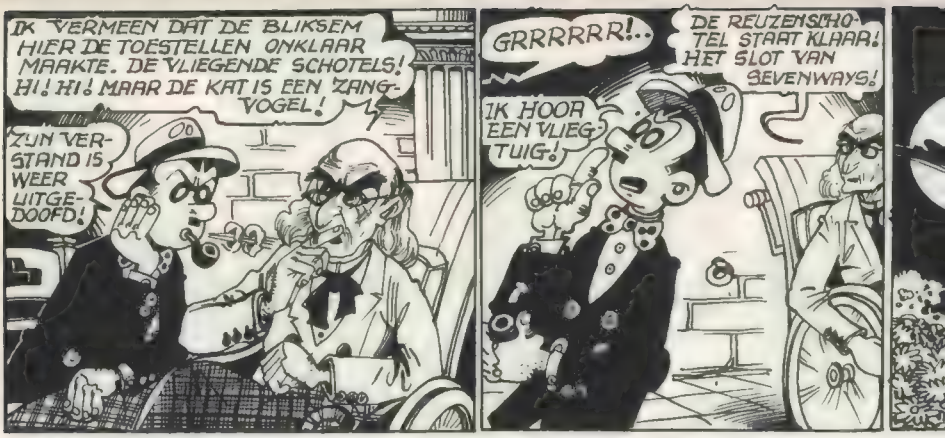
IK VERMEEN DAT DE BLIKSEM HIER DE TOESTELLEN ONKLAAR MAAKTE. DE VLIEGENDE SCHOTELS! HI! HI! MAAR DE KAT IS EEN ZANGVOGEL!
ZIJN VERSTAND IS WEER UITGEDOOFD!
GRRRRRR!..
DE REUZENSCHOTEL STAAT KLAAR! HET SLOT VAN SEVENWAYS!
IK HOOR EEN VLIEGTUIG!

BUTH
GIJ ZULT MIJ DE WEG WIJZEN!
WAT VREEMDE GELUIDEN!
ZZ..ZZ..ZZ.. BRRR...BRRR...

NU WEET GE ALLES!
LAAT ONS TERUGKEREN!
WAT EEN VREEMDE GESCHIEDENIS!
LANGS HIER! IK HEB HEM GEVONDEN!
HET WAS DE STEM VAN BIGSTONE!
DE GEHEIMZINNIGE DIEF IS WEGGEVLOGEN! MAAR IK HEB HEM GEVONDEN!

DAT VLIEGTUIG IS ZOEVEN OPGESTEGEN!
"ZOEK DE REUZENSCHOTEL EN WE GAAN NAAR SEVENWAYS!
BUTH 47
BRAR... BRAR...
ZZ... ZZ...
IK ZAL HET NOOIT MEER DOEN!
KOFFIE A.U.B. EN TWEE EITJES HALF ZACHT!
2
DAT IS DE SCHOTEL NR. 2! HI! HI!
WE ZITTEN IN DE SCHOTEL!
MAAK MIJ NIET BANG!
ALS GEBRADEN KIPPEN!
HI! HI! DAAR GAAN WE!
ALLE DUIVELS! DE WERELD VERGAAT NOG EEN KEER!
BUTH 48

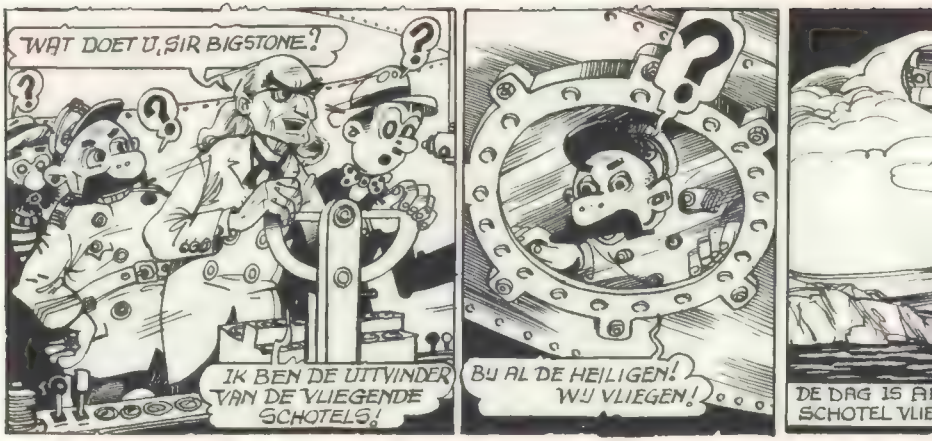
WAT DOET U, SIR BIGSTONE?
IK BEN DE UITVINDER VAN DE VLIEGENDE SCHOTELS!
BIJ AL DE HEILIGEN! WIJ VLIEGEN!
DE DAG IS A
SCHOTEL VLIE

BUTH
ACH, WAT IS DAT?
DE SCHOTEL IS GELAND OP EEN EENZAAM TERREIN
MEN HEEFT SEVEN-WAYS-CASTLE IN BRAND GESTOKEN! VLUG VAN HIER WEG, VOOR MENSEN KOMEN!

MIJN GEHEIM GESTOLEN! MIJN LABORATORIUM VERNIELD! DE VLIEGENDE SCHOTEL NR. I OOK
BUTH
SCHOTEL NR. I?
DE GEVAARLIJKSTE! HIJ ALLEEN IS GEWAPEND EN BEZIT DE VRESELIJKE TOESTELLEN!
HI! H! DE
HERKAUW
DE ATLANTIS
OCEAAN!

ANGE BROKEN. DE
GT BOVEN HET KANAAL
DAAR LIGT SEVENWAYS, MIJN KASTEEL WAAR ZICH MIJN LABORATORIUM BEVINDT!
!
DE SCHOTEL OVERVLIEGT ZUID-WALES
MIJ NIET IN DE STEEK LATEN!
PLOTS DOORKLIEFT EEN VREEMDE VLIEGENDE SCHOTEL DE RUIMTE!
IK BEGRIJP... IK BEGRIJP ALLES...
MUG IS EEN
END DIER!
CHE
LAPLAND
DE GROTE PAKETBOOT "LAPLAND,, STOOMT VAN ANTWERPEN NAAR NEW-YORK
S.O.S. WIJ ZINKEN SNEL!
ONBEKENDE OORZAAK!
S.O.S!
DE "CANADIAN" VERKEERT IN NOOD!

CANADIAN
VIJFTIG MIJL VERDER VERGAAT DE "CANADIAN"
AAN BOORD VAN DE "LAPLAND" ONTSTAAT TERZELFDERTIJD EEN HEVIG PANIEK!

RRR..
RRR..
ZZZ..
ZZZ..
SCHOTEL NR 1. BETER BESTUURD DOOR ZIJN GEHEIMZINNIGE DIEF WINT HET IN SNELHEID OP NR 2.
AMERIKA! HET
OVERVLIEGT DE

DE EERSTE VURIGE VLIEGENDE SCHOTELS BOVEN AMERIKA!
OP DE STERRENWACHT VAN MOUNTPALOMAR IS MEN ERG ONGERUST!
DAT DOET ME DENKEN AAN DE SCHRIKWEKKENDE GEBEURTENISSEN IN BELGIË!
WAT 'Z
CHICA

EEN RADIO! GEEF ONS WAT MUZIEK, PIPS!
HIER S.O.S. "LAPLAND..! WE ZINKEN...ONGEKENDE OORZAAK! S.O.S.!.... HIER S.O.S 'FULMAR..! VREEMD SCHIJFVORMIG TOESTEL IN DE LUCHT VERSCHENEN..VLAMMEN SPUWEND! 29°1' WESTERLENGTE GREENWICH. 30°2'2" NOORDERBREEDTE. WIJ ZIJN GETROFFEN!... WE ZINKEN!.. S.O.S.
DE VLIEGENDE SCHOTEL NR. I!
BUTH
MONSTER LUCHTSCHIP
E GROENE BERGEN.
HA!HA! AMERIKA! HET LAND DER DOLLARS! MET U WILJK AFREKENEN!
BUTH
NEW-YORK BELEEFT ZIJN LAATSTE RUSTIGE NACHT!
EGT U? NEW-YORK...
GO?
DE VLIEGENDE SCHOTELS!
BUTH
CHICAGO TRIBUNE

BUTH
DE VERSCHRIKKING IN AMERIKA
MIJN MASKER LAAT IK NIET AF ALVORENS IK DE WERELD ONDER DE KNIE HEB!

BUTH
DE TWEE MONSTERLUCHTSCHEPEN NADEREN ELKAAR.
SCHOTEL NR1. IS DAAR!
EEN KLEINE BOTSING A.U.B!
DAT IS VERBODEN!

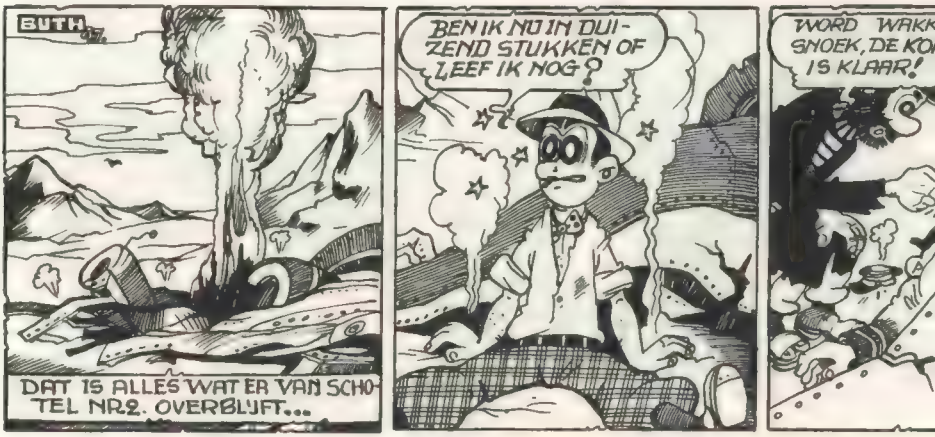
BUTH
DAT IS ALLES WAT ER VAN SCHOTEL NR2. OVERBLIJFT...
BEN IK NU IN DUIZEND STUKKEN OF LEEF IK NOG?
WORD WAKK
SNOEK, DE KO
IS KLAAR!

WAT IS DAT?
SCHOTEL NR 2.! ZE HEBBEN ME GE-VOLGD!
IK ZAL ER KORTE METTEN MEE MAKEN!
!HA!
EB
EM
LANGS
VEN!
SCHOTEL NR.2. IS GETROFFEN!
NU HEB IK DIE WIJSNEUZEN UIT DE WEG GERUIMD. NIETS KAN MIJ NOG TEGENHOUDEN!
ER
FFIE
GE ZIET WEL DAT IK MORS-DOOD BEN!
TOK
TOK
WC
WAT MAG BIGSTONE DAAR WEL ZOEKEN?
?
WAT HEEFT HIJ DAAR GEVONDEN?
EEN KISTJE WHISKY LAAT ONS HOPEN?

HOEZEE... HET BLEEF BEHOUDEN! WE ZIJN GERED!
WE ZULLEN MET DE DIEF VAN SCHOTELNR I AFREKENEN!
DE OUDE IS GEKKER DAN OOIT!
IK GELOOF EER DAT DE GROTE SCHOK HEM ZIJN VERSTAND TERUG GAF!
WAT GEBEURT HIER? DAT VERVLOEKT DING IS STUURLOOS GEWORDEN!
HET TOESTEL MAAKT EEN HARDE LANDING!
HELAAS! DE KEREL IS ONS ONTGLIPT!
MAARIK ZAL PROCES-VERBAAL TEGEN HEM OPMAKEN VOOR DRAGEN VAN VERBODEN WAPENS!
ONTSNAPT! DE DUIVEL WAS MET MIJ.. JUIST WAS MIJN REVOLVER LEEG!
SMERIG ZW
KIEKEN!

DAT IS MIJN ATOMISCHE KRACHTGENERATOR. ZO EEN BEZIT DE DIEF NIET!

KIJKT MAARIN DE LUCHT, VRIENDEN EN HEBT EEN UURTJE GEDULD!

BUTH 47
DAAR IS DE GESTOLEN SCHOTEL
MET MIJN APPARAAT DWONG IK HEM HIERHEEN TE KOMEN!-
?

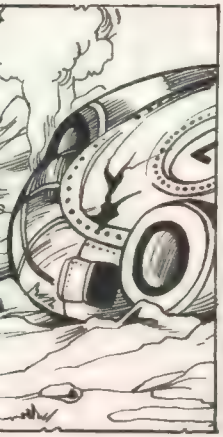

LAAT HEM NIET ONTSNAPPEN!

BUTH 47
HEB IK HEM GERAAKT?

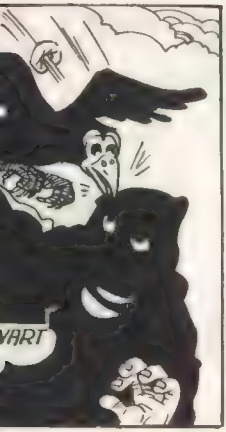
VART

BUTH
HELP! HELP! HIJ PIKT MIJN OGEN UIT!

MIJN OGEN! HO, MIJN OGEN!
HOUDT HEM VAST TOT IK KOM!
EEN BEETJE OOBORIKEE!

IK WIL HET GEZICHT VAN DE DIEF ZIEN!
IK VREES DAT HET NIET SCHOON ZAL ZIJN!
PROFESSOR DE KNEUKEL!
DE SCHURK DIE MIJ VOOR EZEL HEEFT UITGESCHOLDEN!
EEN VOORSMAAKJE, GIJ LELIJKE SCHAMOTEUR!
DE VERNIETIGENDE VLIEGENDE SCHOTELS ZIJN STUKJES STOF IN ATOMISCHE ONTBINDING!
PROFESSOR DE KNEUKEL, DE DIEF IS INDERDAAD PROFESSOR, MAAR IN... 'T GOOCHELEN EN IN 'T BUIKSPREKEN!
DAT VERKLAART AL DE SPOKERIJEN!
BRIGADIER SNOEK, IK VERLEEN U DE TITEL VAN ERE VICE-ADMIRAAL DER AMERIKAANSE LUCHTVLOOT.
MAAR 'K MOET TOCH NIET WEER GAAN VLIEGEN MEN, HEER DE PRESIDENT?
ALLEEN VICE-ADMIRAAL SNOEK WERD UITGENODIGD! PAKT U WEG!
HIJ ZAL AL UW ETEN OPSMULLEN!
ZEG, HEBT U GEMAKKELIJKE STOEL?
MET PROF. DE K
AMERIKAANSE

KRAK!
ENKELE DAGEN LATER
DR. BIGSTONE ONTSLUIERT HEDEN HET GEHEIM der vliegende SCHOTELS
HIJ MOET GEEN ENTREE BETALEN, HIJ IS NOG MINDERJARIG!
ONDER DE EDELE EREN PIPS, SLAPPE S, BRIGADIER SNOEK DE SLIMME GIELE DE AAI, WAS DE WERELD VERLOREN!
HIP HIP HURRAH!
HIP HIP HURRAH!
HURRAH!
EEN R
NEUKEL WERD OP MANIER AFGEREKEND
EN ZEGGEN DAT SNOEK, IN EERSTE KLAS TERUG NAAR BELGIË REIST!
EN WIJ IN DERDE KLAS!
HELP! EEN VLIEGENDE SCHOTEL!
NEEN, VICE-ADMIRAAL SPROT, HET IS EEN VLIEGENDE VIS!
... MAAR MORGEN VINDEN WE ONZE VRIENDEN terug in het nieuwe avontuur van THOMAS PIPS, SLAPPE SJS, BRIG. SNOEK en GIELE DE KAAI in DE INFRA-ROODE BENDE...

KUIFJE INDEX 4e vervolg

Zie Stripgids nr.10 voor de lijst van de gebruikte afkortingen in de Kuifje-index.

Tcheka.
SOVJET, blz. 16 (tweede ill.druk blz. 9) : Geheime politie in de Sovjet-Unie. Kennelijk identiek aan de G.P.U. (blz. 32, tweede ill.druk blz. 17).

Tchen.
LOTUS, blz. 34 (naam op blz. 36) : Dienaar van Fan Se-Yeng.

Tcheng Li Kin.
TIBET, blz. 12 : Eigenaar van een Chinese winkel te Katmandoe. Op blz. 11 fout afgekort als Tchang Li. Hij is de oom van Tchang Tchong-Jen.

Tching.
TIBET, blz. 4 : Zo noemt Haddock abusievelijk Tchang Tchong-Jen.

Tchong.
TIBET, blz. 4 : Zo noemt Haddock abusievelijk Tchang Tchong-Jen.

Tchong-Jen, Tchang
LOTUS, blz. 43 : Chinese jongen, door Kuifje gered uit de overstroomde Yang-Tse-Kiang. Hij vergezelt hem verder in dit avontuur. Omdat hij een wees is, noemt Wang Jen Ghie hem als zijn zoon aan (blz. 62). Hij speelt ook weer in TIBET (naam op blz. 2, volult op blz. 5), maar is daar pas op blz. 56 voor 't eerst te zien. In JUWELEN, blz. 5 meldt hij in een brief aan Kuifje dat hij het goed maakt in Londen. Zijn naam wordt afgekort als Tchang, vaak in verhaspelde spelling, n.l. Chang en Thang (LOTUS) en Tsjang (JUWELEN). Haddock noemt hem Tchong, resp. Tching.

TEC3HIK.
RAKET, blz. 4 (G.P.-versie blz. 5) : Zie Tesznik.

Teheran.
VLUCHT, blz. 3 : Via deze plaats moet de Carreidas 160 naar Djakarta gevlogen zijn, want daar werd de navigator ziek.

Tel Al Aued.
ZW-GOUD (oude druk), blz. 18 : Jansen en Jansens zien 'n fatamorgana voor deze stad aan. In de nieuwe druk Tel Al Oued.

Tel Al Oued.
ZW-GOUD (nieuwe druk), blz. 19 : Zie Tel Al Aued (oude druk).

Telegraaf, De
PICARO'S, blz. 6 : Krant die in de persoon van dhr. Vogelzang een interview met Haddock wil over de beschuldigingen van Tapioca.

Tempelhof.
SOVJET, blz. 120 (tweede ill.druk blz. 63) : Vliegveld van Berlijn.

Tempo.
JUWELEN, blz. 42 : Afkorting voor Tempo di Roma.

Tempo di Roma.
JUWELEN, blz. 19 : Italiaans boulevardblad, waarvoor Gino 1 werkt. Een vooromslag ervan te zien op blz. 41.

Terhulpen.
EENHOORN, blz. 45 : Niet bestaande plaats, die door Haddock verstaan wordt als Kuifje hem te hulp roept.

Terra-Nova.
BOLLEN, blz. 55 : In een vloek van Haddock " Bij de grote Kraak van --- ".

Terry.
VLUCHT (K.I.-versie), afl. 6 : Zo noemt Kuifje Bobbie. Kennelijk een fout van de bewerker van de tekst.

Tesznik.
RAKET, blz. 4 (G.P.-versie blz. 5) : Plaats in Syldavië. De Zepo voert Kuifje en Haddock in de richting van deze stad op weg naar Sbrodj. Ook gespeld : TEC3HIK.

Thang.
LOTUS, blz. 43 : Drukfout voor Tchang. Zie Tchang Tchong-Jen.

Tharkey.
TIBET, blz. 13 : Sherpa uit India, gidst Kuifje en Haddock naar het wrak van de DC 3, waarmee Tchang Tchong-Jen verongelukte.

Thompson, Allan
SIGAREN, blz. 10: Eerste optreden als tegenstander van Kuifje in een opiumsmokkelbende in Arabië onder leiding van Rastapopoulos. In KRAB blz. 9 (naam op blz. 14) is hij eerste luitenant aan boord van de Karaboudjan en zit hij weer in de opiumsmokkel, nu onder leiding van Omar Ben Salaad (?). In COKES, blz. 41 weer tegenspeler van Kuifje als kommandant (blz. 60 " kapitein ") van de

Ramona. Hij is hier handlanger van di Gorgonzola (= Rastapopoulos). Onder leiding van dezelfde persoon ook weer in VLUCHT, blz. 18 (naam op blz. 20). In dit laatste avontuur blijkt op blz. 51 dat hij een gebit draagt.

Thorpe.
ZW-GOUD (oude druk), blz. 17 : Commandant van de Militaire Politie te Haffa.

Tibet.
In de titel van TIBET : Een streek ten noorden van Nepal. Een gedeelte van dit avontuur speelt er. Deze naam komt ook voor in een kodebericht dat Kuifje per radio ontvangt in LOTUS op blz. 19.

Timbouctou.
SCHAT, blz. 23 : Volgens de meridiaan van --- rekent Haddock kennelijk niet. Elders gespeld Tomboektoe.

Timmin.
KRAB, blz. 34 : Plaats in de Sahara, waar de Berberplunderaars opereren.

Timor.
VLUCHT, blz. 12 : Een der kleine Sunda-eilanden in welke richting de Carreidas 160 vliegt na de tussenlanding op Djakarta. Zie Sumbawa.

Tintin.
In de oudste druk van AMERIKA op blz. 9 op een brief door onvolledige vertaling. In latere drukken Kuifje.

Tirlemont.
SOVJET, blz. 141 (tweede ill.druk blz. 74) : Franse naam van de stad Tienen. Kuifje komt langs deze stad op de terugweg van Duitsland naar Brussel.

TIT.
PICARO'S, blz. 60 : Naam op een groot kantoorgebouw in Tapiocapolis. Een zinspeling op de Amerikaanse ITT, zoals Hergé toegeeft aan bijv. Leo de Haes in De Nieuwe Linie van 5-5-1976.

Titanic.
1. SCHAT, blz. 55 : Haddock maakt Zonnebloem belachelijk door de voorsteven van De Eenhoorn te vergelijken met de ---.
2. ZW-GOUD (nieuwe druk), blz. 8 : Naam op de matrozenpetten van Jansen en Jansens.

Toekomst van Massachussets.
AMERIKA, blz. 46 : Amerikaanse krant, aan de man gebracht door Kuifje.

Toet-Ankh-Amon.
BOLLEN, blz. 1 : Farao, door een medereiziger van Kuifje genoemd in verband met Raskar Kapak. Een flash-back van dit gesprek op blz. 17. Zijn naam ook in een krant op blz. 22.

Tokio.
LOTUS, blz. 18 : Vanuit deze stad ontvangt Mitsuhirato zijn instructies. In TIBET, blz. 2 genoemd in een krant in verband met Washington.

Tom.
1. AFRIKA, blz. 5 (naam op blz. 51) : Verstekeling aan boord van Sneeuwwitje. Hij gaat dood op blz. 48
2. AMERIKA, blz. 4 : Gangster uit Chicago. Bendelid van Al Capone.
3. AMERIKA, blz. 8 : Politieagent in Chicago.
4. KRAB, blz. 9 (naam op blz. 48) : Matroos van de Karaboudjan en lid van de opiumsmokkelbende.
5. COKES, blz. 59 : Matroos aan boord van Los Angeles.

Tomboektoe.
TIBET, blz. 6 : Plaats genoemd door Haddock. Elders gespeld Timbouctou.

Topolino, Alfredo
ZAAK, blz. 25 (naam op blz. 20) : Professor, woonachtig te Nyon op de Weg naar Saint-Cergue op nummer 57. De Engelse vertaling van dit album heeft het huisnummer 57a, wat kennelijk juister is (zie n.l. blz. 22, band 2, tweede plaatje).

Torticolli, A.
ZAAK, blz. 13 : IJsverkoper in Molensloot.

Tortilla, Rodrigo
OOR, blz. 12 : Moordenaar van Balthazar 1, wiens papegaai hem verraadt. Hij steelt het Arumbaya-afgodsbeeldje en verbleef te Brussel in Pension Patria.

Tossi, Rino
SCHAT, blz. 2 : Treedt volgens een affiche op 'n reklamezuil op in de opera Boris Godounov.

Anagram van de in de jaren '40 bekende tenor Tino Rossi.

Touring Club de (...).
TIBET, blz. 1 : Hierbij is het Hotel des Sommets aangesloten.

Touringclub van Arabië.
SIGAREN, blz. 23 : Plaatst o.a. waarschuwingen tegen luchtspiegelingen.

Trentin, M.
SIGAREN, blz. 8 (ook al op de voorkaft) : Egyptoloog. Zijn mummie staat in de tombe van Khi-Oskh (d.d. 5-7-1932).

Trenxcoatl.
PICARO'S, blz. 24 : Plaats in San Theodoros waar een bezienswaardige Pazteekse piramide staat.

Tripoli.
SIGAREN (nieuwe druk), blz. 1 : Havenstad op route van de Ms. Epomeo.

Trotsky.
SOVJET, blz. 19 (tweede ill.druk blz. 10) : Genoemd door een agent van de Tcheka. Ook gespeld Trotzky.

Trotzky.
SOVJET, blz. 104 (tweede ill.druk blz. 56) : Zie Trotsky.

Trovik.
SCEPTER, blz. 26 : Lid van het Z.Z.R.K.

Trujillo, Don Jose
OOR, blz. 45 : Eigenaar van een hacienda te Nuevo-Rico.

Tsjang.
TIBET, blz. 5 : Spellingsvariant van Tchang Tchong-Jen. Een brief van hem aan Kuifje deelt mee dat hij te Londen is. Overigens óók de naam van een zéér sterke biersoort (TIBET, blz. 23).

Tsjeng.
LOTUS, blz. 25 (naam op blz. 23) : Een van de Zonen van de Draak. Bewaakt het huis van Mitsuhirato.

Tunis.

SIGAREN (nieuwe druk), blz. 1 : Havenstad op route van de Ms. Epomeo.

T.Z.
BOLLEN, blz. 61 : Initialen van Zonnebloem (in zijn hoed).

U.

(...)uckling (?).
ROTSEN (nieuwe druk), blz. 11 : Zie (...)ckling.

Ulysse, Operatie
RAKET, blz. 50 (G.P.-versie blz. 51) : Codenaam voor het als verstekeling meesmokkelen van Kolonel Jorgen in de maanraket om deze zo in handen te krijgen. Ook genoemd in MANNEN op blz. 38.

Unesco.
ZW-GOUD, blz. 42 : Genoemd in een uitzending van de radionieuwsdienst.

U.N.O.
COKES, blz. 14 : In het Nieuwsblad wordt in verband met de staatsgreep in Khemed " de veiligheids(raad) " van deze organisatie genoemd (onleesbaar in de K.I.-versie). Op blz. 60 is er nog sprake van de " U.N.O. vergadering ".

U.R.S.S.
SOVJET, blz. 111 (tweede ill. druk blz. 59) : Op een vliegtuig in de Sovjet-Unie.

U.S. Navy.
COKES, blz. 57 : Vliegtuigen van de --- komen Kuifje en Haddock op de Ramona te hulp bij de aanval van De Haai.

V.

Valmy.
BOLLEN, blz. 59 : Cargo van kapitein Chester. Zie aldaar.

Vanderloo.
JUWELEN, blz. 58 : Houthakker in Molensloot. In de K.I.-versie heet hij Emiel Vanloo.

Vanloo, Emiel
JUWELEN (K.I.-versie), afl. 58 : Zie Vanderloo.

Vargèse.
TIBET, blz. 3 : Hier begint dit avontuur. In de K.I.-versie al genoemd in afl. 1. Deze in het album ontbrekende strook is afgedrukt in Stripschrift 39/40 op blz. 43.

Veiligheid.
ZW-GOUD (oude druk), blz. 7 en 9 : Opdrachtgever van Jansen en Jansens. Het is een al te letterlijke vertaling van " Sûreté ", in de nieuwe druk verbeterd in Veiligheidsdienst.

Veiligheidsdienst.
KRAB, blz. 4 en BOLLEN, blz. 18 en 24 : Opdrachtgever van Jansen en Jansens. Zo ook in de nieuwe druk van ZW-GOUD op blz. 7 en 9. De oude druk had daar Veiligheid.

Veiligheidspolitie.
Opdrachtgever van Jansen en Jansens in ROTSEN (oude druk), blz. 2 (nieuwe druk Interpol) en van Bunji Kuraki in KRAB.

Veiligheids(raad).
COKES, blz. 14 : Zie U.N.O. (in de K.I.-versie onleesbaar).

Venezuela.
PICARO'S, blz. 1 : Op haar toernee door Zuid-Amerika gaf Bianca Castafiore in dit land suksesvolle konserten.

Verdi.
JUWELEN, blz. 33 : Castafiore gaat aria's van hem zingen in Zuid-Amerika.

Vereniging voor Dierenbescherming.
AMERIKA (nieuwe drukken), blz. 41 : In de oudste druk Maatschappij voor Dierenbescherming.

Verre Oosten.
SIGAREN, blz. 62 : Hier speelt zich 't laatste deel van SIGAREN en geheel LOTUS af.

Verre Westen.
AMERIKA (oudste druk), blz. 29 : Zie Far-West. LOTUS, blz. 62 : Volgens Wang het vaderland van Kuifje.

Ver(sa)illes.
SCHAT, blz. 58 : Op een in De Eenhoorn gevonden dokument. Lodewijk XIV heeft dit dokument aldaar opgesteld. Zie het kasteel van Molensloot.

Vickings Arms Co Ltd.
OOR, blz. 33 : Wapenfabriek van Basil Bazaroff.

Victor.
ZW-GOUD, blz. 6 : Knecht in dienst van Simoen.

Victor Hotel Bravo
VLUCHT, blz. 59 : Radiocodenaam van de VH-RCB, die door Bob bestuurd wordt.

Vigo.
KRAB, blz. 34 : Plaats waarbij de Tanganyika gezonken is.

Vil(...).
STER, blz. 38 en 39 : Zie Vilnaranda.

Vilhelmina.
STER, blz. 40 : Schip van de Zweedse Scheepvaart.

Villafranca di Verona.
STER, blz. 40 : Schip van de Societa di navigazione.

Villangb(...).
STER, blz. 40 : Schip van de Blue Sta(...).

Ville de Lyon.
1. OOR, blz. 12 : Schip op de route Haver-Zuid-Amerika (Las Dopicos). In kajuit 17 bevindt zich Rodrigo Tortilla.
2. STER, blz. 40 (de letters Vi onleesbaar) : Schip van de Compagnie Francaise d'ar (...) mement et de navigation. Mogelijk het zelfde schip als hierboven onder 1 genoemd is.

(Vi)lle de Nantes.
STER, blz. 40 : Schip van de Compagnie Francaise d'ar (...)mement et de navigation.

(V)ille de Rouen.
STER, blz. 40 : Schip van de Compagnie Francaise d'ar (...)mement et de navigation.

(V)ille de St. Nazaire.
STER, blz. 40 : Schip van de Compagnie Francaise d'ar (...)mement et de navigation.

(V)ille de Toulon.
STER, blz. 40 : Schip van de Compagnie Francaise d'ar (...)mement et de navigation.

Vilnaranda.
STER, blz. 40 : Een niet-bestaand schip van de evenmin bestaande Zeevaartmaatschappij John Kingsby. Door de Peary-expeditie gebruikt als poging om de Aurora tegen te houden bij de race om de geheimzinnige ster.

Vink, Mevrouw
EENHOORN, blz. 35 (naam op blz. 36) : Hospita van Kuifje.

V-jet.
VLUCHT, blz. 1 : De Boeing 707 is een ---

Vladimir.
ZAAK, blz. 31 (zijn naam) : Een van de Syldavische geheime agenten, die Zonnebloem ontvoeren uit de handen van de Bordurièrs.

Vlissingen.
BOLLEN, blz. 59 : Plaats waar de cargo Valmy van Chester ligt. Kuifje en Haddock gaan hierheen om hem goedendag te zeggen. Op blz. 61 blijkt dat Zonnebloem vanuit deze havenplaats ontvoerd is. Een eigenzinnige vertaling van St. Nazaire zoals o.a. blijkt in ZONNEPEMPEL, blz. 1.

Vlucht 714.
Titel van VLUCHT. Het is het nummer van de Qantas-vlucht van West-Europa naar Sydney (Australië) via Djakarta. Het avontuur speelt zich grotendeels af op het eiland Pulau-Pulau Bompa in de Zee van Celebes (blz. 17-58). In Kuifje-weekblad en de K.I. gepubliceerd onder de titel Vlucht 714 naar Sydney.

Vlucht 714 naar Sydney.
Onder deze titel publiceerden Kuifje-weekblad en de K.I. Vlucht 714.

Vogel.
De hier onder 1 en 2 genoemde personen, ook genoemd de "gebroeders --- " (JUWELEN, blz. 38). Zij drijven een " Handel in Oudheden " op het kasteel van Molensloot. Zie Firma M. & G. Vogel (EENHOORN, blz. 45). Nestor was eerst te goeder trouw bij hen in dienst.
1. G.; EENHOORN, blz. 40 (naam op blz. 45) : Broer van Vogel 2.
2. Maximus ; EENHOORN, blz. 40 (naam op blz. 45, voornaam op blz. 56), afgekort ook Max (EENHOORN, blz. 57): Broer van Vogel 1. Kuifje noemt hem " de gevaarlijkste van de twee ". Aristides Rapier ontfutselt zijn portefeuille op 12-10-42 (blz. 59). In SCHAT, blz. 1 wordt zijn naam genoemd door Fons. Hij blijkt daar op blz. 11 ontvlucht te zijn.

Vogel, Firma M. & G.
EENHOORN, blz. 45 : " Handel in Oudheden ", gedreven door de gebroeders Vogel.

Vogelzang.
ROTSEN (nieuwe druk), blz. 61 : Journalist van De Telegraaf. Pas bij zijn tweede optreden in PICARO'S op blz. 6 wordt zijn naam genoemd.

Volkerenbond.
LOTUS, blz. 60 : Gevestigd te Genève. Deze organisatie is overigens na de tweede wereldoorlog geliquideerd.

W.

Waarheid, De
PICARO'S, blz. 6 : Ochtendblad dat de primeur van Tapioca's beschuldigingen aan het adres van de bewoners van het Kasteel van Molensloot brengt.

Wadesdah.
ZW-GOUD, blz. 40 : Woonplaats van J.W. Müller (zie Smith 3) en Oliveira da Figueira op 20 km. afstand van het paleis van Ben Kalish Ezab. Het is de hoofdstad van Khemed (COKES, blz. 15).

Wagner, Igor
SCEPTER, blz. 28 (naam pas in JUWELEN, blz. 8) : Vaste begeleider van Castafiore en derhalve bij haar optredens aanwezig (dus bijv. ook in ZAAK op blz. 48). Zo komt hij ook weer voor in PICARO'S, blz. 2 te San Theodoros waar hij met Castafiore, Irma, Jansen en Jansens gevangen wordt genomen.

Walker, Ch. J.
OOR, blz. 2 : Schrijver van " Reis naar Zuid-Amerika " verschenen bij Zwartman's Uitg. Mij. in 1825. Op blz. 49 nog genoemd door Ridgewell.

Walter.
1. RAKET, blz. 62 (G.P.-versie blz. 63) : Radiotechnicus in de atoomfabriek te Sbrodj met overalnr. 91. Treedt ook op in MANNEN blz. 1 als radiokontakt met de maanraket.
2. VLUCHT, blz. 7 (naam op blz. 6) : Handlanger van Rastapopoulos in Djakarta.

Walvis.
RAKET, blz. 50 (G.P.-versie blz. 51) : Kodenaam voor Haddock gebruikt door de bende van Miller.

Wang.
LOTUS, blz. 19 (ook 29, 33) : Mijnheer ---. Zie Wang Jen-Ghie.

VERVOLG IN CISO-STRIPGIDS NUMMER 16

Alle illustraties bij de Kuifje-index :
Copyright by Editions Casterman, Tournai.

HET BEELDVERHAAL IN VLAANDEREN

D.DE LAET, Het Beeldverhaal in Vlaanderen.
Breda, Brabantia Nostra, 1977. 248 blz.
Rijkelijk geïllustreerd. 30 x 21 cm. Gebonden.
595,- fr.

Het werk is onderverdeeld in vier hoofdstukken aangevuld met herdrukken van " De Pantoscaaf " door W.Vandersteen ; gags van " Pollopof - Joke-Poke en Doris Dobbel " door M.Sleen en " Barelli en de dood van Richard II " door Bob de Moor.
Het eerste hoofdstuk geeft een historisch en kritisch overzicht. In het historisch overzicht wordt nogal wat aandacht besteed aan de voorlopers van het beeldverhaal in 't algemeen. De auteur wil ook bewijzen dat de kinderprenten als voorlopers van het huidige beeldverhaal kunnen worden beschouwd. Verder wordt ons de historische evolutie van het Vlaamse beeldverhaal geschetst, een uitbreiding van het hoofdstuk dat de auteur reeds schreef in het boek van K.Kousemaker, Strip voor Strip, Amsterdam, 1970. In het kritisch overzicht trekt de auteur ten strijde tegen al diegenen die allerhande vooroordelen hadden en nog hebben over het beeldverhaal. Bepaalde mensen zullen hun mening ondanks doorslaggevende argumenten toch niet willen herzien en ik vraag mij af of wij, voorstanders van het beeldverhaal, ons nog langer als geslagen honden moeten gedragen.
In het tweede hoofdstuk worden een aantal Vlaamse stripbladen op een rijtje geplaatst, hun evolutie geschetst en de belangrijkste strips en hun tekenaars vermeld.
Al diegenen die een beperkte interesse hebben voor het beeldverhaal zullen er geen interessante lectuurduik in vinden. Diegenen die wel belangstelling tonen hebben er anderzijds geen naslagwerk aan. Het was inderdaad een onbegonnen taak om een volledige bibliografie van de tijdschriften te geven. Belangrijk is het waarde-oordeel van de auteur maar de bibliografie van de belangrijkste tijdschriften moet worden overgedaan. Wij verwijzen naar komende nummers van de Stripgids.
Het derde en langste hoofdstuk vormt de Who's Who van de Vlaamse tekenaars en scenarioschrijvers. Deze Who's Who is, zoals de auteur zelf erkent, onvolledig. Hij doet echter (op diverse plaatsen) een beroep op de lezer om leemtes aan te vullen. En leemtes zijn er inderdaad ! Vooreerst moet vermeld worden dat het boek reeds in 1975 op het uitgave-programma van Brabantia Nostra was opgenomen. Het moet zijn dat de auteur het manuscript reeds in 1975 klaar heeft gemaakt, getuige de rompslomp-aanvullingen tot heden. Over heel de lijn blijkt dat de auteur niet methodisch te werk is gegaan. Zo kan men in de voorgaande hoofdstukken toch gegevens over bepaalde tekenaars vinden die niet in de Who's Who worden vermeld. En er werd geen register opgesteld om dit onwetenschappelijk euvel enigszins te verhelpen. De namen worden meestal onder het pseudoniem vermeld, maar hier en daar wordt er van afgeweken. Er gebeurt geen systematische verwijzing van het pseudoniem naar de echte naam of omgekeerd. Ontbrekende namen zijn o.a. :
Jan Bauwens - F.R.Boschvogel - Bobdé - G.Bosquet - Cis - Eric De Rop - Eembeek - Emmel - Eti-Vel - Ewé - Freddy Duynslaeger - Guido - A.Goossens - Jan Hamart - G.Jespers - Leo Theys - Julux - Kam - Peter Koeken - Koen - Lie - Lukacs - Manten - Mia Merkx - Marcel Minne - Mon - Omer - Willy Ophalvens - Opsinjoorke - Pam - Pygmalion - J.Van Riet - Rony - A.Stels - L. Teekenbol - Tonet Timmermans - Titte - Vanker - Verdi - Vergus - H.Vermant - W.Verschelde - Edwin Wouters - Karel Weyler ...
Het feit dat sommige van deze namen niet belangrijk zijn of slechts weinig gepresteerd hebben, vormt geen excuus : de Who's Who vermeldt ook diverse minder belangrijke tekenaars. Geen enkel boek kan echter volledig zijn en de ontbrekende namen vormen niet mijn belangrijkste kritiek. Wel de slordigheid en gemakzucht waarmee de auteur meent het boek te kunnen afwerken. Er zijn veel onprecieze aanduidingen zoals b.v. " In de jaren 50 ".
Verder zijn er te veel nietszeggende vermeldingen. Meermaals lezen we dat een bepaalde tekenaar werkte voor een of ander tijdschrift zonder aanduiding van het wat of wanneer. Onder " Bert " en " Timme " vinden we de opgave van eenzelfde strip. De auteur heeft geen kans gezien er bij te vermelden dat het een boekuitgave van " De Seizoenen " in Mortsel betreft. Idem onder " Sinap " i.v.m. " De Avonturen van Professor Kwit ". Deze werden uitgegeven door de Zuid-Nederlandse in Antwerpen.
Laten we enige opmerkingen op een rijtje plaatsen :

- Zwartepinken i.p.v. Zwarte Pinken (blz.109).
- Pechvogel start in 1958 i.p.v. 1959 (blz.109).
- Hansje ontstaat in 1961 i.p.v. 1962 (blz.109).
- K.Boumans WAS medewerker bij de Studio Vandersteen nl. van 1952-1959 (blz.114).
- M.Dewinter i.p.v. M.De Winter (blz.114).
- Het debuut van Buth was in " Vooruit " (blz.116).
- Thomas Pips begon in " Het Volk " in 1946 en niet in " Ons Zondagsblad " in 1949 (blz.116).
- Bazielken i.p.v. Basielken (blz.117).
- Bazielken verscheen vanaf 1949 in " Het Volk " en niet vanaf 1947 (blz.117).
- Kadijster verscheen voordien en niet nadien, nl. vanaf 31 jan.1960 (blz.119).
- " Het Groene Oog " verscheen reeds in 1959 in Averbode's Weekblad (blz.119).
- Oscar verscheen vanaf 2 aug.1959 tot 24 jan.1960 in MK-Het Weekblad. De aanduiding 1960 is wel onprecies (blz.119).
- " Omstreeks 1955 gaf hij het beeldverhaal op..." schrijft de auteur over Demoen, maar in Zonneland verscheen nog " De herberg in het woud " van 24 mei 1959 tot 6 sept.1959. Het waren misschien wel de mooiste platen die Demoen verwezenlijkte (blz.123).
- De Reymaeker i.p.v. De Reymaker (blz.131).
- John Flanders leverde ook scenario's voor de 4 eerste Thomas Pips-verhalen in Het Volk vanaf 1 aug.1947 (blz.141).
- Armand van Meulebroek moet Mon (Raymond ?) zijn (blz.109).
- G.Declercq i.p.v. G.De Clercq (blz.141).
- Rik Clément moet MET accent geschreven worden (diverse plaatsen).

- Heeft de auteur wel drukproeven doorgemaakt ?
- Op blz. 33 debuteert Demoen met " Muss, detective " en op blz. 123 met " Jack Persson ". Het tweede is juist. Bestaat " Muss, detective " wel ?
- J.F. i.p.v. VF (blz. 141).
- Daniël Jansens i.p.v. Janssens (blz. 147)
- idem (blz. 152).
- " Michiel De Ruyter " is de preciese titel. Niet " Admiraal De Ruyter " (blz. 154).
- Jommeke verscheen vanaf 1 nov. 1958 en dus niet " Van 1959 af ... " in Het Volk (blz. 158).
- Hermans tekende onder pseudoniem El Anton in 't Kapoentje en niet onder pseudoniem Thomas Percy (blz. 162).
- Pom is het pseud. van Jozef Van Hove en niet Jo. Jo staat voor Jodocus of Johannes maar niet voor Jozef (blz. 164).
- M. Renders schreef wel meer dan twee verhalen van " De Zwartepinken ". Er verschenen twee albums van (blz. 166).
- Nero verscheen vanaf 1 april 1950 in Het Volk. De aanduiding '50-'51 is erg onprecies (blz. 170).
- Pollopof i.p.v. Polopoff (blz. 3, 170).
- Octaaf Keunink i.p.v. Oktaaf (blz. 173).
- Doris Dobbel verscheen niet in " De Volksmacht " maar wel in " De Middenstand " vanaf april 1950 tot 4 feb. 1967 (blz. 35, 173).
- In april 1965 verliet Sleen Het Volk. De aanduiding 1965 is onprecies (blz. 173).
- Snoe en Snolleke verscheen dus niet in " De Nieuwe Gids " maar wel in " Nieuws van de Dag " (blz. 31).
- Debuut van J. Waterschoot is fout. Hij debuteerde zeker reeds voor de oorlog, mogelijk in Petits Belges met " Les soeurs Vinette et la chatte noire " op tekst van Eugène Maréchal (25 april 1937 - 13 juni 1937). In Zonneland tekende hij ook reeds in 1937 " De man die nooit meer moe werd " (vanaf 31 okt. 1937), maar dit verhaal bleef onafgewerkt. Van omstreeks 1934 illustreerde Waterschoot in Zonneland.
- Op blz. 104 vermeldt de auteur de reeks van " Johnny de Weesjongen. " R. Guissoles is inderdaad de auteur, maar Waterschoot de tekenaar. De strip liep in Petits Belges onder de titel " Johnny l'Orphelin " vanaf 16 jan. 1938 en in Zonneland vanaf 31 maart 1940. Op dezelfde blz. Jack Persson i.p.v. Person.
- E. Hermans i.p.v. F. Hermans (blz. 61).
- 't Kapoentje wordt kosteloos bijvoegsel van Het Volk vanaf 11 okt. 1951 en niet vanaf 25 okt. 1951 (blz. 62).

Men mag niet de indruk hebben dat er verder geen fouten meer zouden kunnen voorkomen in het boek. Ik heb werkelijk niet alle jaartallen gecontroleerd en ik heb geen behoefte om na mijn eerste lectuurduik nog verdere fouten of onnauwkeurigheden op te sporen. Anderzijds wil ik hier ook verklaren dat het heel normaal is dat er fouten in een werk van dergelijke omvang voorkomen. Ik betreur echter (nogmaals) de slordigheid en onpreciesheid waarmee de auteur te werk is gegaan. Waarom geeft hij geen preciese begindata van strips ? Titellijsten van sommige niet in album uitgegeven strips waren eveneens welkom geweest. De schrijver herhaalt zichzelf voortdurend. Over het misleidend brabbeltaaltje zullen we maar zwijgen. Soms vraag ik mij af of hij wel moeite genoeg heeft gedaan i.v.m. de te raadplegen bronnen. Het dagblad " Het Volk " bv. heeft hij niet precies of onvolledig doorgemaakt. Van vele tekenaars geeft de auteur het geboortejaar. Waarom niet de preciese plaats en datum vermeld ? Van vele tekenaars worden verder werkelijk te weinig gegevens vermeld en is de auteur slechts aan een belachelijk curriculum vitae toegekomen. Wij kunnen hier onmogelijk de leemtes (die de auteur zo graag van de lezers zou toegestuurd krijgen om een latere uitgave zo volledig mogelijk te maken) opvullen : een voorbeeld dus maar :

- Karel Boumans : zijn werkzaamheden zouden naar mijn gevoel als volgt moeten ingedeeld worden :
- 1952-1959. Medewerker Vandersteen.
- 1959-1960. Illustratief en publicitair werk.
- 1961-1969. Medewerker blad " Strip ".
- 1970-1974. Medewerker Karel Verschuere in Duitsland.
- 1973. Medewerker Jef Nijs.
- 1976. Medewerker blad " 't Kapoentje ".

De auteur heeft zich tot de periode 1961-1969 beperkt.

- Van Ever Meulen hadden toch op zijn minst de verwezenlijkingen in Nederlandse bladen moeten vermeld worden en o.a. ook de belangrijke bijdrage in het boek Coctail Comics (Leiden, Tango).
- Wat onder Daniël Jansens te lezen staat is werkelijk te beknopt. In Stripgids nr. 9 stond toch reeds een duidelijke levensloop !
- Wat met Annie & Peter van Jean-Pol in Zonneland. 14 verhalen worden zo maar over het hoofd gezien. enz. enz. enz.

Ik geef nogmaals toe dat geen enkel boek volledig kan zijn : dat behoort wellicht niet tot onze menselijke mogelijkheden en tijd, maar vele onvolkomenheden hadden in dit boek vermeden kunnen worden ! Eenzelfde gebrek vertoont het vierde hoofdstuk : de bibliografie. Ook hier heeft de auteur meer behoefte gevoeld om zijn gal te spuwen op verouderde of verstokte opvattingen over strips dan wel een proeve van een bibliografie van het Vlaamse beeldverhaal te ondernemen. Wij verwijzen dus ook hier naar een komend nummer van de Stripgids waarvoor wij zelf een proeve van bibliografie hebben gepland.
De belangrijkste fout, en de enige die ik de auteur ten kwade wil duiden is die op de achterflap van het boek waarin hij zichzelf (ja, de auteur schreef zelf deze tekst) als de stichter en de redacteur van CISO vernoemt. Bij mijn weten zijn er altijd twee personen bij de stichting van CISO betrokken geweest: èn de Laet èn Kees Coenders, de ondernemende Hollander en uitgever, wiens niet te onderschatten rol in het stripgebeuren in de inleiding tot dit werk, tot die van geldschieter is beperkt gebleven.
Het hele boek door worden wij trouwens met het IK van de auteur geconfronteerd. Hij schrijft steeds vrijuit zijn mening en wil dus het goede van het slechte onderscheiden. Deze opinie wordt soms nogal brutaal geuit en voor mijn part hoeft hij ook niemand te sparen, maar de ervaring heeft mij echter geleerd een mening of oordeel niet al te anarchistisch te uiten. Vroeg of laat duiken er allerhande verklaringen en verzachtende omstandigheden op die een al te extreem standpunt milderen of doen herzien. Lees bv. in dit verband het artikel over Buth in dit nummer van de Stripgids en vergelijk met de opvattingen van de Laet geopperd op blz. 116, 131.
Besluit : moet u dat boek nu kopen ? Beslist, want wij hebben hier, zij het in een enigszins wanordelijke vorm en taal, het resultaat van de arbeid van een man die al jaren met het beeldverhaal betrokken is geweest. U zult er, evenals ik, diverse wetenswaardige zaken in lezen, en zien, want de uitgever heeft veel ruimte gelaten aan de illustraties !

J. Smet.

FOUTEN IN STRIPS

Vooraf willen wij de lezers er nogmaals op wijzen dat deze rubriek in de eerste plaats als een soort spel moet aanzien worden en dat men dus niet te zwaar moet tillen aan de gevonden fouten. Uit voorgaande afleveringen is gebleken dat zelfs de besten wel eens tekenfouten maken en wij zullen de laatsten zijn om te beweren dat er afbreuk zou gedaan worden aan de kwaliteit van een bepaald tekenverhaal wegens het voorkomen van een tekenfout. Een stripcriticus gaat niet in de eerste plaats op zoek naar tekenfouten. Dat weten de tekenaars, waarvan wij reeds fouten signaleerden, ook wel.
Hoofdbrok in deze aflevering vormt het schrijven van Har Brok uit Amsterdam, die onder de titel " DE REALITEIT VAN HET BEELDVERHAAL " niet zozeer nieuwe fouten aanstipt, dan wel een interessant artikel pleegt over het wezen van deze rubriek.

De realiteit van het beeldverhaal.

De rubriek Hoe kan dat nou...! Fouten in strips, die sinds nr.10 (1976) in CISO-Stripgids verschijnt en waarin aperte (teken) - fouten in strips gesignaleerd worden, heeft wat mij betreft alleen al door het konstateren van wantoestanden hierbij in recente Suske en Wiske-albums zijn waarde bewezen 1).
Toch kleven er grote bezwaren, om niet te zeggen moeilijkheden, aan de wijze van benadering. In de eerste plaats lijkt me de reeks te signaleren fouten eindeloos, zélfs als men zich beperken zou tot de wat " betere " tekenaars ; hoewel, waar ligt dan die kwalitatieve grens ? In de tweede plaats - en dat is veel fundamenteler - wáár begint een fout en houdt juistheid op ?
In karikaturaal of schematisch getekende strips komen doorlopend " vertekeningen " voor van de werkelijkheid : overdrijvingen (joekels van neuzen, brillen of voeten), vereenvoudigingen (neuzen zonder neusgaten , handen met 4 vingers) en schematische aanduidingen (niet ingevulde of sterk versimpelde achtergronden). Schaduw ontbreekt, tenzij van de te betrappen misdadiger, terwijl een eigen logika de hoofdfiguren de meest onmogelijke krachttoeren laat verrichten. Bij realistisch getekende strips ligt dit alles weer volkomen anders, maar toch niet wezenlijk verschillend voor wie bij voorbeeld Trigië eens aan een nadere beschouwing onderwerpt. Toch is het niet verwonderlijk dat er in CISO - Stripgids nog nauwelijks voorbeelden uit deze kategorie beeldverhalen gesignaleerd zijn. Een ekstra probleem leveren dan uiteraard nog de mengvormen, zoals het werk van Hergé met karikaturale personages in een realistisch dekor.
Er valt dus eigenlijk veel méér te overwegen dan uitsluitend het bijeen zoeken van fouten in het aangebodene. Wezenlijke handelingen, bijv. om in leven te blijven, ontbreken in de wereld van stripfiguren evenals noodzakelijke maatschappelijke, materiële en sociale omstandigheden. Hoe kan dat nou...! is daarom een merkwaardige rubriek : een interessante materiaalverzameling, maar waarvan en waartoe ? De wereld van het beeldverhaal, en dat geldt voor beide genoemde stijlen, is wezenlijk iets anders dan een weergave van de werkelijkheid. Dat geldt met name ook voor de tekst en intrige, die te vergelijken is met de geschreven literatuur. Het gaat om een selektie van relevante zaken ; relevant voor de loop van het verhaal of voor de schrijver, want de meest normale handelingen en dagelijkse beslommeringen ontbreken, tenzij ze een funktie hebben in de karakterontwikkeling of voor de plot. Deze keuze is bij het beeldverhaal eventueel nog specifieker : de ruimte voor tekst is beperkt, de omvang van het verhaal is (omdat er meestal op albumuitgave gewerkt wordt) gegeven, kleur speelt een rol, clifhangers, vlakverdeling, kontinuiteit en ga zo maar door. Fouten in strips aanwijzen is dan ook eigenlijk pas mogelijk als vastgesteld is aan welke kriteria het beeldverhaal zou moeten voldoen, waarbij om te beginnen realistische en karikaturale strips gescheiden zouden moeten worden (met alle problemen die daaruit voortvloeien !).
Het vaststellen van die kriteria betekent echter ook een stellingname ten opzichte van het beeldverhaal in het algemeen : een vraagstuk dat in veel groter verband tesamen met alle andere vormen van (verhalende) lektuur, literatuur en beeldende kunst bekeken zal moeten worden. Strips, realistische noch karikaturale, geven de eksakte werkelijkheid weer, net zo min als in de literatuur Hermans of Wolkers dat doen. Een kopie van de werkelijkheid is een verfilming van een werelduurrekordpoging van Eddy Merckx, die precies één uur duurt, dat is zweet ruiken en niet zien, en in dat licht bezien is Hoe kan dat nou ... ! zoals gezegd een merkwaardige rubriek.
Maar eigenlijk is er iets nog veel vreemders aan de hand ! Het is namelijk misschien nieuw dat lezers fouten in strips opmerken (alhoewel, Stripschrift begon er jaren geleden al mee en Eppo vult er zijn ingezonden brievenrubriek mee tegenwoordig), het is bijna éven nieuw dat diezelfde lezers overéénkomsten met de werkelijkheid signaleren.
Dat begon jaren geleden met stukjes over Blake en Mortimer in Stripschrift en mondde uit in gedetailleerde Hergéstudies 2) en in een konstante stroom van ingezonden brieven in Eppo, waarin de lezers wijzen op de overeenkomst tussen Kildrecht en Dordrecht in de strip Willem Peper van Henk 't

Jong. Het zwaard snijdt dus naar twee kanten en kennelijk is er tóch een kriterium tussen realiteit en fiktie.
Te gek maakt Hergé het natuurlijk in de avonturen van Kuifje, die regelmatig in tijd en ruimte op de voet te volgen zijn. Een stug voorbeeld daarvan vormt nu weer de eerste bladzijde van De Blauwe Lotus, die er bijna voor pleit in CISO-Stripgids of elders de rubriek Zo zit dat nou ... ! te beginnen. In de vooroorlogse versie (zwart/wit) van De Blauwe Lotus zit Kuifje temidden van een hagelbui van morsetekens en wie zich de moeite neemt om met behulp van Verkennen voor jongens ('s Gravenhage 1955) die hagelbui te ontcijferen, zal tot zijn stomme verbazing ontdekken dat daar, beginnend van rechtsboven, eksakt de dekodering van Kuifje te vinden is ! Er is geen eind aan Kuifje, laat dat een begin zijn... !

Har Brok.

1). Zie CISO-Stripgids 12 (1976), 46-47, maar ook Striprofiel 3 (1976) nr. 8. 13-14.
2). Zie met name ook Oostindisch blind (Achtergronden van het beeldverhaal 6). Rotterdam 1977.

Even willen wij nog inhaken op het schrijven van Brok. " Waar begint een fout, en houdt juistheid op " schrijft hij aan het einde van de eerste paragraaf. De fouten die ons tot nu toe werden gesignaleerd laten echter aan duidelijkheid niets te wensen over. Eenieder lijkt het aan te voelen wat in een realistische of humoristische strip kan of niet kan, mag of niet mag. Zo worden de fantastische gebeurtenissen in een realistische of humoristische strip die een loopje nemen met de werkelijkheid niet als fout aanzien. Meestal komen er onlogische en werkelijk onmogelijke zaken aan de orde : eenzelfde deur kan bijvoorbeeld niet de ene keer met glas en de andere keer zonder worden getekend enz. Nu bestaan er grensgevallen genoeg, daar niet van. Een voorbeeld : In " De Vinnige Viking " strook 39, plaatje 1 stapt Lambik achterstevoren in zijn auto (gesignaleerd door Wim Goelen uit Antwerpen). Dat is in feite geen fout, omdat Lambik wel meer gekke toeren uithaalt, maar het is wel onlogisch, vooral omdat ie aan een achtervolgend politieagent moet ontsnappen. In hetzelfde album zag W. Goelen ook nog een biljarter in het allereerste plaatje tegen de rode bal mikken. Theoretisch kan dat natuurlijk, maar het is wel onlogisch, vooral wanneer daar een normale biljartpartij aan de gang is.

- Lambik stapt achterstevoren in zijn wagen. " De Vinnige Viking ". (Suske & Wiske door W. Vandersteen).

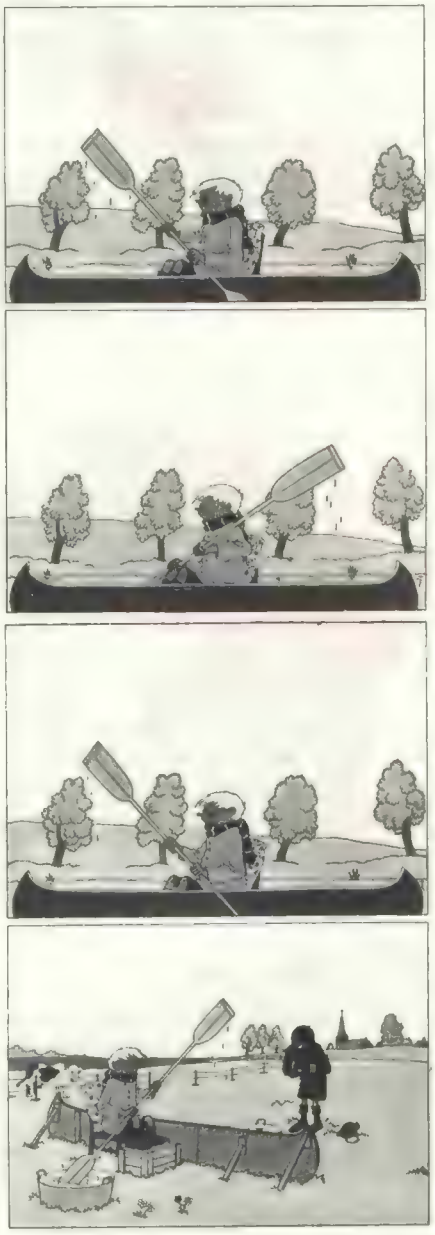

- Een onwaarschijnlijke rivier in " Kwik en Flupke " door Hergé.

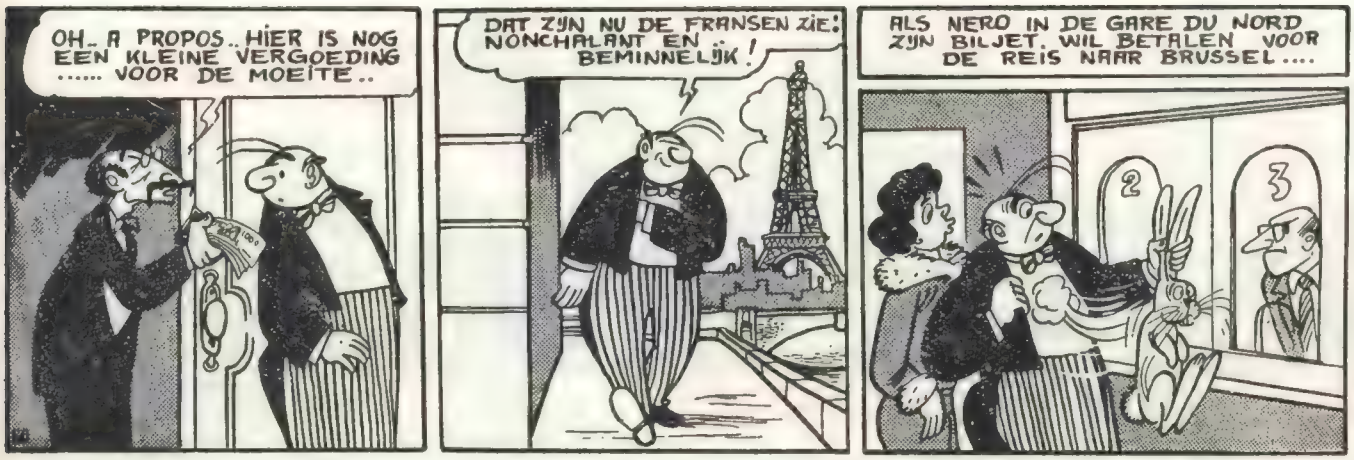
OH.. A PROPOS.. HIER IS NOG EEN KLEINE VERGOEDING ..... VOOR DE MOEITE..
DAT ZIJN NU DE FRANSEN ZIE: NONCHALANT EN ... BEMINNELIJK !
ALS NERO IN DE GARE DU NORD ZIJN BILJET. WIL BETALEN VOOR DE REIS NAAR BRUSSEL....
2
3

- Geld en toch weer geen geld ! " De Daverende Pitteleer ". (Nero door Marc Sleen).

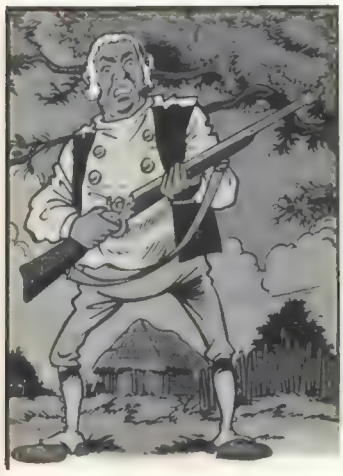

- Piepmagere beentjes ! Uit : " De Toverlantaarn ". (Robert & Bertrand door W. Vandersteen).

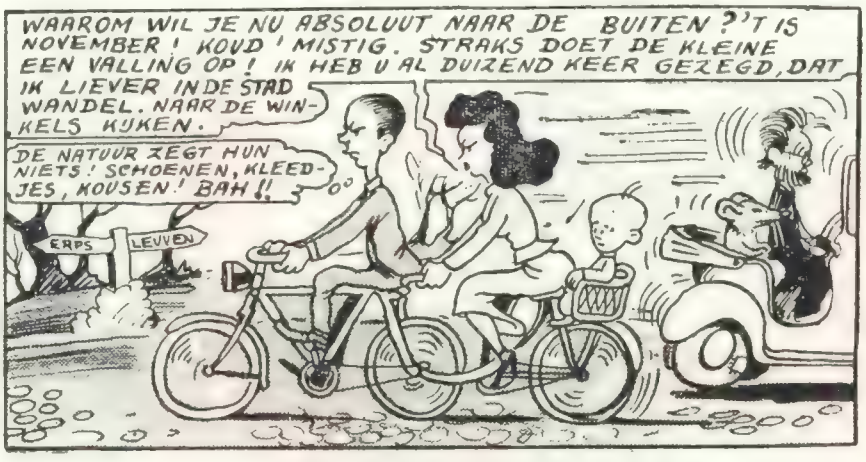
WAAROM WIL JE NU ABSOLUUT NAAR DE BUITEN ?'T IS NOVEMBER ! KOUD ! MISTIG. STRAKS DOET DE KLEINE EEN VALLING OP ! IK HEB U AL DUIZEND KEER GEZEGD, DAT IK LIEVER IN DE STAD WANDEL. NAAR DE WINKELS KIJKEN.
DE NATUUR ZEGT HUN NIETS ! SCHOENEN, KLEEDJES, KOUSEN ! BAH !!
ERPS
LEUVEN

- Een tandem met 3 wielen in " Het Rattenkasteel " . (Nero door Marc Sleen).

- Een onwaarschijnlijke electrocutie in " De Raap van Rubens " (Suske & Wiske door W. Vandersteen).

In " Kwik en Flupke " door Hergé album 5, p. 6-7 staat een gag " Bluf " getiteld waarin een bad vol water de illusie van een rivier moet verwekken. Dat is in ieder geval onlogisch in beeld gebracht.
In " De Daverende Pitteleer " door Marc Sleen, kan Nero op strook 50 zijn treinreis niet betalen. Op dezelfde strook ontvangt hij echter een groot aantal briefjes van 1.000,=. Nero heeft natuurlijk wel een toverjas aan en daarin kan men wel een verklaring zoeken, maar het hele gebeuren blijft onlogisch. Een tekentechnisch grensgeval ligt besloten in de tekenstijl van W. Vandersteen en Studio. Men tekent er de personages steeds met piepmagere beentjes. (Bij de illustratie een willekeurig voorbeeld uit Robert & Bertrand : " De Toverlantaarn "). Een tekenaar vertelde me dat deze manier van tekenen diverse tekentechnische problemen vereenvoudigt. Is het foutief ? In geen geval zijn de personages zo reëel afgebeeld.

" Waar begint het realisme en houdt humorisme op ?

Reacties aan het redactie-adres : J. Smet, Veldekensstraat 2, 2300 Turnhout. België.
Iedere bijdrage wordt in ieder geval met een presentexemplaar beloond. En denk er om : het is maar een spel !

J. Smet.

TWEE DAGEN LATER IN EEN FEESTZAAL ...
WEET JE DAT DIE VENT DIE NU SPREEKT EIGENLIJK MIJN ZOON IS.
LIEVE BRUID, PAS STEEDS GOED OP JE PIETJE, EN JIJ PIETJE, ALS JIJ STRAKS EEN TROTSE VADER WORDT, LAAT JE KINDEREN DAN ALTIJD DE AVONTUREN VAN NERO LEZEN !
HIK!
209

Het huwelijk tussen Jef Pedal en Isabelle.
De eerste van de traditionele feestdissen en wafelfestijnen op het einde van een verhaal in " Het B-Gevaar ".

DE SEXUELE AVONTUREN VAN NERO & CO. : PARTNERRUIL !

In het jongste verhaal van Nero & Co. door Marc Sleen " Het geheim van Jan Spier " dat een aanvang nam in de dagbladen van de Standaardgroep van af vrijdag 5 augustus 1977, verschijnt sterke Jan Spier weer ten tonele. Aanleiding hiervoor was het pleidooi van twee kinderen die Sleen in het vliegtuig naar Palma op Majorca ontmoette. Liefde zal een belangrijke rol spelen in het verhaal omdat de liefde voor zijn vrouw de sterke, laatste afstammeling van Jan Breydel, eigenaar van een frietkraam, machteloos zal maken. Het zal echter prikkelpopje Isabelle zijn die zal worden ontvoerd en niet Minoetje, de werkelijke echtgenote van Jan Spier waarmee hij tussen " De Man met het Gouden Hoofd" en " De Hoed van Geeraard de Duivel " trouwde. Isabelle is (of was) de echtgenote van Jef Pedal, een toevallig bij de gebeurtenissen betrokken oude vrouw die door het zogenaamde B-Gevaar, een helse verjongings- of verouderingsmachine door Matsuoka ontworpen, in een 18-jarige pin-up wordt omgetoverd. (Lees het thans bijna 30 jaar oude verhaal " Het B-Gevaar "). Wat is er gebeurd ? Hebben Jan Spier en Jef Pedal aan partnerruil gedaan ? Zijn zij gescheiden ? Wij gingen hiervoor te rade bij de auteur, Marc Sleen zelf. Wie anders zou beter weten wat zijn geesteskinderen tussen het verloop van de albums door uitspoken ? Sleen was er een momentje niet goed van, want hij was zich nog niet bewust van de echtgenotenverwisseling ! Geen partnerruil dus maar gewoon een kink in het geheugen van de zo creatieve denker !
" Ik verkeerde werkelijk in de mening dat Isabelle de vrouw was van Jan Spier ! Tsja, het is ook allemaal zo lang geleden dat ik die aan elkaar gekoppeld heb !" Een heel begrijpelijke blunder waar we niet al te zwaar aan moeten tillen, vind ik. Immers, van de duizenden Nero-lezers was ik (tot midden augustus tenminste) de enige die de fout ontdekte. Jan Spier zou trouwens nog geregeld in andere verhalen opduiken (Wortelschieters, Nerovingers, Blauwe Blommebloem) maar van Minoetje is er dan geen sprake meer. Sleen zei o. a. ook nog dat hij meer dan eens geboeid raakt bij het lezen van een oud Nero-album : " Ik kan dan waarachtig de ontknoping van het verhaal niet steeds herinneren !" Tussen " Het Geheim van Jan Spier " en " Het B-Gevaar " liggen ook 107 albums !

J. Smet.

- Jan en zijn Minoetje !

IK GA MET NERO EEN PINTJE DRINKEN, SCHAT.
RUSTIG MAAR, JE VERDIENT HET, MIJN ENGEL.
JAN FRIET
ISABELLE IS NIET ALLEEN MOOI, ZE HEEFT OOK HERSENS.
EEN VROUW MET HERSENS HEEFT MILJOENEN NATUURLIJKE VIJANDEN. ALLE DOMME MANNEN!

- Spier gekoppeld aan de vrouw van zijn vriend Pedal.

ANDEREN-DAAGS KRIJGT NERO BEZOEK VAN DE MOMENTELE WEDUWEN ZYNER VRIENDEN. ISABELLE, DE VROUW VAN JEF PEDAL, EN MINOETJE ESKIMO-ECHTGENOTE VAN JAN SPIER. DE VROUW VAN VAN ZWAM IS ER NIET BY, WANT DIE IS JONGGEZEL
NERO, WAAR IS MYNE JAN ??
EN MYNE JEF ? ZE ZYN REEDS VIER DAGEN WEG.
HEEL MYN AFWAS BLYFT STAAN.
ENIK KAN GEEN HOEDJES MEER KOPEN.

STRIP snippertjes

Ontvangen ter bespreking.

Lambiek, Bulletin. Reclame voor Stripantiquariaat Lambiek, maar ook artikeltjes en allerhande verrassingen. Verschijnt maandelijks. 10,-gulden, Kerkstraat 104, Amsterdam. - Striprofiel 4e jg. nr.2. met artikelen over tekenfilm (s) - De Beverpatroelje - stripbladen Pif + Zack - Classics - Daan Jippes - Gideon Brugman ... 100 blz. voor 4,95 gulden. (Panda, Frederikstraat 955, Den Haag). (Hé, hoeft het gratis ?) - M.Toonder, Een Heer in de kracht van zijn leven ! Amsterdam, Bezige Bij, 1977 - Oberon zwart-wit : nr.13 : P.de Smet, Joris P.K. : Het Goddelijk Profiel. nr.14 : F.A.Julsing, De Broertjes Samovarof & Co. Het Wolvenjong. (Postbus 104, Uithoorn) - De Bezige Bij & Het Stripschap. Tom Poes. Deeltjes MV 28 : Het monster van Loch-Ness en MV 43 : De Partij van de Blijheid (Postbus 104, Uithoorn) - Stripschrift nr.100 : Kresse, Toonder, Hergé. 64 blz. (Thespa, Koninginneweg 164, Amsterdam).

Wij wensen het Stripschap proficiat met het verschijnen van hun 100e Stripschrift.

Strip-misser van 't kwartaal !

De Kapoentje-bibliografie en Ohee-lijst verschijnt in ieder geval in het volgend nummer van de Stripgids en zal niet meer uitgesteld worden !

ERRATA nr.14, p.26 ; onderaan 2e kolom : lees : ... en voor eender welke uitgever een riskante onderneming. Zeer sporadisch bieden ...
nr.14, p.30, 4e regel 1e kolom lees : (vrij vel)
i.p.v. (vrij veel)

Speciaal voor onze abonnees hebben wij de mogelijkheid geopend om in te tekenen op het studiewerk van D.de Laet HET BEELDVERHAAL IN VLAANDEREN voor een prijs van ƒ 35,00 of Bfrs.550,00 incl. Bfrs.50,= bankkosten, winkelprijs ƒ 47,50 of Bfrs.700,00.
Het boek omvat 248 pagina's waarin drie komplete beeldverhalen. Omslag is gekartonneerd.
Rekeningnrs.op binnenzijde omslag.

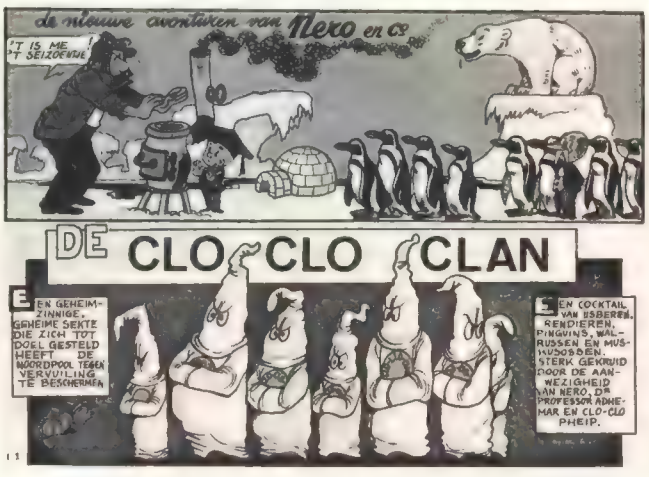
De nieuwe avonturen van Nero en Co
'T IS ME 'T SEIZOENTJE
DE CLO CLO CLAN
EEN GEHEIMZINNIGE, GEHEIME SEKTE DIE ZICH TOT DOEL GESTELD HEEFT DE NOORDPOOL TEGEN VERVUILING TE BESCHERMEN
EEN COCKTAIL VAN BEREN, RENDIEREN, PINGUÏNS, WALRUSSEN EN MUSKUSOSSEN. STERK GEKRUID DOOR DE AANWEZIGHEID VAN NERO, DR PROFESSOR ADHEMAR EN CLO-CLO PHEIP.

MET ONTZETTENDE KRACHT WORDT DOTTY TERUGGEWORPEN...
NA EEN KORT LUCHT
JE, KOMT ZE OP DE
STALEN VLOER TERE
POE
ME
PLOTSELING HOORT ZE EEN ZWAK BROMMEN BOVEN HAAR HOOFD. EEN KLEINE TELEVISIECUBUS KOMT OMLAAG DOOR EEN GAT IN HET PLAFOND..
BEN J
HET S
ZULLE
ZAL
NOOIT!

DOTTY WERVELWIND

REIS-
ARDE
CHT.

EH! DAT WAS
EEN BELEVENIS.

ZE LOOPT TERUG NAAR DE
PLAATS VANWAAR DE
SCHOK
KWAM.

KIJK EENS
AAN. EEN
DOORZICHTI-
GE, ELASTISCHE
MUUR.

E MOE VAN
PELLETJE?
N WE EENS
EN DOEN?

KIJK EENS
AAN. VANDAAG
HAPT EEN
GROTE VIS.

DE CUBUS GAAT
WEER OMHOOG,
MAAR DOTTY
GRIJPT HET
VAST.

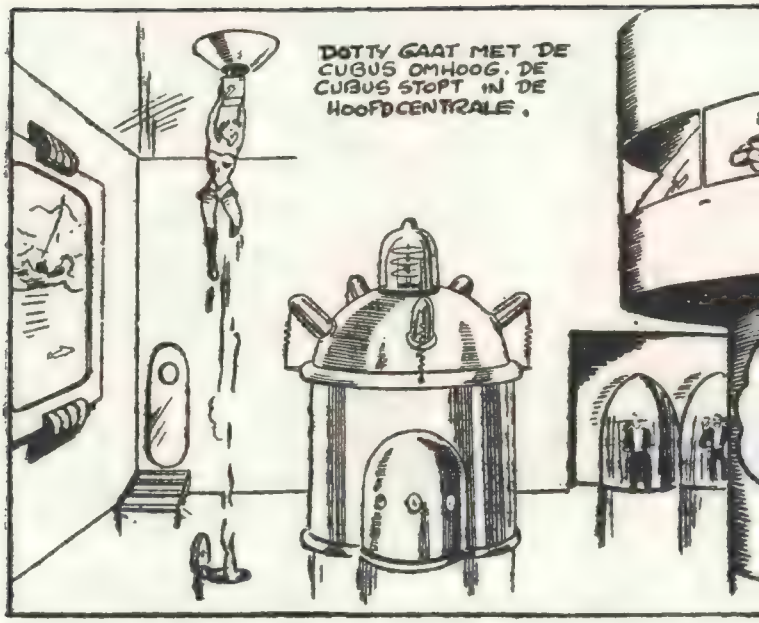
DOTTY GAAT MET DE CUBUS OMHOOG. DE CUBUS STOPT IN DE HOOFDCENTRALE.

VERWONDERD STOPT DOTTY HAAR VLUCHT.
JIMMY CARRUTHERS IS MIJN GEVANGENE. KIJK MAAR EENS OM.

DOTTY STAAT VERSTOM
HUN EIGEN GLAZEN
JIMMY EN DE PRES
HERMES HEEFT ALLE
IN

WELKOM IN JE GRAF, DOTTY WERVELWIND.

DOTTY VLIEGT HAAR AARTSVIJAND TEGEMOET.
DOE NU JE LAATSTE GEBEDJE, HERMES!
STOP, OF JE GELIEFDE GAAT ERAAN..

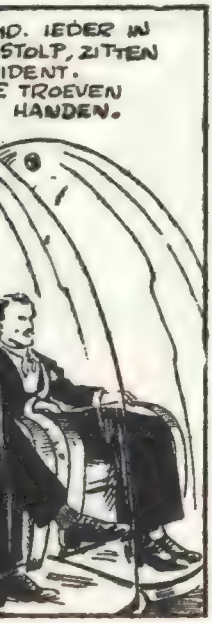
ID. IEDER IN STOLP, ZITTEN IDENT. E TROEVEN HANDEN.

HET GLAS IS SPLINTERVRIJ EN ZO GEPREPAREERD, DAT MEN ALLEEN NAAR BINNEN KAN ZIEN EN NIET NAAR BUITEN. KOM JE EEN STAP NADER DAN SCHIET IK EEN DOOD-STRAAL, DIE OP HEN GERICHT IS, AF!

DOTTY GELOOFT HAAR OGEN HAAST NIET
IK WEIGER TE GELOVEN, DAT HET JIMMY EN DE PRESIDENT ZIJN.
ENKELE VAN MIJN MED
HEBBEN ZE GEPAKT, TO
EEN LUCHTJE GINGEN S
HET BALCON. EEN HEL
KELE STEVIGE VUISTEN
KLAARGESPEELD. MAAR
GEEN OVERHAASTE STAPPEN TE DOEN ANDERS SCHIET IK DE DODENDE STRALEN OP HEN AF. BEGREPEN?
DOTTY GAAT VERBIJSTERD LIGGEN OP HET AANGEDUIDE PLATJE.
MET EE
LACH D
OP EE
ZIJ

EHELPERS.
EN ZE EVEN
SCHEPPEN OP
COPTER EN EN-
HEBBEN HET
IK RAAD JE

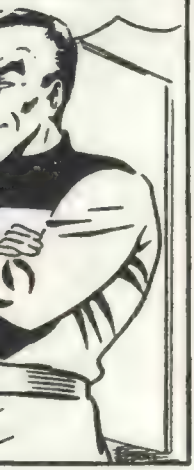

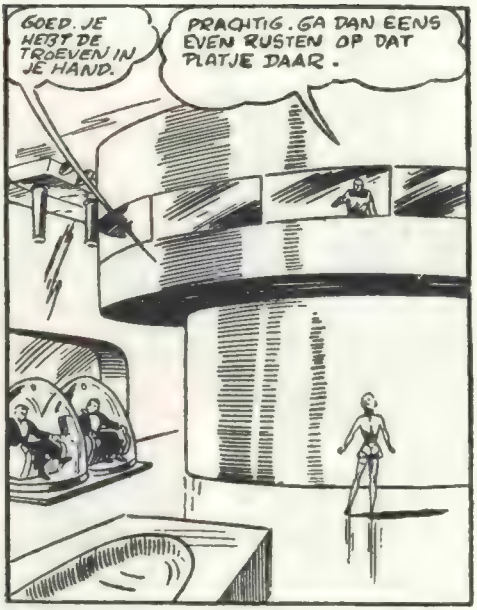

N GRIMMIGE
RUKT HERMES
N KNOP VAN
INSTRUMENTEN-
BORD.

EEN STORTVLOED VAN GLOEIEND METAAL VLOEIT OVER DOTTY HEEN EN DOOR EEN DEUR MARCHEREN ENKELE ROBOTTEN NAAR BINNEN MET GROTE TANGEN IN DE KNUISTEN.

DOTTY WORDT ZE TELAAT ZE DRUKKEN HAAR OMLA METALEN BAD.
IN ORDE. VERGEET DI LEDEMATEN NIET

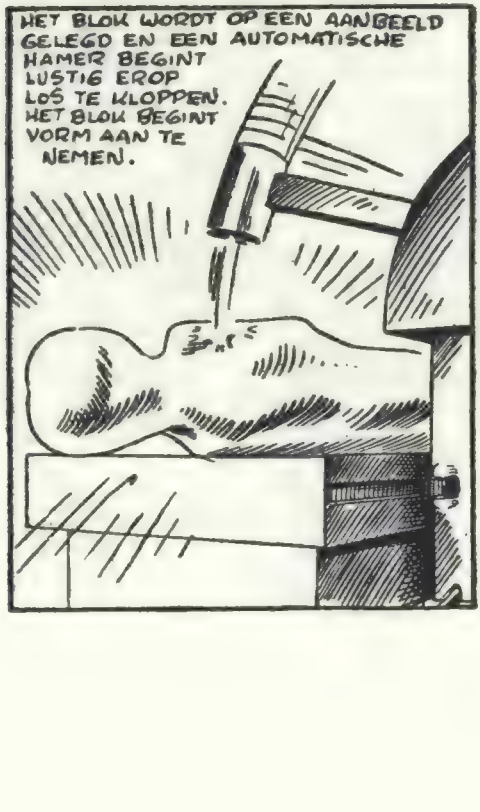
HET BLOK WORDT OP EEN AANGEELD GELEGD EN EEN AUTOMATISCHE HAMER BEGINT LUSTIG EROP LOS TE KLOPPEN. HET BLOK BEGINT VORM AAN TE NEMEN.

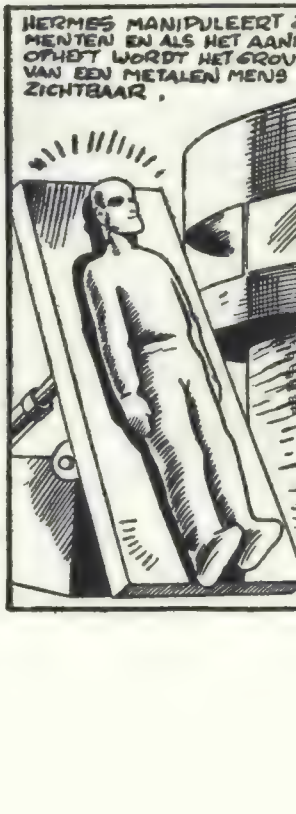
HERMES MANIPULEERT MENTEN EN ALS HET AANI OPHEET WORDT HET GROV VAN EEN METALEN MENS ZICHTBAAR.

GEWAAR.
AG IN HET

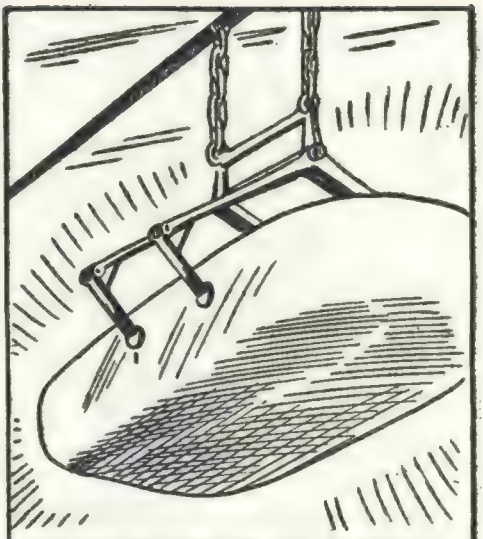

EEN GRIJPTANG PAKT HET GLOEIENDE BLOK OP EN DRAAGT HET DOOR DE MACHINEHAL.

ZIJN INSTRU-
BEELD ZICH
E BEELD

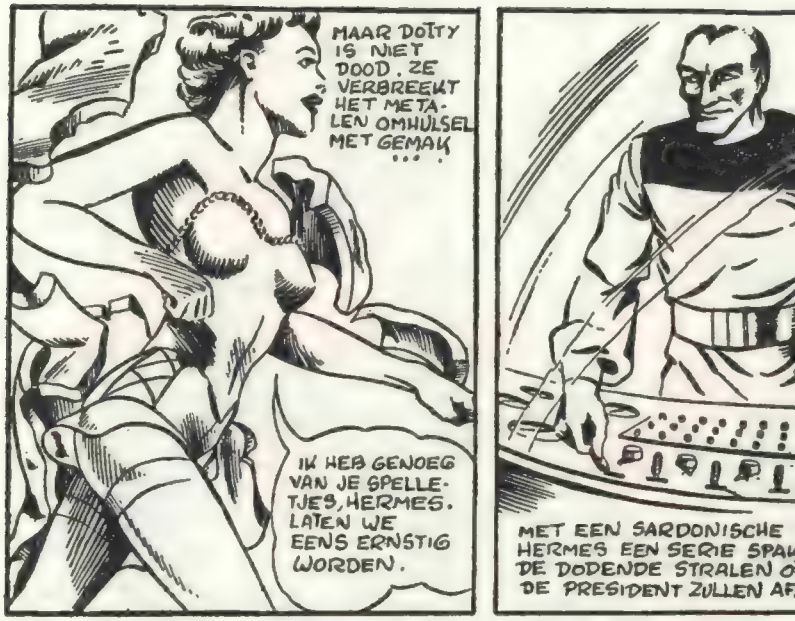
MAAR DOTTY IS NIET DOOD. ZE VERBREEKT HET METALEN OMHULSEL MET GEMAK ...
IK HEB GENOEG VAN JE SPELLETJES, HERMES. LATEN WE EENS ERNSTIG WORDEN.
MET EEN SARDONISCHE
HERMES EEN SERIE SPAA
DE DODENDE STRALEN O
DE PRESIDENT ZULLEN AF

DE MONDINGEN VAN DE STRAALBUIZEN BINDT ZE ALS TOUWTJES IN EEN KNOOP.
HERMES SLAAT EEN ANDERE SPAAK OM EN EEN INSTRUMENT-TORPEDO SCHIET UIT.

LACH. LEGT
(EN OM, DIE
P JIMMY EN
SCHIETEN.

MAAR DOTTY IS VLUGGER.
ZE VANGT DE
STRALEN OP...

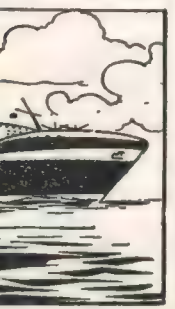

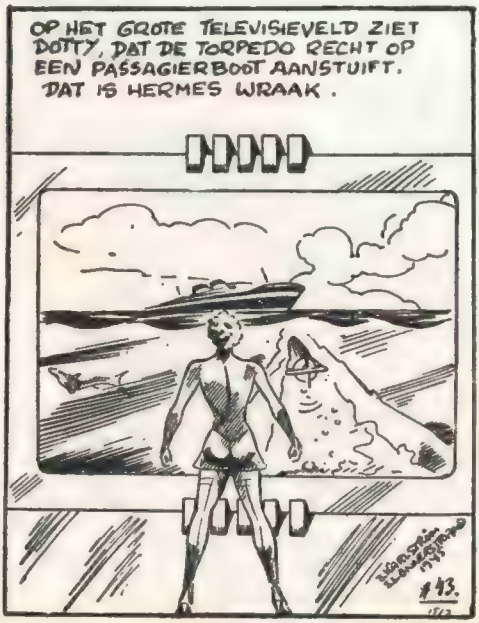
OP HET GROTE TELEVISIEVELD ZIET
DOTTY, DAT DE TORPEDO RECHT OP
EEN PASSAGIERBOOT AANSTUIFT.
DAT IS HERMES WRAAK.
#13.

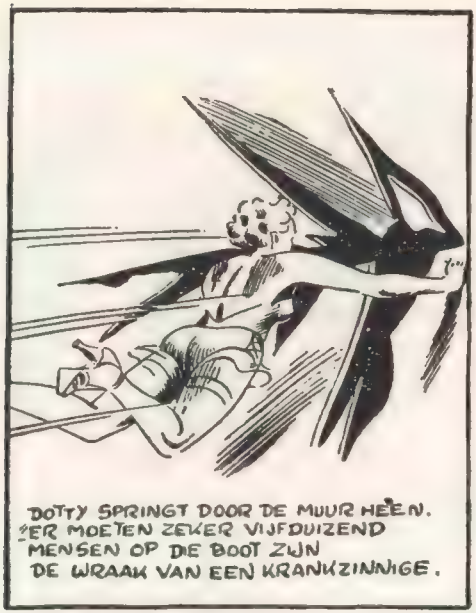
DOTTY SPRINGT DOOR DE MUUR HEEN.
ER MOETEN ZEKER VIJFDUIZEND
MENSEN OP DIE BOOT ZIJN
DE WRAAK VAN EEN KRANKZINNIGE.

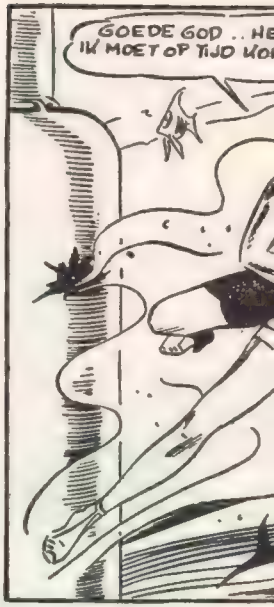
GOEDE GOD .. HE
IK MOET OP TIJD WO

NU MIJN VEULENTJE,
ZULLEN WE EENS ZIEN
OF JE DE WEG TERUG
VINDT NAAR STAL
NA EEN WIJDE BOOG, STUURT ZE
TERUG NAAR HERMES STATION.

ZE GEEFT DE TORPEDO
EVEN EEN EXTRA ZET
DAN SLAAT HET DING
WAND VAN DE STALEN

ZE KRIJGT HET GLIMMENDE ONDING TE PAKKEN EN DWINGT HET UIT DE KOERS VLAK ONDER DE BOOT DOOR.

DE EXPLOSIE IS ONTZETTEND EN DOTTY WORDT SAMEN MET EEN CASCADE WATER HET INSTRUMENT-GEBOUW BINNEN GESLINGERD.

DE REUZE TORPEDO HEEFT HERMES VESTING OPEN GESPLETEN EN TERWIJL HET FORT VOL WATER LOOPT GRIJPT DOTTY DE TWEE GLAZEN STOLPEN MET JIMMY EN DE PRESIDENT...

... EN VLIEGT OMHOOG.
KIJK, DAAR VAART DE BOOT RUSTIG VERDER. GELUKKIG, DAT IK OP TIJD WAS.

DEZELFDE AVOND WORDT HET AFGEBROKEN FEEST VOORTGEZET. ONDER HET RATELEN VAN DE REPORTAGECAMERAS, BEDANKT DE PRESIDENT DOTTY VOOR ALLES WAT ZE VOOR HEM EN AMERIKA HEEFT GEDAAN...

EINDELIJK ZIJN JIMMY EN DOTTY EVEN ALLEEN.
AHEM – DOTTY – WIL JE EVEN DOORGAAN MET HET REDDEN VAN LEVENS? T.W.Z. VAN EEN LEVEN? WIL JE... MIJN VROUW WORDEN?...
O, JIMMY. GRAAG.

WE ZULLEN HIER HET GORDIJN LATEN ZAKKEN VOOR DEZE MAAL EN DOTTY EN JIMMY ALLEEN LATEN MET HUN GELUK.

-EINDE-

VOOR BELGIE :
HET BEDRAG IN GULDENS PER INTERNATIONAAL POSTMANDAAT OF

HET BELGISCHE BEDRAG OP PCR 15759 VAN DE GENERALE BANKMAATSCHAPPIJ TURNHOUT ten gunste van rek. 230-0025263-63 tnv. C. Coenders, Vogelenzanglaan 3, Breda. Nederland.

Neem 'n jaarabonnement op alle CISO-uitgaven. (4 CISO-albums & 4 CISO-stripgidsen) De kosten bedragen hiervoor 40,- gulden of 575 BF.

UITGEVERIJ BRABANTIA NOSTRA
VOGELENZANGLAAN 3, BREDA.
GIRO 1412138.

STRIPGIDS PRIJS 1977

Met het doel de kwaliteit van het Vlaamse beeldverhaal te benadrukken en te bevorderen, wordt de Stripgids-prijs jaarlijks uitgereikt aan een Vlaamse striptekenaar en/of scenarioschrijver. Deze plechtigheid, waarop de abonnees van het tijdschrift hierbij worden uitgenodigd aanwezig te zijn, zal voor het eerst doorgaan op vrijdag 7 oktober 1977 te 20.00 uur in het Cultureel Centrum, Warandestraat, Turnhout. De letterkundige Walter Van den Broeck zal er een memorabel woordje spreken.
De tentoonstelling " EEN BEELDVERHAAL AAN DE WAND " zal tegelijkertijd geopend worden en ook achteraf tot midden oktober te bekijken ... en te lezen zijn !

DEZE REUZEPOSTER (65 x 60 cm) DOOR BUTH
MET 20 OP TE ZOEKEN BUTH-MUISJES GRATIS
AAN DE ABONNEES VAN DE STRIPGIDS.
LAAT DEZE KANS NIET ONTGLIPPEN EN
ABONNEER NU REEDS VOOR 1978 !
GUIDO
FOTO-
GRAAF
CHRISTINE
MACHTELD
HILDE
ENZ.
GENTSE FEEST
Buth
IN DEZE TEKENING ZITTEN
20 MUISJES VERBORGEN